

HOLNAP OLVASSA HÉTFŐI LAPUNKAT

MA: Tartalmas irodalmi, szórakoztató és riportszolgálat, Egyesületi Közlöny, 12 oldal rádióműsor, „Tündérország” gyermekujjság, keresztrefolyó, sakk, divat, kozmetika, sport-lukor és újdonságok

Posta 1. Kir. Kültügymin. sajtóarchivuma

Diszkrét 2

Cena - Ára 2 dinar

Reggeli Ujság

17. évfolyam 284. szám

Urednik — Szerkeszti
Andree Dezso

Novisad, 1936 november 15. vasárnap

Londonban nagy fontosságot tulajdonítanak Öfensége Pavle régensherceg látogatásának

Öfensége az illetékes vezető személyiségekkel megbeszéli az általános nemzetközi helyzetet és a Földközi tenger viszonyát

Az angol közvélemény a legnagyobb érdeklődéssel kíséri Öfensége Pavle régensherceg londoni tartózkodását, amely egyuttal élénken foglalkoztatja az angol politikai és diplomáciai köröket is. A látogatás magánjellege ellenére is, azt hiszik, hogy az angol államférfiak felhasználják majd Öfensége Pavle régensherceg londoni tartózkodását és közvetlen érintkezés révén

megismerik majd felfogását az összes fontos nemzetközi kérdések ügyében, különösen pedig a Földközi tengeri kérdés mai helyzetére vonatkozóan.

Az a tény, hogy VIII. Edvárd angol király és Öfensége Pavle régensherceg között még az oxfordi egyetemen eltöltött évekből meglehetősen barátság áll fenn, valamint a tapintat és megértés, amelyet Öfensége Pavle régensherceg eddig a nemzetközi politika tekintetében mutatott, továbbá az angol és jugoszláv dinasztia közötti rokoni kapcsolatok és végül dr. Sztójadinovics Milán jugoszláv miniszterelnök-kültügyminiszter legutóbbi nyilatkozata, amelyben hangsúlyozottan kiemelte azt a barátságot, amelyet a jugoszláv nép az angol iránt érez, arra enged következtetni a londoni politikai és diplomáciai köröket, hogy

Öfensége Pavle régensherceg mostani londoni tartózkodása nem csak egyszerű udvariassági látogatás.

Az angol lapok igen melegen írják Öfensége Pavle régensherceg személyéről és hangoztatják, hogy milyen népszerű volt, oxfordi diákoskodása idején. Így a »News Chronicle« című londoni nagy lap többek között a következőket írja:

»Szép és tekintélyes külső, minden oldalra kiterjedő képzettség, hat nyelv tökéletes tudása, a művészet minden ágának ismerete és a szó szoros értelmében vett gentlemanság jellemzi Öfensége Pavle régensherceget, aki hű maradt

demokratikus elveihez. Alekszandar király 1934. októberi tragikus marseillei halála után is, amikor Jugoszlávia első régense lett. Öfensége Pavle régensherceg felesége — fejezi be a lap — Olga hercegnő, a kenti hercegnő nővére és Alexandra angol királyné unokája.«

Öfensége Pavle régensherceg pénteken részt vett a zátkörű ebéden, amelyet a kenti herceg és hercegnő rendeztek tiszteletére és amelyen Mary angol anyakirályné és Maud norvég királyné is részt vettek.

Pénteken délután öt órakor Öfensége Pavle régensherceg meg

látogatta Mary özvegy királynét a Marlborough Housban levő királyné új rezidenciájában. Öfensége Pavle régensherceg és Mary özvegy királyné közötti találkozás hosszas és szívélyes lefolyású volt.

Öfensége Pavle régensherceg és Öfensége Olga hercegnő pénteken este részt vettek a zágrebi vonós-négyes hangversenyén, amelyet Grujics Szlávko londoni követ rendezett a követség palotájában. Öfensége a kenti hercegnő védnöksége alatt. A hangverseny tiszta jövedelmét a kamenicai angol kórház céljaira fordítják, amely kórházat Öfensége Mária királyné tart fenn.

Milyen feltételek mellett járul hozzá a kisantant a fegyverkezés egyenjogúságának elismeréséhez?

Beográdból jelenti az Avala ügynökség: A bécsi hármastól kiadott kommuniké azon részére vonatkozóan, amely a fegyverkezés egyenjogúságáról szól, a kisantant államai szükségesnek tartják emlékeztetni arra, hogy 1933. májusában határozottan kijelentették, hogy a fegyverkezés kérdésében az egyenlőség elve alapján járnak el, azon feltétel alatt, hogy ennek az elvnek a megvalósulása közvetlen tárgyalások útján történjen meg és hogy ezzel kapcsolatosan formális garanciát kapjon a biztonság tekintetében.

Hitler végleg eltemette a versaillesi szerződést

Németország felmondta a nemzetközi folyami hajózásra vonatkozó rendelkezéseket

Berlinből jelenti az Avala: A Reuter-iroda közlése szerint Hitler vezér és kancellár szombaton felmondta a versaillesi szerződésnek a folyami hajózás nemzetközivé tételére vonatkozó rendelkezéseit. A felmondásról valamennyi érdekelt kormányt értesítették. Ezzel Németország megszabadult a versaillesi szerződés utolsó kötelezettségeitől is.

Ugyancsak a Reuter-iroda jelenti, hogy a német kormány elhatározását jegyzék alakjában közölték az angol külügyi hivattal. Beavatott forrásból származó értesülés szerint a francia kormány eddig még nem értesítették a német lépésről.

A jugoszláv külügyminiszter helyettese Edennél

Londonból jelentik: Eden angol külügyminiszter tegnap délelőtt a külügyminiszteriumban levő dolgozószobájában fogadta Pijlja Milivoj jugoszláv helyettes külügyminisztert és egy óra hosszat tanácskozott vele.

A görög vezérkari főnök a miniszterelnöknél

Beográdból jelentik: Dr. Sztójadinovics Milán miniszterelnök-külügyminiszter tegnap a külügyminiszteriumban levő dolgozószobájában fogadta Papagosz görög tábornokot, a görög vezérkar főnökét, aki a balkáni államok vezérkari főnökeinek bucaresti konferenciájáról érkezett Beográdba. A görög vezérkari főnökkel együtt a kíséretében levő tisztek, valamint Rozetti Bihika beográdi görög követ is.

Grandi és Eden tanácskozása

Londonból jelentik: A Daily Herald közlése szerint Eden külügyminiszter, pénteken hosszabb megbeszélést folytatott Grandi olasz nagykövettel.

A tanácskozáson az angol-olasz kapcsolatok további megjavítása került szóba.

Grandi részletesen ismertette Edennel az új angol-olasz megállapodás tervezetét. Angol politikai körökben valószínűnek tartják, hogy Ciano grófot rövidesen meghívják Berlinbe.

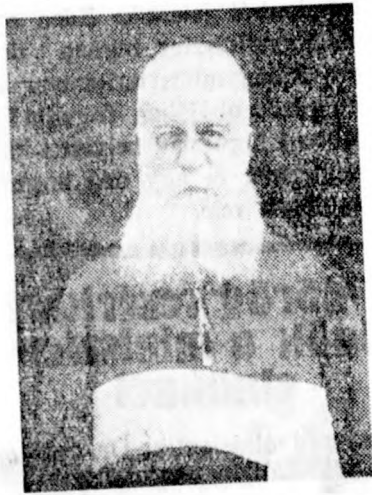
Dr. Schacht Beográdon keresztül Ankarába repült

Dr. Schacht a német birodalmi bank elnöke tegnap délelőtt két órakor a zemuni repülőtérre érkezett. A repülőtérre dr. Radosavljevics Milan a Narodna Banka kormányzója, dr. Belin Ivó második alkormányzó és Protics Milan vezérigazgató fogadták. Dr. Schacht rövid pihenés után folytatta útját az ankarai repülőtér felé.

P. Menevisian Gábor

1863-1936.

Ujabb nagy gyász borult Noviszád katolikus társadalmára: meghalt Pater Menevisian Gábor örménykatolikus plébános. Huszonhárom esztendőn át élt Noviszádon közszeretben és megbecsülésben. Hosszszakállas, jóvialis, mosolyos arca mindenütt feltűnt, ahol egyházi, vagy kulturális megmozdulásról volt szó. Huszonhárom esztendőn át mindenütt ott volt, ahol támogatni, segíteni kellett. Huszonhárom hosszú esztendőn át mindenki hozzá fordult — nemcsak Noviszádról, de külföldről is — ha egyháztudományi kérdésekben felvilágosításra volt szüksége. Huszonhárom esztendőn át, ha messzi világrészekből érkező, ismeretlen nyelven készült irást kellett elolvasni vagy megválaszolni, Noviszádon mindenki így vigasztalódott: „Majd elolvassa az örmény páter”.

Az örmény páter azonban többé már nem segédkezik az egyházi szertartásoknál, nem rendezkedik széles gesztusokkal jótékony mozgalmaknál, érces tenorja nem hangzik fel többé a kóruson, nem olvas el játszi könnyedséggel hieroglifának tűnő ismeretlen nyelvű írásokat.

A világrészek vándora, klasszikus és újkorai nyelvek tömegének tudós ismerője — ismeretlen új tájakra költözött...

P. Menevisian Gábor 1863-ban született Konstantinápolyban. Tanulmányait, mint a Mechitarista rend tagja a bécsi egyetemen végezte és teológiai doktorátust nyert. Konstantinápolyba neveztek ki a Mechitarista intézet igazgatójává. Innen újból Bécsbe került, ahol Govrik érsek titkára volt.

Dr. Duha Dávid noviszádi örménykatolikus plébános halála után P. Menevisian Gábort neveztek ki noviszádi örménykatolikus plébánossá 1913-ban. Ettől az időtől kezdve állandóan Noviszádon tartózkodott. Kiváló és elismert írói munkásságot fejtett ki, az örmény-kérdés legnevesebb szakértői közé tartozott. A római keleti kongregáció mindig szívesen hallgatta meg véleményét az örmény kérdésben. Különösen nevezetes lett nyelven megjelent örmény szótára, amely nemzetközi irodalmi körökben nagy feltűnést keltett.

P. Menevisian Gábor neves nyelvtudós volt.

Örmény, török, ó és új görög, olasz, francia, német, latin és angol nyelven beszélt tökéletesen, a szerb és magyar nyelvet is jól elsajátította.

Mintegy másfélszázéves életével betegedett meg. Ennek ellenére hivatását és kötelességét élet utolsó napjait nagy odaadással végezte. Állapota csütörtökön hirtelen súlyosra fordult és kezelőorvosa, dr. Vilt Vilmos szanatóriumba utalta. Pénteken este válságosra fordult az állapota, mikor is felvette a haldoklók szentségét. Rövid agónia után szombaton hajnali fél öt órakor csendesen elhunyt.

A halálhír vétele után Svrača Ferenc esperesplébános táviratban értesítette a Mechitarista rend apátját és Budánovics Lajos püspök apostoli kormányzót P. Menevisian Gábor elhunytáról.

Az elhunytat a noviszádi örménykatolikus templomban ravatalozták fel és innen temetik hétfőn, 16-án délután fél 3 órakor a római katolikus temetőbe.

Az engesztelő szentmiseáldozatot hétfőn reggel 9 órakor mutatják be az örmény katolikus plébániatemplomban.

P. Menevisian Gáborban a Reggeli Ujság is régi jóakaróját és barátját gyászolja. A lap megalakulásakor mellénk állt és azóta változatlan szeretettel és jóakarattal támogatta törekvéseinket. Derűs kedélye minden látogatása alkalmával bearanyozta a szerkesztőség lázas és ideges légkörét, őriási nyelvtudásával, nagyon sokszor igen értékes szolgálatokat tett lapunknak és a lapon át olvasóinknak is.

Verekedés a francia kamarában

Ötven képviselő tízperces közelharca Komolyabb sérülés nem történt

Párisból jelentik: A francia parlament péntek esti ülésén viharos jelenetek játszódtak le.

Beckart jobboldali képviselő és több társa interpellációt intézett a kormányhoz azokkal a vádakkal kapcsolatban, amelyek szerint Salengro belügyminiszter a háboru alatt hűtlen lett a francia zászlóhoz és katonaszökevény volt.

Az interpellációra először Daladier hadügyminiszter válaszolt, aki aktákkal igazolta, hogyan került Salengro a háboru alatt német hadifogságba, majd rámutatott arra, hogy

a katonai hatóságok megállapították Salengro teljes ártatlanságát

az ellene emelt vádakkal szemben. Ez az ítélet, amely ellen most, 18 évvel a háboru befejezése után, intéznek támadást, mindenesetre végleges és meggyezik a közvélemény felfogásával — mondotta Daladier.

A jobboldal többször közbekiáltásokkal zavarta a hadügyminiszter beszédét, úgyhogy Herriot elnök több képviselőt rendreutasított.

Ezután Blum miniszterelnök emelkedett szólásra a baloldali lelkes tapsai közben. A jobboldal zajosan tüntet ellene. A ház mindkét oldaláról csak úgy röpködnek a sértő kifejezések, úgyhogy Blum beszédének elejét nem lehet hallani. Herriot elnök hiába igyekszik a rendet helyreállítani. A vihar egyre fokozódik.

Több szocialista képviselő felemelkedik helyéről és a jobboldal felé vonul. Csakhamar kitért a verekedés és körülbelül 50 képviselő valóságos közelharcot folytatott. Anynyira összeverekedtek, hogy nem is lehetett megkülönböztetni a küzdő feleket.

Herriot elnök ekkor felfüggesztette az ülést és kiűritette a karnatokat. Blum miniszterelnök a szónoki emelvényről helyére szett.

A duiakodás mintegy 10 per-

cig tartott. A verekedő képviselők ököllel verték és lábbal rugták egymást.

A jobboldali és középpárti képviselők felemelt kézzel a Marseillais-et kezdték énekelni, mire a baloldali képviselők öklüket felemelve, ugyanezt tették. A verekedés eredetéről különféle változatok keringenek. A Havas-iroda jelentése szerint

a verekedést a szélsőbaloldal kezdte. Néhány szocialista képviselő, akiket felizgatott a Blum miniszterelnök beszédét zavaró tüntetés, a jobboldal felé rohant. A közbelépő teremőröket a dulakodók elsodorták.

Végül is sikerült szétválasztani a verekedőket. A heves összecsapások ellenére, jelentéktelen horzsolásoktól eltekintve,

senkinek sem történt komolyabb bántódása

és a képviselőház orvosi szobájában senki sem jelentkezett kötözésre.

A szünet után Blum miniszterelnök felolvasta Salengro volt parancsnokának 1915. októberében kelt jelentését, majd a verduni haditörvényszék 1916. január 20-i ítéletét, amely

Salengrot minden vád alól felmentette.

Husz évig senki sem bolygatta ezt az ügyet — mondotta Blum — csak a mostani kormány megalakulása után kezdődtek meg a támadások és alakult ki a legenda. Az előkészítés alatt álló új sajtótörvény meg fogja akadályozni az ilyen rágalomhadjáratok megismétlődését. A törvény minden rágalmozót példás büntetéssel sújt.

A kamara ezután 487 szavazattal 103 ellenében elfogadta a kormány határozati javaslatát, amely szerint a kormány egyik tagja ellen emelt vádak minden alapot nélkülöznek és ártanak Franciaország tekintélyének a külföldön.

Standard Prince

A második határozati javaslat úgy szült, hogy a kamara a kormány iránti bizalommal várja az új sajtótörvényt, amely a sajtószabadság megvédése mellett megakadályozza a rágalmozást. Ezt a javaslatot 374 szavazattal 201 ellenében fogadták el, majd a kamara üléseit november 21-éig elnapolták.

Sztáribecsejen az első listát az egyesült ellenzék nyújtotta be

Jugoszlávia legnagyobb közsege Sztári Becsej, amely a volt Vojvodina politikai életében is jelentős szerephez jutott. A küszöbön álló közsegi választások alkalmából is nagy érdeklődéssel tekintenek Sztári Becsejre, mert a múlt év május 5-i választáson az egyesült ellenzék jelöltje dr. Nagy Iván itt tekintélyes számú szavazatra tett szert. A december 6-i közsegi választásokra is nagy előkészületeket tesz a sztáribecseji egyesült ellenzék, amely már elkészítette és

tegnap be is adta jelölő listáját a sztáribecseji járásbírósnak.

Az egyesült ellenzék sztáribecseji listavezetője Kékies Jovan volt noviszádi ügyészségi megbízott. A listán ugyanannyi a szerb, mint a magyar jelölt.

Az egyesült ellenzék ezenfelül Bácsko Gradistén és Szrbobrában is elkészítette a jelölő listát, amit hétfőn nyújtanak be. A petrovoszeli listavezető Horváth József.

BRATISLAVABAN Č. S. R. (POZSONYBAN)

az Ön otthona, rávcháza, étterme:

HOTEL „CENTRAL“
a főpályaudvar mellett

Telefon: 18-11, 35-00
120 szoba - Tökéletes komfort
Igazgató: STIGLITZ D.

15821

A nemzetiek újabb támadása Madridnál

A vörösök mindenütt hátrálnak - Franco ki akarja éhezteni a fővárost

Llano tábornok a sevillai rádióban a következőkben ismertette a pénteki harcokat:

A vörösök pénteken minden rendelkezésükre álló erejüket mozgósították és

a madridi arcvonal középső szakaszán, valamint a két szárnyon igen heves támadást indítottak a nemzetiek ellen. A támadást mindenütt visszaverték

és a nemzeti csapatok ércfalként állták a vörösök ostromát, akik végül is kénytelenek voltak súlyos veszteségekkel visszavonulni. Veszteségük több, mint 300 halott és igen sok fogoly.

A nap folyamán a főváros felett két rendkívül heves légi csata is folyt. Az első légi összecsapás a délelőtti órákban zajlott le.

Tizennégy vörös repülőgép mérközött a nemzetiek 14 gépével. A harc hosszú időn át váltakozó szerencsével folyt. Végül is a nemzetiek repülői kerültek ki győzelmesen a küzdelemből, amelyben 6 vörös gép pusztult el.

A nemzetiek egyik gépe is megsérült, de még el tudta érni a nemzeti csapatok vonalait.

Délután ismét golyószórók és géppuskák zajától visszhangzott a madridi égbolt.

A nemzetiek egyik légi osztaga a vörösök husz hatalmas gépével vette fel a harcot. A nemzetiek 4 ellenséges repülőgépet megsemmisítettek,

egyvet pedig súlyosan sérült állapotban a nemzetiek vonala mögött leszállásra kényszerítettek.

A nemzetiek kivégeztek 1500 bányászt

Gibraltárból jelentik: A Rio-tintoi bánya egyik angol vezetője közölte a Reuter-iroda munkatársával, hogy a nemzetiek a bánya elfoglalása után több, mint 1500 kommunista bányászt, köztük több száz nőt lőttek agyon. A kivégzés nyilvánosan, a bányagazgatóság jelenlétében történt.

Ugyanez a jelentés közli, hogy az Estepona és Malaga közti arcvonalon már öt napja véres csata folyik. A nemzetiek kénytelenek voltak visszavonulni. A veszteség mindkét oldalon rendkívül nagy.

Az Almirante Cervera cirkáló tovább folytatja a marokkói csapatok és a hadianyag szállítását Ceutából Algecirasba. Ezeket a csapatokat nyomban a madridi frontra küldik. A nemzetiek egyik tisztje kijelentette, hogy Franco tábornoknak 20.000 főnyi erősítésre van szüksége, hogy Madridba benyomulhasson. Ebből a létszámból az elmúlt hat nap alatt már 10.000 ember érkezett meg Ceutából.

Pénzlebélyegzés

A teneriffai rádióklub közlése szerint a nemzet, kormány rendeletet adott ki, amely szerint bizonyos időn túl a nemzeti junta közgei által előírással lehelyezett bankjegyeket tekintik törvényes fizetési eszköznek. A Spanyol Bank Burgosban összeült igazgatótanácsa határozatot hozott, amellyel a július 19-e után forgalomba került bankjegyeket érvényteleneknek jelenti ki. A nemzeti kormány egy másik rendeletével megtiltotta az arany és az ércpénz kivitelét.

MEGINDULT AZ ÚJABB TÁMADÁS

Szombaton reggel megindult a nemzetiek támadása Madrid ellen. Még pedig a madridi front két szárnyán, északon és délen.

Északon a nemzetiek a Manzanares folyót átléve, erős előnyomulással elérték az egyetemi negyedőt északra fekvő magaslatokat. A vörösök ellentámadása nem járt sikerrel

s a nemzetiek most már tíz alatt tartják az egész egyetemi negyedet.

Még nagyobb sikerrel járt a déli szárnyon végrehajtott támadás.

A nemzetiek behatoltak Madrid dél részébe, elfoglalták a Toledo-híd környékén több háztömböt és kezükre kerítették a Delicias-pályaudvart. A vörös milícia kénytelen volt egyik állását a másik után feladni.

Talavera-i jelentés szerint nemzeti körökben lehetségesnek tartják, hogy Franco beszünteti az ostromot és Madridot erős gyűrűben tartva, kiéhezeti a fővárost.

Elhagyott vadházastársa a beográdi Knez Mihailo szobor előtt leszúrta gróf Orsich Arfurt

Tegnap délelőtt a beográdi Knez Mihailo szobor előtti patika közelében véres leszámolás folyt le, amelyet gróf Orsich Arthur életével fizetett meg. Gróf Orsich Arthur régi előkelő horvát arisztokrata család sarja volt, akinek a földbirtokreform elvette a vagyonát, úgyhogy teljesen elszegényedett, mire Ausztriába költözött, de nemsokára visszatért Jugoszláviába és a legutóbbi időben a beográdi munkástörszén dolgozott havi 1200 dinár fizetésért.

„Ő“ gyakran egészen közelről látja arcát.

Vajon mindig olyan ápolt-e, hogy éveit nem árulja el? Hamvas, üde és tiszta-e az arcbőre?

A szépségápoláshoz egy kitűnő nappali krém feltétlenül szükséges: az Elida Ideal Creme. Simává, bársonyossá teszi bőrét és hibátlanul, fiatalon megtartja.

ELIDA IDEAL CREME

Borzalmas rablógyilkosság Csurugon

Egy gazdálkodót baltával agyonverték és elvették tőle tizenhatezer dinárt

Borzalmas rablógyilkosság történt Csurugon szombaton reggel. Ismeretlen tettes

baltával agyonverte Topalovszki Száva idős jómódú gazdálkodót, majd elvitte 16.200 dinár készpénzt.

Topalovszki Száva a feleségével egyedül lakott a házban. Szombaton reggel 7 órakor az asszony elment a piacra és magatán bezárta az ajtót. Kilenc óra tájban tért vissza és

férjét véresen, holtan találta a hálószobájukban.

Mellette balta hevert, amellyel a gyilkos a gazdálkodót agyonverte.

A kétségbeesett asszony jelentette az esetet a rendőrségnek, amely erélyes nyomozást indított. Topalovszkiné kihallgatása folyamán elmondta, hogy szombatra virradó éjszaka a kutyák az udvarban nagyon ugattak. Ki akart menni, hogy megnézze ki járkal az udvarban, de férje nem engedte.

A tettes valószínűleg ekkor hatolt be az udvarba

és csak az alkalmas időt várta, hogy a rablógyilkosságot végrehajtsa. Valószínű, hogy ha az asszony éjszaka kinezett volna, akkor előbb őt öli meg a támadó, majd végeztet volna a férjével is. A tettes reggelig rejtőzött az udvarban és csak akkor hatolt be a lakásba, amikor látta, hogy Topalovszki egyedül marad.

Topalovszkiné elmondotta azt is, hogy amikor szombaton reggel visszatért a piacról,

a konyhaajtót zárva találta és a kulcs a pinceablakban volt, ahová a gyilkos tehette,

miután borzalmas tettet végrehajtott. A kulcs mellett véres papír hevert, a rablógyilkos valószínűleg a kezét törölte bele.

A rendőrség a büntényről jelentést tett a noviszádi törvénytörésnek is, amely a vizsgálatot megindította.

A rendőrség a kertben nyomokat talált. Az a feltevés, hogy a gyilkosságot olyan ember követte el, aki a helyi viszonyokkal teljesen ismerős volt.

Orsich gróf husz évvel ezelőtt megismerkedett Rab Mária nevű osztrák nővel és vadházasságra lépett vele. Az utóbbi időben azonban olyan kevés volt a jövedelem, hogy nem tudta a nőt eltartani és ezért elhagyta. Rab Mária ezért bosszút esküdött és utolsó meg-

maradt pénzén egy éles kést vásárolt, amivel tegnap délelőtt megölte gróf Orsichot és még mielőtt valaki megakadályozhatta volna tettében, összeszurkálta az idős gróft. Orsichot a mentők a kórházba szállították, ahol azonban néhány perc múlva meghalt.

HALLÓ!

Beck lengyel külügyminiszter Londonból jövet tegnap reggel megérkezett Varsóba.

A japán kormány kezdeményezésére a legrövidebb időn belül a tokiói lengyel követséget és a varsoói japán követséget is nagykövetség rangjára emelik.

A bukaresti rendőrség 38 gimnazistát letartóztatott, akiket kommunista összeesküvéssel gyanúsítanak.

A japán külügyminisztérium és hadügyminisztérium vezetői azt ajánlják a tokiói kormánynak, hogy utasítsa el a kínai kormány ellenjavaslatát, amit a japán—kínai viszály helyreállítása érdekében átadtak, sőt azt is javasolják, hogy Japán szakítson meg minden tárgyalást a nankingi kormánnyal. Japán katonai körök véleménye szerint a japáni csapatoknak Északkinában és Mongoliában érelyesen kell folytatni akciójukat, hogy biztosítsák a japán állampolgárok élet és vagyon biztonságát.

Ankari jelentés szerint november 8—11. között kilenc petroliummal megrakott szovjet orosz hajó haladt át a Boszporuson spanyolországi rendeltetéssel.

Brindisi kikötőjébe megérkezett az Averov görög cirkáló négy torpedóúzó kíséretében. Az Averov fedélzetén Brindisiba érkeztek Pál görög trónörökös és Elena hercegnő és kíséretük Firenzébe utaztak, ahonnan Konstantin király, továbbá Zsófia és Olga királynők holttestét tartalmazó koporsókat Brindisibe szállítják az Averov fedélzetére, amely hazaviszi Görögországba a volt görög király és királyné földi maradványait.

Az olasz csapatok folytatják előnyomulásukat Abessziniában még meg nem szállott területein. Észak abessziniában már teljesen az olaszok kezében van és miután két bandát tönkrevettek, nem is merészkedik senki újabb fegyverhez nyúlni az olaszok által megszállott területeken. Soa tartományban négyszáz kilométernyi mélységben haladtak előre az olaszok és itt gazdagon termő területekre jutottak. Az elkeseredett abesszin vezérek és alvezérek közül most már csak Rasz Desztának van csapata. Abessziniá legtavolabbi részeiben, de ezek ellenállása sem tarthat már sokáig.

Alexandria kikötőjétől tizen-négy kilométerre egy buzával megrakott egyiptomi hajó nekiütözött egy sziklának, léket kapott és elsüllyedt. A hajón a legénységen kívül nyolc egyiptomi utas is volt. A hét főnyi legénység és nyolc utas közül csak egy utas menekült meg, akit kilenc óra után halászok mentettek meg.

A sanghaji szövődésben bérsztrájk tört ki. A három kínai és kilenc japán pamutszövődésben összesen 20.000 munkás dolgozott, kik mind beszüntették a munkát. A sztrájk kitörése után összetűzésre került a sor, sztrájkoló kínaiak behatoltak a japán tulajdonban levő egyik szövődésbe, ahol nem sztrájkoltak a munkások és összerombolták a gépeket. Végül is nagy rendőri készültségnek kellett kivonulni, hogy a romboló munkásokat eltávolítsa a szövődésből.

Noviszád, 1936. november 15.

Kedves Olvasónk!

Mi a BURGHARDT noviszádi cég négy munkatársa vagyunk

Minden alkalommal, amikor Ön megpillant bennünket e lap hasábjain, főnök urunknak fontos mondanivalói lesznek az Ön számára.

Legyen Ön tehát a jövőben mindem alkalommal figyelemmel ránk, nehogy elveszítsük nagyszerű állásunkat és Ön elmulasszon egy-egy igazi kedvező vásárlási alkalmat.

Szívvel üdvözöljük Önt a közeli viszontlátás reményében

Az Ön „NÉGY BARÁT“-ja
a BURGHARDT cégtől
Noviszád, Kralja Petra 26

Megkezdődtek a jelentkezések a Reggeli Ujság budapest-prágai társaskirándulására

A jelentkezés végső határideje: december 5.

Olvasóink körében általános örömet keltett a Reggeli Ujságnak az a híre, hogy december elején újabb különvonat indul Budapestre és Prágába. A vonat december 12-én indul és 18-án tér vissza tehát tovább tart, mint a legutóbbi budapest—bécsi kirándulás, viszont

ugyanazokat a lehetőségeket nyújtja, mint az első társasutazás.

A kirándulásra legkésőbb december 5-ig lehet jelentkezni, de kérjük olvasóinkat, hogy a jelentkezést ne hagyják az utolsó percre, mert a legutóbbi társasutazásnál is több jelentkezőt voltunk kénytelenek visszautasítani, mert elkéstek a jelentkezéssel.

Az utiköltség Noviszádról, Szuboticáról és a két város közé eső községekből harma-

dik osztályon 390, második osztályon 570 dinár. A jelentkezők ezenfelül még ötven dinár kezelési költséget fizetnek.

A kirándulás rendezősege gondoskodik a kirándulók prágai elhelyezéséről, továbbá prágai és budapesti szórakoztatásáról (társasautózások, kirándulások stb.), amennyiben érvevontatkozó kívánságukat a jelentkezők idejekorán közlik. Ugyancsak gondoskodik a rendezőség a szükséges pengő és eselkorona beszerzéséről.

Az utiköltséget és a külföldi valuta vásárlására szent összeget a jelentkezéskor kell kiadóhivatalkunkban befizetni, vagy postautalványon beküldeni.

A kirándulással kapcsolatos mindenfajta felvilágosítással készséggel szolgál a Reggeli Ujság kiadóhivatala.

Gyilkosság két dinár miatt

A bíróság felmentett egy petrovoze'oi földmivest aki önvéde'emből leszúrta a falurosszát

Ez év augusztus 28-án megdöbbentő gyilkosság történt Petrovozelón.

Csaszní Sándor 37 éves földműves késsel agyonszúrta Beretka György

petrovoze'oi munkanélkülit.

A gyilkosság ügyét tegnap tárgyalta a noviszádi törvényszéken Makszimovics Szevetszláv törvényszéki elnök ötös

büntetőtanácsa. Csaszni Sándor elmondta, hogy özvegyember és három gyermeke van. A kérdéses napon betért Komáromi István vendéglőjébe, pálinkát ivott. Láttá, hogy Komáromi és Varga Mihály kártyáznak ő is leült hozzájuk kártyázni. Dardlit játszottak, két dinárt tett ki az asztalra. Ekkor odament Beretka György és ő is kártyázní akart. Beretka György falurossza volt, mindenkivel kötözködött, verkedett és szeretett lopni is. Komáromi István kijelentette, hogy Beretkával nem játszik. Beretka — aki már előzőleg ivott —

feldühösödött és az asztalon lévő pénzt zsebre tette. Csaszni kérte, hogy két dinárját adja vissza. Beretka válaszul arculütötte, mire Csaszni szintén képen vágta.

Beretka neki akart rohanni Csaszniak, de a vendéglőben lévő megakadályozták. Csaszni ezután elindult hazafelé. Amikor az utcán mintegy száz métert haladt, Beretka utána rohant és elkapta a nyakát fojtogatni kezdte ezekkel a szavakkal:

Most meghalsz gazember!

Csaszni védekezett és kérte Beretkát, hogy ne ölje meg, mert három gyermeke van.

Nagynehezen kiszabadította magát ellenfele kezei közül. Beretka azonban újra rátámadt és fojtogatta.

Ekkor elővette kését és ellenfele mellébe szúrta.

A bíróság tanuként kihallgatta Varga Mihályt, Varga Lajost, Zsivojnov Pál kereskedősegédet és Komáromi István vendéglőst.

Valamennyi tanu megerősítette a vádlott védekezését.

Elmondották, hogy Beretka hírhedt verőkedő volt. Aznap több emberrel is kötözködött. Kétszer olyan erős volt, mint a vádlott.

A bíróság rövid tanácskozás után a vádlottat felmentette, mert bebizonyosodott, hogy Beretkát jogos önvédelemben ölte meg.

15864

Papen bécsi követet német egyházmiszterre nevezik ki

Bécs, november. Bécsi diplomáciai körökben az ott folyó három hatalmi tárgyalások közepette nagy feltűnést keltő rendkívül érdekes hír terjedt el. Eszerint Papen bécsi német nagykövet, aki tudvalevőleg az osztrák-német kibékülés útjait egyengette, missziójának befejeztével rövidesen távozik mostani beosztásából. Papent, aki diplomata, a Harmadik Birodalom eddig is mindenkor a legkényesebb kérdések megoldásával bízta meg és most is egy igen fontos feladat vár rá. Nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy

Papen követet német birodalmi egyházi miniszterre nevezik ki

a közeljövőben azzal a megbízással, hogy ebben a tisztségében hozza létre a teljes kibékülést a III. birodalom és a római egyház között.

Papen utóda a bécsi német követség élén Colbius titkos tanácsos lesz,

tekintettel arra, hogy a politikai béke helyreállításával most már Bécsben olyan német követre van szükség, aki a gazdasági kérdésekben teljesen járatos.

Műsoros szülői értekezlet a noviszádi Beltéri Katolikus Kör dísztermében

A noviszádi zárdában elhelyezett „Királyica Marija” állami népiskola tanfőnöke, vasárnap, 15-én, szép műsorral egybekötött szülői értekezletet tart a Beltéri Katolikus Kör dísztermében. Az előadásra ezúttal hívják meg a kedves szülőket és érdeklődőket. Az értekezlet pontosan 3 órakor kezdődik. Belépti díj nincs, de jótékony adományokat, melyeket a szegény gyermekek karácsonyi felruházására fordítunk, köszönettel fogadunk.

Műsor: 1. Hímnusz, éneklék a III. és IV. oszt. tanulók. 2. A szülői ház és az iskola, előadja Milosevics Gordana igazgatónő. 3. Nyegovom Veliesansztyu Kralyju Petru II., szavalja Horváth Dezső II. oszt. tanuló. 4. Nyenom Veliesansztyu Kralyicéi Mariji, szavalja Horváth Erzsike II. oszt. tanuló. 5. Az anyai gyermeke párbeszéd, előadja: Gellér Gizella és Szalkai Márta II. oszt. tanuló. 6. Pozdrav, előadja a német ovodások. 7. Der Geburtstagsgratulation, előadja a német ovodások. 8. Vrabac i laszta, előadja az ovodások. 9. A torkos Laci, előadja a magyar ovodások. 10. Kuvarice, előadja a német ovodások. 11. Prolog, előadja Kovács Erzsike. 12. „Nem akar a kiskutyát ugatni”, Vígjáték egy felvonásban. Személyek: Nagymama — Csizmár Juliska, unokái: Ilonka—Récs Teruska, Magduska — Kálmán Veronka, Imre — Pacik Irén, Kiss Jolán birtokosnő—Idei Irén, Mari szobalány nagymamáéknál — André leuka, János, inas ugyanott — Szegényi Margit, Jóska, lovászfővezény—Csibi Ilona, Kata béresasszony—Darabos Margit. 13. Moj dom éneklék a III. oszt. tanuló. 14. Ej haj kisvirág, éneklék a II. osztály tanuló. 15. Sziroese, költemény szavalja Döme Teruska IV. oszt. tanuló. 16. Jedno dete, éneklék a IV. oszt. tanuló. 17. Materina deszna ruka, szavalja Vukovics Vera. 18. Tri zanata, előadja: Govečarovics Pera, Szablyak Zvonko, Kanadzir Rada. 19. A gyermek álmai, előadja Tóth Mariska és Kurunczi Magda, II. oszt. tanuló. 20. Vigan dalol a kis csalóány, éneklék a II. oszt. tanuló.

El ne feleítsd:

Kizárólag Radion tartalmazza a jó Schicht szappant, ezért oly enyhe és kiadós.

A mosás Radion-nal könnyű és egyszerű: a ruhát a Radion-oldatban 15 percig forni hagyjuk. Gyapjút és selymet hideg Radion-oldatban mossuk.

Csakis

Schicht **RADION**

egymaga mos!

TARTALMAZ SCHICHT SZAPPANT

VASARNAPI LEVEL

(Egy erényes hölgyhöz)

Asszonyom! Engedje meg, hogy ezúton elküldjem önhöz, tisztelt bámulatomat. Mindig kedveitem azokat a nőket, akik a becsületüket a bíróság előtt keresik. A becsület kényes dolog, szabad szemmel alig látható, finom kis jószág. Könnyelmű asszonyoknál könnyen elkallódhat, ha nem vigyáznak rá! Ön asszonyom, majdnem elveszítette, a párisi ucca tolongásában és rémülten futott a rendőrségre, abban a szent hímben, hogy ott épségben visszakaphatja az értékes portékát.

Ön, kedves Madame Gauchot, mint olvasom, ártatlanul és erényesen róttá a párisi aszfaltot egész addig, míg egy napon önt is utolérte a kísértés, ami ebben az esetben — nem szójátékért mondom, hanem mert így igaz — kísérés volt. Egy jól öltözött középkorú ur volt a kísértő-kísérő és engedélyt kért, hogy elkíséresse, elhalmozta önt azokkal a bókókkal, amiket ilyenkor bemutatkozás helyett rebegni szoktak a férfiak és amik remélem, megérdemelték voltak.

Kedves Madame Gauchot, mit tett ön, mikor jól örzött erényeit veszélyes támadás érte? Semmit. Resteltem ismételni: de semmit. Szendén haladt a vállalkozó kedvű kísérő mellett, aki elbűvölve ennyi engedékenységtől, mindig lelkesebben ostromolta udvarlásával.

Vajjon mért hallgatott ön, kedves Madame Madeleine? Zavarban volt? Nem tudta mit kell ilyenkor mondani? Avagy érdekelte önt az ismeretlen beszéd? Talán azért várt az elutasítással mert előbb látni, hallani akarta milyen emberrel van dolga és ettől tette függővé viselkedését?

Ugy látszik, a próba nem sült el kedvezően az ön kísérőjére. Ön néhány perc múlva váratlanul szembefordult a lovaggal és magából kikelve rákiáltott: „Maga hülye! Mit alkalmatlankodik itt a tolokodásával!”

A támadás váratlanul érte a boldog várakozásban ringatózó lova-

got, aki erre ugyanolyan hangosan, de cseppet sem lovagiasan felelt: Ha ön nem mosolygott volna rám, eszombé sem jutott volna megszólítani!

A hallgatás tudvalevőleg beleegyezést jelent és így senki sem csodálkozik azon, hogy Monsieur Lamier — ez a póruljárt Casanova neve — annak vette az ön bösz és elszánt hallgatását, nem pedig néma megvetésnek. Senki sem csodálkozik ezen, csak ön.

De vajon valóban csodálkozik ön? Jó, hajlandóak vagyunk elhinni önnek. Ha kívánja még megérteni is igyekszünk. Csupán egy valamit nem értünk és azon mi bántorkodunk csodálkozni. Kedves Madame Madeleine, miért haragudott ön?

Az, hogy egy jömegjelenésű urat, aki aljtólalag mosolyogva, vidáman haladt a párisi uccán, aki eszinos és fiatal, tetszésének félreérthetetlen kifejezésével tüntette ki, csak nem lehet ok az ilyen hangos és goromba felháborodásra?

A hölgy halkán és finoman is lehet erényes, sőt véleményem szerint csakis halkán és finoman kell erényesnek lennie, különösen uccán.

Ha ön Madame az első megszólításnál szembe fordult volna a lovaggal és nyugodtan, barátságosan ezt mondja: Excusez Monsieur, de valami tévedés lehet. Én önt nem ismerem és nem is óhajtom megismerni. Ez legalább olyan célravezető lett volna. Azaz pardon, mégsem! Ez esetben ugyanis a rendőrség és a nagy nyíl-vánosság nem szereztek volna tudomást róla, hogy ön milyen erényes.

De elképzelem azt is, hogy ön gamines jókedvében iskoláslánymódjára megréfalja az uccai Don Juant. Hogy engedi némán maga mellett menni, várhatja üzletek előtt, szajadni hagyja villamosok után, föl-le ugrálni autóbuszokra, míg nem egy percben váratlanul eltűnik előle és egy taxió mélyéből nevet csufolkodva a

kárvaljottra.

Arra is volt már példa, hogy valamilyen pajkos hölgyike szöbba állt az ismeretlen kísérővel. Elmókázott vele, hamis címet, hamis adatokat mondott be. Találkát beszélt meg, lehetőleg fárasztó, kényelmetlen, költséges találkát, ahova eszeágába sem volt elmenni. Ez persze nem komoly uriaszszonyhoz illő tréfa, de az erényhez még mindig semmi köze sincs és talán még rokonszenvesebb az uccai botránynál.

Az erény szempontjából még az sem súlyos vád, ha ön valóban mosolygott, ahogy azt Monsieur Lamier ur becsületsértési feljelentésében állítja. Egy női mosoly soha nem lehet bűn. Madách szerint „A földön csak a mosoly hoz gyönyört, ha napsugár gyanánt száll egy-egy arcrára”.

Önt hát asszonyom, igazolta a nagy költő.

De Lamier urat sem nevezhetjük hülyének és tolokónak, mint ahogy ön tette. Az irodalom őt is megvédi. Hiszen az ön által inkriminált ismerkedési formulát alkalmazta Faust is, mikor Gretchenhez az örökéletű és szállóige népszerűségű szavakat intézte: Mein schönes Fraulein, darf ich wagen, mein Arm und Geleit Ihr an zu tragen...

Faust sem hülye, sem tolokó, nem lehetett. Goethe elbájoló, elenállhatatlan hódítónak rajzolta meg ebben a jelenetben. Miért kívánjuk Edmund Lamier magánzótól, hogy szellemesebb és eredetibb legyen, mint a goethei klasszikus csábító?

A végén önök is belátták ezt asszonyom és szépen bocsánatot kértek egymástól a bíróság előtt.

Megoldhatta volna ön Madame, becsületsértési pörök nélkül, egyszerűen a gretcheni válasszal: Bin weder Fraulein, noch schön, kann ungeleit nachhause gehn, aminek kitűnő Francia fordítását — Je ne suis ni belle, ni demoiselle — melegen figyelmébe ajánlom, — máskorra!

Azért nem baj, hogy így történt. A párisi ucca, a bíróság, az újság gazdagabb lett egy mulatságos történettel, az ön kedves férje pedig ama felemelő tudattal, hogy milyen törvényesen igazolt és elismert erényes felesége van.

LUCIA

Banyák Kálmán,

a nyolcéves cigányfiu, elindult a dicsőség felé

(Budapest, november.) Kálmánka ránkveti azt a csodaszép két nagy, fekete szemét és úgy kér bocsánatot a kétórás késésért, de nem tudott előbb bejönni a megszűnt Pestszenterzsébetről, mert nem volt pénze villamosra. Szorongatjuk, melengtjük a jólfutott szalóban az agyonfázott, agyonázott kis kezét, amelyre nagy feladat vár: egy óra múlva megint hegedülnie kell a Zeneakadémián Gábrriel Ferenc professzor előtt, hogy bemutassa, mennyit is haladt az utóbbi hónapokban.

A nyolcéves Kálmánka Banyák Kálmán kunszentmiklósi cigányfiúcska. Öt-hat évesnek látszó, pöttöm gyerek. Két év óta M. Hubert Ilonka zenetanár tanítványa. Gábrriel professzor bizta a hegedülművésznő gondjaira a kisfiút, aki most is tanárnőjével indult a Zeneakadémiára vizsgára.

GÁBRRIEL TANÁR VÉLEMÉNYE KÁLMÁNKÁRÓL

A professzor a következőket mondotta róla:

— Banyák Kálmán egészen elsőrangú tehetség.

Nagy tudású, zeneileg érett, akinek technikai készsége olyan magas fokon van, ami ilyen korban egészen kivételes. Évekkel ezelőtt, négy esztendőskorában elhozták hozzám, hogy hallgassam meg. Azóta is többször foglalkoztam vele. Nagy jövőt jósolok neki. Ellenőrzésem mellett egyik tanítványom, M. Hubert Ilonka foglalkozik rendszeresen és eredményesen vele.

Valóságos regény a kis Kálmán eddigi élete. Banyák Kálmánka Bihar Jánosnak, a kuruckesergők királyának leszármazottja. És most jószívek kinyitották előtte a kaput, hogy

emberibb sorba kerülve

boldogulhasson és szárnyra kaphasson istenadta nagy tehetsége. Kálmánka csütörtöktől kezdve a budai Klotild-szeretetház lakója. Eddig Pestszenterzsébeten

egy nyomorúságos beteg pincelakásban lakott szüleivel és nyolc testvérével

és onnan járogatott be az órákra tanárnőjéhez. Most majd a tanárnő jár ki hozzá a szeretetházba.

A kunszentmiklósi cigánysoron született Banyák Kálmánka. Apja valamikor híres cigány volt Aradon, a Városi-kávéház és a Fehér Kereszt uri primása. Aztán lekerült Kunszentmiklósról. Hároméves volt a kisfiu, amikor az apja egyszer letette a hegedűjét és pár percre kiment. Hallja ám, hogy odabent a szobában szól a hegedű. Visszaszalad, hát elsápadva látja, hogy

a hároméves apróság, akinek soha hegedű a kezében nem volt, azt játssza, amit az előbb ő.

Kálmánka apját a sorsa dobálta erre, arra és az apa a kisfiút vitte magával Kisterenyére, Szigetszentmiklósról, Kispestre, ide-oda. És a csöpp gyerek mindenütt megszokta a bandában.

KÁLMÁNKA FELPÁRTOLÁSA

Apja aztán egyszer a négyéves fiút elvitte Reményi László hangszerkereskedőhöz, hogy hegedűt kunyeráljon neki. A hangszerész meghallgatta, aztán fogta a gyereket és szaladt vele a Zeneakadémiára Gábrriel professzorhoz.

— És így kezdődött Kálmánka felpártolása — mondja a kunszentmiklósi Bátor uccában a kisfiu anyja, az értelmesszavú Volovics Benedekné. Az Ilonka tanárnő csupa jószág volt a fiúcskához, esztendőnk óta havi 20 pengővel pártfogolta az ingyenes tanításon kívül. Most aztán

a Kálmánka már magyarul is és németül is koncertezik

és aki hallja, mind megrémül és szóhoz sem jut. Mert a gyerek valóságos ördög. Ugy szól a kezében az árva hegedű, — meséli a Volovicsné — mintha egy valóságos nagy banda játszana, mert nagyon sok anyag van benne. De nagy majster ám amugyis a Kálmánka. Most is, hogy itt volt nálunk látogatásban, milyen csudarossz tudott lenni. Volt egy kedves pulink, a Csöppi. Beleugatott ez a kutvusz egyszer a Kálmánka muzsikájába, erre aztán eltűnt a Csöppi. S a világért sem volt hajlandó elárulni a gyerek, hová tűntette, hogyan emésztette el a föld színéről? Az volt a legnagyobb szórakozása, hogy az ágyon ugrott a sáros lábával. Rászóltam, azt mondta: majd megfizetek én arannyal ángyikám minden kárért, amit a kunyhóban csináltam maguknak. Megfizetem azokat a jó csirkecombokat és nagy libacombokat is.

— És olyan esze van a gyerekeknek, hogy ha nem muzsikás lenne, hát tábornok, vagy miniszter is lehetne belőle.

Banyák Kálmánka vasárnap este hangversenyt

adott Kunszentmiklóson, hogy megköszönje Kunszentmiklós urainak jószágát. Pár héttel ezelőtt a Klotild-szeretetház igazgatójától levél érkezett Kunszentmiklós előjáróságához:

Banyák Kálmán kunszentmiklósi születésű 8 éves gyerek, aki Gábrriel Ferenc, a Zeneművészeti Főiskola tanára szerint egészen kivételes tehetség és igen nagy reményekre jogosít, Pestszenterzsébet egyik pincéjében lakik. Most ezt az odut sem tudják szülei megfizetni és haza kell nekik menni Kunszentmiklósról. Ezáltal a gyerek továbbképzését abba kellene hagyni. A Klotild szeretetház, amely nem akarja, hogy egy ilyen kiváló tehetség elveszen, hajlandó felvenni a teljes ellátás feléért, vagyis évi 240 pengőért. A kunszentmiklósi községhezán a levelet megkapták, a jószívek feldobogtak és

már az első nap biztosítva lett a kisfiu egyévi ellátása.

Hónapokat jegyeztek a községi tisztviselők, a kunszentmiklósi tanácskarékpénztár, a református gimnáziumi tanári kar, Jankovich Géza adóügyi jegyző és mások. Ezt a gavallériát köszönte meg vasárnap esti hangversenyével Banyák

Kálmánka.

Riadt kisfiu szegényke, amikor szólunk hozzá.

Második elemista.

Az ünneplő matrózruhácskájára alá egy másik elviselt gunyácskáját adták odahaza, hogy agyon ne fagyjon szegényke a hideg esőben. Egészen természetesnek vészi azonban, amikor tanárnője odaállítja a kótatartó elé, hogy vasárnapi hangversenye egyik számát játssza el. Nagyokat pislogat a két nagy, fekete bogár szemével. Amikor a tanárnőnél tanulni kezdett, nagy szerepet játszott életében egy kifli. A tanárnő darabokra törte a kiflit és így mutatta meg Kálmánkának, mi a negyed, a kétnegyed, a négy-negyed. Kálmánka

két év alatt öt év anyagát végezte el

még a rendszertelen bejárásai mellett is. A tanárnő szerint, amikor Gábrriel professzor először meghallgatta, olyan kicsi volt a fiúcska, hogy észre sem vették, amikor bement a professzor a táján s csak akkor figyeltek fel, amikor hegedűje szavát meghallgatták. A tanárnő szerint Kálmánka borzasztóan szeret hegedülni s óriási technikája van. Az egész kiállásán látszik, hogy a legnehezebb gyakorlatok is szórakozásnak vannak. Feltétlenül nagy jövő vár rá. Most már igazán itt volt az ideje, hogy a lehetetlen környezetből Kálmánkát kiemeljék.

AZ APA LEMOND GYERMEKÉRŐL

Banyák Kálmán édesapja is belátta, hogy fia boldogulása érdekében arra az időre, amíg a gyerek tanul, legjobb lesz ha lemond a gyerekről. A kunszentmiklósi községhezán aláírta atyai nyilatkozatát, amely szerint beleegyeznek abba, hogy a fiúnak törvényes gyámot rendeljen ki az árvások az ő helyettesítésére. Belátta,

a gyerek jövője követeli,

hogy mostani környezetéből teljesen kivonják és ezzel is lehetővé tegyék, hogy maga Kunszentmiklós a magánadományokon kívül hivatalosan is hozzájáruljon a fiu neveléséhez. Székely Sándor főjegyző és Jankovics Géza adóügyi jegyző a szívével viseli a fiu jövőjét, mintha csak érezné, hogy Kunszentmiklós nevéért, sok évvel Petőfi Sándor és Baksay Sándor után a kis Banyák Kálmán is meg fogja aranyozni.

A kis Kálmán csütörtökön délután kitünően vizsgázott a Zeneakadémián Gábrriel professzornál. Aztán elbucuzott édesapjától és az autóbussz kivitte a Szeretetházba, ahol meleg szoba, terített asztal és fehér ágycska várta az istenáldotta gyermeket.

Ha valaha csakugyan nagy művész lesz belőle s kedves olvasóim fényes hangversenyteremben gyönyörködnek a játékában, jusson eszükbe, hogy az a művész ott a dobogón az életnek milyen mélységeiből küzdötte fel magát a művészet és a dicsőség magaslataira.

Bakos Ákos

Megegyezés készül a petrovgrádi Temetkezési Egyesületnél történt sikkasztás ügyében

Petrovgrádról jelentik: Annak idején nagy feltűnést keltett az a sorozatos sikkasztás, amelyet a petrovgrádi Temetkezési egyesületben lepleztek le és amelyet Huszár István és fia követtek el évek hosszú során át a bankbetétkönyvek meghamisításával és hámis könyveléssel. A temetkezési egyesület választmánya most ülést tartott, amelyen foglalkozott az esettel. Megállapították, hogy

az egyesület hiánya mintegy 100.000 dinár.

Foglalkoztak Sejtéri Miklós ügyvéd, Huszár volt vejének ajánlatával, aki felajánlotta Huszár 100 ezer dinár értékű házáat, amelyen 80.000 dinár kölcsön van betáblázva az egyesületnek, hogy ebből fedezzék némileg a mutatkozó hiányt, ha visszavonják a Huszár eljén adott feljelentést. Azonkívül megígérte, hogy közben fog járni a hitelező bankoknál, hogy a házon levő adósság egy részét töröljék. A választmány érdemben nem foglalkozott a javaslatral, mert nem határozott formában tették meg, hanem kéttagu bizottságot küldött ki, amely folytatja az egyeztető tárgyalásokat Sejtérral és amennyiben elfogadható ajánlatot kapnak, úgy a nem-sokára összehívandó rendkívüli közgyűlés elé terjesztik.

Készül a mezőgazdasági kamarákról szóló rendelet

A földművelésügyi minisztériumban elkészült a mezőgazdasági kamarák felállításáról szóló rendelet tervezete. A rendelettervezet ing. Sztankovics Szvetozár földművelési miniszter betérjesztette a minisztertanácsnak és annak jóváhagyása után felveszik a pénzügyi törvénybe.

Kik nyerték az ideai Nobel-díjakat?

Stockholmból jelentik: A svéd tudományos akadémia az ez évi kémiái Nobel díjat Debijs hollandi származású berlini egyetemi tanárnak adta a molekulák összetétele kérdésében kifejtett munkásságáért.

Az irodalmi díjat Eugen O. Neil amerikai író kapta. O. Neilt inkább csak az angol nyelvterületeken ismerik.

Az 1935. évi irodalmi Nobel díjat nem adják ki senkinek sem, hanem a tőkéhez csatolják.

Az 1936. évi fizikai Nobeldíjat megosztotta a svéd tudományos akadémia Hess innsbrucki egyetemi tanár és David Anderson a kaliforniai egyetem professzora között. Hess professzor a kozmikus sugarak kutatása terén elért sikereiért, Anderson pedig a pozitron felfedezéséért kapta a jutalmat.

15864

Műkedvelés

Ma lesz az ERETTSÉGI bemutatója Kulán

Fodor László Erettségi című vígjátéka nagy népszerűségnek örvend az idén jugoszláviai magyar műkedvelő körökben. Rövid néhány héten belül több egyesület is műsorra tűzte, ami annak a jele, hogy a darab valóban érdekes és népszerű.

A kulai Iparos Dalárda ma, vasárnap este adja elő az Erettségit az ottani Szloboda szálló nagytermében. Minthogy a darabban a legjobb kulai műkedvelők szerepelnek, a siker máris biztosnak tekinthető.

Ma kétszer adják a FRUSKÁT Szomborban

A szombori Magyar Iparos Dalárda tegnap este mutatta be a Fruskát a Városi Színházban. A bemutató sikeréről még nincs módunkban beszámolni, de az előadás iránt megnyilvánult érdeklődés és kitünő szereposztás kétszegtelenül teszi, hogy a Fruska még sok sikerre számíthat.

Ezt a megállapítást igazolja az a körülmény is, hogy a darabot ma délután és este is előadják mert olyan hata'mas érdeklődés nyilvánult meg iránta. A kétszeri előadás nehéz feladat elé állítja a szereplőket, de egészen bizonyos, hogy a szombori műkedvelőgárda kiválósága és rátermettsége könnyen megbirkózik az efajta nehézségekkel.

A bezdáni műkedvelők Szomborban

Az „Érik a buzakalász” című zenés vígjátékot a szombori színházteremben mutatják be

A bezdáni katolikus Legényegylet kitünő műkedvelő gárdája nagy sikerrel adta elő Bezdánban az „Érik a buzakalász” című zenés vígjátékot. A nagy siker arra késztette a szombori katolikus legényegylet vezetőségét, hogy Szomborba is meghívja a bezdáni műkedvelőket.

A bezdániak elfogadták a meghívást és

november 22-én adják elő a szombori katolikus legényegylet rendezésében, a városi színházban az „Érik a buzakalász” című zenés vígjátékot.

Az előadás pontosan este fél kilenc órakor kezdődik.

Az előadás iránt Szomborban igen nagy érdeklődés nyilvánult meg és azért ajánlatos jegyekről már elővételben gondoskodni.

Az elegáns hölgy harisnyája:

ELBEO, ROGO, COCON tisztaságyemből, vékony mint a lehelet mégis erős!

Az új őszi és téli színek nagy választékban a legnagyobb speciális harisnyá-üzletekben

KLEIN EUGEN

NOVI SAD PETROVGRAD

Tekintse meg kirakataimat!

A főpróba után itélve elsőrangú művészi esemény lesz a „Méltóságos asszony” ma esti bemutatója

Sokat vitatott kérdés, hogy a műkedvelő előadásokat milyen mértékkel kell mérni s hogy azoknak van-e igazuk, akik a pénzükért csak jó dolgot akarnak megnézni vagy pedig azoknak, akik mindenáron kalapot emelnek a műkedvelők lelkes, fáradságos és sokszor költséges kulturumukája előtt. Az igazság itt is valahol a közepen van, de mi mégis inkább az utóbbi álláspont felé hajlunk, amely szerint igenis kötelességünk pártolni, támogatni és szeretni mindenkit, aki itt a magyar szót terjeszti s kisebb-nagyobb tehetségével hozzájárul a magyar kultúra fejlesztéséhez. A gyerekek sok mindent összegyűjtenek amíg megtanul beszélni és sokat esztetik-botlik, amíg járnak tanul, de egyszer megtanul s csak ki kell várni türelemmel az időt.

A jugoszláviai magyar műkedvelés, örömmel állapítjuk meg, már tuljutott a csecsemő-korszakon s az a sok előadás, amit falvakban és városokban egyaránt rendeznek, ez a nemes versenyesség meghozta a gyümölcsét, ami a nívó határozott fejlődésében mutatkozik. Ma már sok előadás olyan helyre a jóakaratu leereszkedésnek s a väljveregető elismerésnek, hogy „csak így tovább, csak tanulj tinó, ökör lesz belőled.” — ma már vannak előadások, amelyekre komoly igényekkel lehet elmenni s amelyek nemcsak a laikus, de a hozzáértő közönségnek is keljemes órákat szereznek, művészi élményt jelentenek.

Mindez Békeffy—Stella „Méltóságos asszony” c. vígjátékának bontéki főpróbáján jutott eszembe, mert ez az előadás is azok közé fog tartozni, amelyekre a szigorú kritikus is csak jót és szépet mondhat s amely méltón sorakozik majd a tavalyi nagy műkedvelő-sikerök (a bezdáni „Mézeskalács”, a szentai „Ember a föld alatt” stb.) mellé.

Talán nem árulok el titkot, ha röviden elmondom, miről szól ez a kitünő darab, hiszen Budapesten, Bécsben és más városokban százas száziákban ment s így többé-kevésbé mindenki ismeri. Egy fiatal lány, hetedikos gimnazista, váratlanul férjhez megy, de amikor eljön a szeptember s az iskolák újra megnyitják kapuikat felsírnak benne a diákemlékek s elhatározza, hogy még a nyolcadikat elvégzi. Beiratkozik tehát újra a gimnáziumba, de hát ez a kétféle élet nem olyan egyszerű otthon méltóságos asszonynak lenni és az iskolában diáklánynak; a kis Teri nem tud megbirkózni a nagy feladattal s a következménye az, hogy otthon úgy viselkedik, mint egy iskoláslány s az iskolában meg úgy, mint egy méltóságos asszony. Amiből persze sok vidám és helyenkint megható bonyodalom keletkezik s az ötödik képből már odáig jutott szegény kis méltóságos asszony hogy az iskolából is kicsapják s a férje is beadja a válópert. De azért nem kell megijedni: a hatodik és utolsó képből mind jóra fordul.

A darabot Békeffy László első-

sorban a feleségének, Turay Idának írta s olyan szerepet szabott neki, amely a legnagyobb színésznők képességeit is próbára teszi. Szinte állandóan a színpadon van s körülötte forog az egész esemény, mint bolygó a Nap körül. Ha ez a szerep nem jó kézbe kerül, megbukott az egész darab. A noviszádi méltóságos asszonyt Spirka Inci játssza s hozzátehetjük, úgy játssza, hogy külföldről nem is lehet. Nagyon jól megtanulta a szerepét, szinte nem is kell neki sugó s ez nagy biztonságot kölcsönöz a játéknak. A határozott fellépése, játéktudása, szép megjelenése és kellemes hangja nagyszerűen érvényesül a méltóságos asszony és iskoláslány szerepében egyaránt.

Utána mindjárt Horel Nusi következik a női szereplők rangsorában, aki kisebb szerepében is elsőrangú alakítást nyújt. Ő játssza Hirschfeldet, a jó pofa, közmondásosan haszontalan diáklányt, aki minden tanári karéme, Horel Nusi nagyon tehetséges a temperamentuma és egész fellépése Gaál Francira emlékeztet, aminél nagyon b dicséretet hamarjában nem is tudok.

Kerekesné, a méltóságos asszony fiatal mamáját, akinek legnagyobb gondja, hogy a szobalány csak „naceságának” szólítja. B. Szalontay Kató játssza éléthűen és igen jól, míg Földvári Juliska a szigorú, de férjhezmenésről ábrándozó igazgatónő, Oster Anny pedig a modern fiatalasszony szerepében illeszkedik bele nagyszerűen az együttesbe. Szabady Noémi a cukrászlány, Szedlacek Gabi pedig a stréber diáklány rövid szerepében mutatta meg, hogy nyugodtan lehet rájuk bízni nagyobb feladatot is.

A férfi főszerepet, a fiatal orvosnő, akiről fehér lányszobákban álmodni szoktak, Haits István játssza, akit megjelenése és hűvösen fölényes modora egyáltalán alkalmassá tesz erre a szerepkörre. Nagyon jó és nagyon rokonszenves.

Kerekes Antal, a lányától elragadtatott apát és jókedélyű férjet Zsigmond Béla alakítja elsőrangban, a rettegett osztályfőnök szerepében Radoszavljevics Lajos ismét gyarapítja eddigi nagy műkedvelő sikereit, a gyámoltalan, szerelmes és egyúttal nőgyűlölő ioghallgató szerepében Szkiacsák Károly nagyon fog tetszeni a közönségnek s meglepően jó a pedelljus néhány szavas szerepében Miljez János is.

Utóljára hagyjam Diener Gyulát, akit talán elsőnek kellett volna megemlíteni. Régi, rutinos műkedvelő, aki egészen otthon van a színpadon. Bámulatos, hogy mit tud kihozni a szerepéből s minden szava és mozdulata kacagásra készíti a nézőt. A színészi képessége mellett diszoklevelet érdemel a rendezés nagy és nehéz munkájáért is, mert a zökkenőmentesen gördülő előadás a szereplők minden kiválósága mellett is, első sorban az ő érdeme.

Kisebbségi szerepükért meg kell említeni még Kóczian,

Vigvázson az egészségéért!

Esőben, hóban, sárban, jégen vadászlesen

lesie száraz, mégis szellőzik

ETILEN

NOVISAD, KR. PETRA II ul. 4

IMPREGNÁLJA

felöltőjét, kalapját, kosztümjét, sportruháját, vadászöltönyét

ujrendszerű vízhatlanító szerével

Vízálló és mégis szellős

Budák Baba, Grossepeiss Ili és Geiger Izabella nevét.

Igen jók a díszletek is, főleg Tahy Károlyék hallja (a II. IV. és V. képből) pazar. A színváltások legfeljebb 5—10 percig tartanak, ami nagy dolog és nagy előny Noviszádon, ahol az egyórás felvonások között sem voltak ritkák a multban.

A szereplők maszkjáról és toalettajáról egyelőre nem lehet véleményem mondani, mert a főpróbát „civilben” játszották. Bizonyos azonban, hogy ezen a téren sem lesz semmi hiba s bizonyos az is, hogy a közönség felejtethetetlen élménnyel lesz gazdagabb és forró tapsokkal jutalmazza majd az előadást. Ez a legkevesebb, amit ez a kitünő gárda lelkes munkájáért és nagyszerű játékáért megérdemel.

★

A „Méltóságos asszony” bemutatója ma este 8 órakor lesz a Szloboda színháztermében.

(bf.)

A szubotocai Szent József férfikongregáció vidámestje

A műsoros est után tánc lesz

A szubotocai Szent József férfikongregáció legutóbbi nagy sikerű vallásos estje után most vidámestet rendez, hogy a szubotocai katolikus társadalmi érintkezést felélessze. A vidám estet ma, vasárnap este fél nyolc órai kezdettel tartják meg a volt Katolikus Legényegylet helyiségében.

Az est műsorát a legnagyobb gonddal és izléssel állították össze, úgyhogy rendkívül nívósan ígérkezik.

Tréfás monolog, vidám párbeszéd, egyfelvonásos, énekszámok szerepelnek a műsoron, amelynek kiemelkedő pontja lesz Horvátszki Anica, aki valóban tehetséges zongoraművész, továbbá Pekete György hegedűművész szereplése. Csiffári Mária, a kitünő szubotocai énekesnő dalokat ad elő. Az egyes műsoros számokat Nagy Jóska konferálja be ötletesen.

A nagy érdeklődéssel várt előadás után tánc lesz. A vidámest jövedelmét a Szent József férfikongregáció céljainoz híven jótékonycélra, szegény iskolásgyermekek segélyezésére fordítja. A mulatságra jegyet és meghívót vasárnap egész nap a volt Katolikus Legényegylet pénztáránál szerezhetők be.

—●—

Egy magyar milliomos hirtelen halála Délamerikában

Óriási vagyont hagyott pesti rokonaira a regényes életű Récsey Elemér

Budapestről jelentik: Néhány nappal ezelőtt távirat érkezett Budapestre. A táviratban, amelyet Délafrikában a Fokvárosban adtak fel, közlik, hogy ott meghalt Récsey Elemér negyvenöt éves magyar származású gyémántkereskedő.

Az elhunyt után többmillió font értékű vagyon maradt és mivel Récsey rokonai Budapesten élnek, a magyar hatóságoknak lesz a feladatuk, hogy megállapítsák, kiket illet a mesés örökség.

Az elhunyt dúsgazdag gyémántkereskedő halálával egy csodálatos karrier ért véget. Récsey Elemér egyszerű szülők gyermeke volt, vidéken élt, csak közvetlenül a háború kitörése előtt költöztek a fővárosba. Mikor kitört a háború, Récsey Elemér bevonult katonának. Néhány hónapig még küldött leveleket szüleinek, rokonainak, de aztán nem adott többé életjelt magáról. Hozzártóztói azt hitték, hogy hősi halált halt, kétségbeesetten kutattak utána, de nem tudtak semmi biztosat megállapítani. Egy évvel később — a háború befejezése után — váratlanul levél érkezett Récsey Elemér édesapjához, a levelet fia írta Londonból és közölte, hogy milyen kalandos, izgalmas körülmények után jutott az angol fővárosba.

Récsey Elemér, aki magánhivatalnok volt, hosszú ideig nagy nélkülözések között élt Londonban. Alkalmi foglalkozásokat vállalt, hogy fenn tudja tartani magát. Hosszu hónapok után egy szállodában sikerült elhelyezkednie. A rendkívül jómegjelenésű, szolgálatkész férfit nagyrabecsülték és mindenki szerette, úgyhogy a szálloda vendégei igen gyakran meg-invitálták és beszélgettek vele.

Egy alkalommal a szállodában szállt meg egy gyémántkereskedő, aki éppen akkortájt expedíciót szervezett Délafrikába.

Nagyon sokan jelentkeztek, de a kereskedő megválogatta az embereket és csak a feltétlenül megbízható, jellemes férfiakat választotta ki munkatársaiul. Így esett a választása a többi között Récsey Elemérre is. A londoni magyar fiu nem adott végleges választ, levelet írt Pestre hozzátartozóinak, tőlük kért tanácsot, hogy elfogadja-e az ajánlatot. Récsey Elemér édesapja időközben meghalt, anyja pedig kétségbeesetten táviratozott fiának, hogy ne vállalkozzék a kockázatos feladatra. Jöjjön azonnal vissza Pestre, hiszen olyan nagyon hiányzik nekik.

Récsey fantáziáját elragadták a korlátlan lehetőségek, melyeket a gyémántkereskedő olyan eleven színekkel festett le előtte.

Az expedícióval tehát ő is utrakelt.

Délafrikában súlyos feladat várt Récsey Elemérre. Őt bízták meg a bányászok felügyeletével és így nem nagy népszerűségnek örvendett. Sok esetben próbálták meg-

vesztegetni és amikor látták, hogy nem tudják semmire rávenni, erőszakot próbáltak alkalmazni.

Halállal fenyegették meg és kijelentették, hogyha nem veszi számitásba érdekeiket, úgy a vállalkozókkal együtt fogják elpusztítani.

Récsey Elemér hajlíthatatlan maradt és amikor egy alkalommal a bányászok között a hosszú hónapokig tartó sikertelen kutatás eredményeképpen lázadás tört ki, a bátorielkü magyar fiatalember halálos nyugalma, hidegvére olyanira lenyűgöző volt, hogy a munkások meghátráltak és néhány napi sztrájk után újból folytatták a munkát.

Igy lett Récsey Elemér a vállalkozó gyémántkereskedő legmeghittebb bizalmasa. A kitartó munka igazolta a gyémántbányászhoz fűzött vérmes reményeket, egymásután kerültek értékesebb-nél értékesebb drágakövek a felszínre. Kiderült, hogy az a terület, ahol a bányászás folyt, igen gazdag gyémántokban.

Az angol állam is felfigyelt a világraszóló eredményekre és óriási pénzért megvásárolta a területet.

A vételárból igen jelentékeny összeget kapott Récsey Elemér is. Ekkor már kitanulta a gyémántbányászás minden csínját-binját, nagy összeköttetésekre tett szert és évről-évre mindmagasabbra ivelt karrierje. A szerencse is mellette szegődött, úgyhogy

a huszas évek elején már óriási vagyona volt.

Londonba költözött és két ízben is hazlátogatott Budapestre. Édesanyja már nem érthette meg fia boldogulását, évekkal előbb meghalt. Hozzártóztóinak és rokonainak igen gyakran küldött pénzt Londonból, néhány éve azonban teljesen megszakitotta velük az érintkezést. Visszatért Délafrikába, ahol csak az üzletnek élt, míg most negyvenöt éves korában a halál hirtelenül pontot tett munkás, csodálatos életének végére.

140 év

az ember természetes életkora

Lazareff moszkvai professzor meglepő kísérletei

Párisból jelentik: A Matinben Roger Simonet nagyon érdekes cikkben számol be azokról a kísérletekről, amelyeket Lazareff professzor a moszkvai egyetem kísérleti osztályán végzett.

Az érzékszervek érzékenysége

választotta már kora fiatalságában tanulmányai tárgyává. Megalapította, hogy ez az érzékenység az újszülötteknél minimális. Még a legerősebb külső behatásokra is alig reagál a csecsemő. Az érzékenység a 20 éves kor körül éri el a legmagasabb fokát. Ebben az életkorban látunk hallunk és érzékelünk a legfinomabban és leggyorsabban. Érzékszerveink érzékenysége azután lassan gyengülni kezd, míg az emberi életkor legvégén az érzékenység teljesen eltűnik.

Az orosz tudós kísérletei és hosszú évtizedekre terjedő megfigyelései alapján választ ad arra a kérdésre is, hogy mikor következik be az érzékenység teljes eltűnése. Lazareff szerint ez

140—160 év között áll be. Ez annyit jelent, hogy ha valaki megérné ezt a kort és különösen teljes testi egészségnek örvendene is, akkor is teljesen vak lenne.

A VEGSŐ HATÁR

Lazareff professzor nemcsak az érzékszervek tanulmányozása alapján jut erre az eredményre, hanem egyéb vizsgálatai is ugyanezt mutatják. Az összehasonlító anatomia módját nyújt arra, hogy megállapítsuk például a gerincesek

végző korhatárát. A csontozat tanulmányozása és a nemi érettség kifejlődése biztos támpontokat nyújt erre és így szintén arra az eredményre jutunk, hogy az emberi életkor végző határa 140 év körül lehetne.

Megerősítette Lazareff állításait a szintén orosz származású Meesnikov tanár is, aki még a múlt század végén végzett hasonló irányú tanulmányokat. A párisi Pasteur intézet világhírű tudósa a természettudomány és a történelem minden rendelkezésre álló adatának összevetése alapján arra az eredményre jutott, hogy az ember legfeljebb 180 éves koráig élhetne.

ha időközben más körülmények — betegségek stb. — nem vágják el élete fonáját.

Lazareff tanár moszkvai laboratóriumában az érzékenység változását nemcsak az ember életével kapcsolatban tanulmányozta, hanem vizsgálat tárgyává tette azt is, hogy napközben hogyan változik.

Megállapította, hogy délután 2 óra tájban a legérzékenyebbek az érzékszerveink,

míg a legkevesebb érzékenysége hajnali 3 és 4 óra között tapasztalhatjuk. Ez az oka annak is, hogy az ember jobban és mélyebben alszik éjjel, mert ilyenkor érzékszerveink érzékenysége teljesen eltompul, míg a nappali álom nem lehet igazán mély és üdítő mert nappal minden zavaró körülményt sokkal jobban észlelünk.

REGGEL FELTAMADÁS ESTE HALÁL

Ez az oka természetesen annak is, hogy az ember reggel olyan nehezen ébred és annak is, hogy az aggastyánok többnyire hajnali 3 és 4 óra tájban szenderülnek jobblétre.

Az ember minden nap megismétli egész életét. Reggel minimális érzékenységgel megszületik, délután 2 óra tájban felnöttek leszünk, mert ekkor a legnagyobb az érzékszerveink érzékenysége, azután kezdünk lassan öregedni, hogy este meghaljunk, amikor elalszunk.

Az ember minden reggel fel támad és minden este meghal,

megerősítve ezzel azt a mondatot, amelyet még Homeros mondott: "Az álom a halálhoz hasonlít."

Önkénytelenül is felvetődik a kérdés, vajjon

nem lehetne-e az emberi életet meghosszabbítani?

Elméletileg igenlőleg válaszolhatunk, mert érzékszerveink érzékenységének kifejlődését meggyorsíthatjuk, viszont csökkenését hátráltathatjuk. Lazareff tanár kísérletei alapján azt állítja, hogy különböző vegyi anyagokat talált, amelyekkel az agyra befolyást gyakorolhat e tekintetben.

A PARALIZIS KÉT KORSZAKA

Az orvosok már rég megfigyelték, hogy azok, akik tifuszból vagy más hagymázás betegségből felgyógyulnak, a megfiatalodás tüneteit mutatják. Az ősz haj visszanyeri régi színét, a bőr fel frissül és ismét ruganyos lesz. Tudjuk azt is, hogy a paralizis progresszív következtében az úgy megtelek a vérbaj kórokozó bacillusával, a félelmetes spirochetákkal, amelyek mérgező anyagokat, toxinokat termelnek. Ezek eleinte ösztönzőleg és élénkítőleg hatnak az agyra és csak később pusztítják el az idegek tevékenységét. Ez a magyarázata annak, hogy

a paralitikusok életében két korszakot különböztethetünk meg:

az első időben a paralitikusok a legnagyobb gondolatokra jutnak és csak a második korszak vezet azután az elme teljes el-tompulására.

Magilinjki és Podlaschuk professzorok a röntgenintézetben kísérleteket végeztek különböző fiatalító szerekkel és arra a tapasztalatra jutottak, hogy például a röntgensugarak a megfelelő adagolásban igen kedvező hatással vannak az agyra és az idegrendszerre.

— Vaddisznóhajítás a nyílt utcán.

Varsóból jelentik: Az egyik legismertebb lengyel bucsujárárhelyen, Centohovában a nyílt utcán végigrohant egy vaddisznó. Általános üldözés kezdődött a dudav után, melyben az uccai járókelők és kövezőmunkások is résztvettek. Az üldözőknek nem sikerült beérniük az állatot, míg végül az egyik uthenger gépésze négyszer rálőtt revolveréből a rohadó vaddisznóra, amely súlyosan megsebesülve, összeesett. A város hivatalos vendégét ezután az üldözők is beérték és dorongokkal agyonverték.

15864

Betörők jártak a noviszádi fogyasztási és járjallevél hivatalban

A páncélszekrényeket nem tudták megtörni és csak a fiókokban falált pénzt vitték el a betörők

A noviszádi városi fogyasztási hivatalban, amióta mostani helyén van, már harmadszor jártak betörők. Az elmúlt éjjel a fogyasztási adóhivatal épületének ajtaját és az irodába vezető ajtót eddig még ismeretlen tettesek felfeszítették. Amikor bejutottak az irodába,

a páncélszekrényt akarták kinyitni, abban a hiszemben, hogy ott bizonyára sok pénz van.

A városi fogyasztási adóhivatal pénztárában azonban nem szoktak pénzt tartani, mert számolnak azzal, hogy a város központjától távol fekvő házban könnyebben dolgoznak a betörők mint máshol. A fogyasztási adóhivatal pénzét mindig a városi takarékpénztárba viszik és ott helyezik el.

A betörők azonban nem tudták ezt és a pénztárt akarták kinyitni. A páncélszekrény falmélyedésben áll és a mélyedést vasrudon zárja el. A betörőknek, tehát elvileg a vasrudon kellett volna felnyitni, mert csak úgy juthattak volna a pénztárhoz. A fogyasztási adóhivatal látogatói azonban igen kezdő betörők lehettek, mert még a vasrudon sem tudták kifésíteni és így nem is juthattak a pénztárszekrényhez. Miután a nagy zsákmányt nem tudták megszerezni, felkutatták az egész irodát és

az egyik fiókban levő 25 páncéskat, valamint egy kis reklámórát és öt kiló gyertyát vitték magukkal.

A fogyasztási adóhivatal helyiségéből a csatorna és szennygár közötti állatvécő térre mentek és itt a járjallevél hivatalba törtek be. Itt sem jártak azonban nagy szerencsével, mert az egyik fiókban mindössze 105 dinárt találtak,

míg a nagy pénztárhoz itt hozzá sem nyúltak. A sovány zsákmány után eltávoztak a betörők, akiket most a rendőrség keres.

Meghívó. A noviszádi »Cecilia« egyházi énekkar összes (női és férfi) tagjait arra kérem, hogy a mai vasárnapon d. e. 11—12-ig tartandó énekórára előjűni szíveskedjenek. — Karnagy.

KÜLFÖLDI TÖZSDEZARLATOK

A dinár árfolyama: 7.80—7.95, Prága 60.55—60.95, Berlin 5.64—5.68, London 212.50.

Zürich: Beograd 10, Páris 20.195, London 21.24, Newyork 434.87, Brüsszel 73.56, Milano 22.925, Amszterdam 234.50, Berlin 175.—, Prága 15.40, Varsó 81.90, Bukarest 3.25.

Aki vérszegény, s padt vagy általános testi gyengeségben szenved használja a

Ferrodovim

nevé legújabb specialitást Biztos szer és gyógyszer a chinin mellett mindazoknak, akik folyékban bővelkedő és mo-csar s vidéken laknak.

A FERRODOVIM rendkívül érvényes kőcsönöz s gyorsan erősíti a beleit, frissességet és egészséges vért kölcsönözve mindeneknek, akit va-mely betegség moosveit Biztos hatás elérésre elég 3 üveg FERRODOVIM, amely beszerezhet-üvegenként 40— (3 üveg 110—) dinárért, portó-mentesen, az alábbi címen:

Mr. Ph. A. MRKUSICS, gyógyszerész, Mostar (rim. ban)

Kapható minden gyógyszerertárban

Ogl. ref. pod S br 668/32

A kis „Mélytóságos Asszony“ kéri Önt, hogy ma este

8 óraker pontosan jelenjen meg a Sloboda színháztermében, mert az előadás legkésőbb fél 9 óraker megkezdődik. Jegyét mindenki előre váltsa ki, hogy este az előadás emiatt ne késsen. Pénztáróraker vasárnap délelőtt 10—12 és délután 5—8-ig a Sloboda pénztárában. Helyáraker: 40, 30, 25, 20, 15, 10 és 8 dinár.

Városi bizottság jelöl ki ingyen telket a szubotici munkásbiztosító u palotájának

Szubotica város képviselőtestülete szombaton délelőtti folytatása hétfőn este félhészakított közgyűlést.

A közgyűlés az elhalt Proties Márkó esperes helyett dr. Plavics Koszta városi orvost választotta a Városi Takarékpénztár igazgatósági tagjává.

Az állami adóigazgatóság közölte a várossal, hogy 110.000 dinár évi bérért hajlandó meghosszabbítani a Beograd-szállóban lévő adóhivatal bérleti szerződést.

A közgyűlés megszavazta a 20.000 dináros bérleszállítást.

A szubotici földművelőszövetkezetek kériék, hogy az agrárfinanszírozási éves halasztást kapjanak a városi vásárolt agrár-területek lefizetésére. A közgyűlés elutasította a kérelmet, megpedig azzal az indoklással, hogy

j-vultak a mezőgazdák viszonyai és így nincs ok újabb fizetési engedélyre.

Ezután a szubotici munkásbiztosító fónak a kérelmével foglalkoztak. A munkásbiztosító ugyanis hatalmas palotát akar emelni a Zagrebačka és a Kralja Petra utca sarkán és ehhez ingyen telket kér. A városelnök kifejtette, hogy a telkek árkeré 210.000 dinár. Biankóvics Iván és Pendsics Gyurica azt vitatták, hogy a város más részén kellene telket adni a munkásbiztosító-nak, mert ez a környezettel telk is kolának lenne alkalmas. Pendsics kifejtette, hogy a munkásbiztosító palotát a zögrebi központ tulajdonai és azok után az egyes munkásbiztosító pénztáraknak magas bérösszeget kell fizetniük. Vélül is a közgyűlés bizottságot küldött ki, amely az elkészítendő bizottsággal egyetértésben megfelelő telket választ a munkásbiztosítóknak és megteszi előterjesztést.

— Német repülőgépek kényszerleszállása Jugoszláviában.

Beogradból jelenti az Avala ügy-nökség: November 6-án délután 3 óra körül Krvazevac környékén a nagy köd miatt két német repülő-gép kénytelen volt leszállani. A német gépeket katonai pilóták vezették. Másnap reggel a repülő-gépek Szófia felé folytatták útjukat. November 13-án délután félnégy óraker benzinhány miatt Nisnél kellett leszállania hat német repülő-gépnek, amelyeket polgári ruhába öltöztetett német katonai pilóták vezettek. Miután a német repülőgépek ellátták magukat benzinnel, tegnap folytatták útjukat Szófiába.

HIREK

Időjárás. A drávai és szávai bán-ságokban felhős, esős, az ország többi részén derült idő volt. A hőmérséklet nem változott lényegesen. A legalacsonyabb hőmérséklet Plevljén —2 fok, a legmagasabb Mosztárban 21 fok volt.

Időjárás. A felhőzet az ország-ra kiterjed, különösen az északi és nyugati részekre, ahol helyenként eső is várható. A hőmérséklet kissé emelkedik.

— Eljegyzés. Bráth Ferenc, hetim-lakos eljegyezte Apler T. Margitát Deboltjáról. Minden külön értesítés helyett.

— Aranylakodalmom Temeriában. Lovag Bracht Ferenc és felesége Diancs Matild csütörtökön ünnepeleék házasságuk ötvenéves évfordulóját. Ez alkalommal tartotta eljegyzését az aranylakodalmas házaspár unokája, Schömmerner Jolán Hegedüs Sándorral.

— Ma teadélutánt rendez a noviszádi Frohsinn német dategylet. A noviszádi Frohsinn német dategylet ma, vasárnap délután 4 órai kezdettel teadélutánt rendez a Habag éttermében. A teadélutánon vendégeket is szívesen látanak.

— Új igazgató a kovini elmegyógyintézetben. Legfelsőbb kéz-irattal a kovini elmegyógyintézet igazgatóját, dr. Dezider Gyulát a vrapeei elmegyógyintézethez helyezték át igazgatói minőségben. A kovini intézet igazgatója dr. Kuljzenko Alekszije a vrapeei intézet eddigi igazgatója lett.

— Tekintse meg vételekényszer nél-ül Prodanovics divatújdonságait! — Futoska ulica. 4280

— Rendszeres fürdés a noviszá-ki jódos gyógyvízbea megvédí zervezetét reumatól.

— A Lengyel képszalon noviszá-ki telata a Kralja Petra utca 30 számú ház első emeletén naponta 9—12 és délután 4—7 óra kö-zött nyitva van. A tárlatot mindenki megtekintheti, mert belép-ődíjat nem kell fizetni.

— Angol szövetség igazí karácsonyi meglepetés. »Pribor« Schubert L., Noviszád.

— Mahmud Safikjurdli perzsa szö-nyeg kereskedése Beogradban, novem-ber 16-tól a Knez Mihajlova utca 25. l. alatt van. 4297

Hogy lehet az alkoholistát tud-tán kívül leszok-tatni az ivásról?

Ezt me-mondja Önnek Dr. Irving az alkoholelles szövetkezet tag-jának jugoszlav kiadású könyve.

Tanácsok és receptek családok-nak, akik ez alkoholistát me-akariák menteni anélkül, hogy tudná.

Dr. Irving nem kereskedő és nem árul semmit. A könyvet jöte-köny célra küldi

ingyen

Aki akarja, a postaköltség ellen-ért k-t 10— dináros jugoszlav postabélyegben mellékelheti.

Cím:

Société pr. le combat de l'alcool. Dep. 70. Dr. Austin Irving B.P. 32 PARIS — X.

(A Párisba küldendő levelekre 4 dináros bélyeg kell ragasztani)

— Előadás Doroszlovón a közművelődési egyesületekről. Ma, vasárnap dr. Deák Leó tart Doroszlovón előadást a közművelődési egyesületekről, az egyesületek megalakításáról és működéséről. Az előadás iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— Harmincöt ezer dináros lopás Szentán. Szentáról jelentik: Polá-csek Jakab szentai kereskedő fel-jelentést tett a rendőrségen, hogy a főtér közelében levő lakásáról pénteken este ismeretlen tettesek elloptak egy 24 személyes evőesz-közkészletet és két nagyértékű Szmirna-szőnyeget összesen 35 ezer dinár értékben. A rendőrség azonnal megindította nyomozást az ismeretlen tettesek kézrekerítésére. A nyomozást megnehezíti az a körülmény, hogy a tolvajok semmi nyomot nem hagytak hátra.

— A szenvedő, beteg nőket a termézetes „Ferenc József“ keserűvíz könnyű, lágy belkiürüléshez segíti. Ogl. reg S. br. 3047/34.

Jugoszláviában egyedül szál-miak- és savmentes elektrolittal készült elem: AMERIKAN DIK. Jobb, mint a torgalomban lévő bármely szalmiákos elektrolittal előállított elem. — Készíti JUPITER ELEMGYAR, Szubotica

MA ESTE 8 óraker szinre kerül a Szlobodában a

„Mélytóságos Asszony“

című vigjáték, diáktörténet 3 felvonásban, 6 képben

3 dinár

egy tubus

Soadont-fogpép

a SOA drogériában

— Műsoros teadélután lesz ma a noviszádi Református Olvasókörben. Ma délután három órakor a Református Olvasókör nagytermében teadélután lesz, melyet a helybeli református egyházközség Nőegylete rendez jó-tékony célra. A mai délutáni ünnep-éggel megnyitja azoknak az előadá-soknak a sorozatát, amelyekhez ha-sonlót már az elmúlt években rendez-tett és amelyekkel olyan osztatlan és őszintén sikert aratott. Mint már jelez-tük, ez alkalommal rendezik a gyere-kek között a szavazóversenyt is, mely-nek első három győztese értékes jutalomban részesül. Ezek kivétel bemutatás-ra kerülnek a következő magán-illetve csoportos táncok: Paszta, Spanyol-tánc, Rokokó, Polonaise, Palotás és a Három a kis lány. Ezeket a táncokat Rosenberg Hermann táncművész taní-totta be. Hubay, Cremonai hegedűs és Grieg: Solveig dala, hegedű szóló zong-orakisérettel, egy dal Janesuskó Gá-bor nagysikerű darabjából, az Egy má-jus éjszakából. Ismét felép a mult évi szerepléséből már jól ismert és sok si-kert aratott leány énekkar is, mely ez-uttal népdalokat ad elő. Ugray Lajos karnagy vezetésével. A szavazó-verseny győzteseit a közönség szava-zólappal választja. Szavazólappal a pénztárnál a verseny megkezdéséig korlátlan mennyiségben csekély díjért vásárolhatók. Az 5 dináros tea-jegy megváltása kötelező.

— Szemüvegét csak BENEDEK diplomás optikus szaküzletében vegye Noviszádon, Kralja Alekszandra 16., mely teljes garanciát nyújt látásának megőrzésére. Foto-munkák, márkás gépek és filmek olcsó árban!

— Új üzletmegnyitás Noviszádon. A szinte amerikai tempóban fejlődő Noviszád ismét egy világvárosi szín-vonalon álló üzlettel gyarapodott. Klop-ka Alekszander „GALA” néven veze-tett rövid- és divatruha üzletét át-he-lyezte a Kralja Petra II. (Futaki ut) 23 és Postanszka utcák sarkára. Gyönyör-űren renovált helyiség, óriási árutö-meg, izlésesen összeállított hatalmas négy kirakat gyönyörűkötött és von-za itt a közönséget az új üzlet büvö-rébe. Hisszük és reméljük, hogy Klop-ka ur, az ifjú katolikus társadalom ez az oszlopos tagja és szimpatikus ke-reskedője kereskedelmi sikereiben is gazdag és szép jövőjű vállalkozás előtt áll, amelyhez részünkről is csak a legjobbakat kívánhatjuk. 4291

— Új községi pénztáros Bocsáron. A bocsári képviselőtestület ülést tar-tott, amelyen a lemondott Petrics Zei-vojkó községi pénztáros helyébe Bar-dó Ferencet választotta meg.

— BACSI HIREK. A bácsi esendőr-ség letartóztatta Jovánovics Milos er-düti cigányt, aki beismerte, hogy az október 26-i bácsi vásáron elkötötte Molnár Bertalan bogojevói gazdálkodó lovát. — A tűzoltótestület november 25-én, Katalin napkor a Gabriel-féle vendéglőben műsoros estet rendez. Színrekerül egy 4 egyfelvonásos szin-darab. — A JRZ helyi szervezet meg-ajtette a községi választásokra a jel-léseket, ezek azonban még nem veg-legesek, mert több jelölt nem hajlandó vállalni a képviselőtestületi tagságot.

— KULAI HIREK. Éjszaka ismeret-len tettesek behatoltak Kvintusz Jakab pincéjébe és elvittek három hordó bort. Ugyanazon éjszaka a dr. Székely pin-cében is betörők jártak és onnan is elloptak 26 liter pálinkát. A rendőrség nyomozást indított. — Kovácsévics Bo-riyov új kulai jegyző elfoglalta hivata-lát. — A kulai protestáns hitközség tagjai a vrbászi és a torzsai árvahá-zak részére maguk között 2520 dinárt gyűjtöttek.

— Halálos szerencsétlenség a feke-tics-kulai országúton. Szuvics Mihaj-ló kulaj fuvaros éjszaka ittas állapot-ban kocsin igyekezett Feketicstől Ku-lára. Egy zökkenőnél a lovak közé zu-hant és a kerekek átmentek rajta. A járókelők reggel holtan találták az ut-sarásban.

— Házasság. Beretka Jenő du-napataji iskolaigazgató tegnap es-küdtött örök hűséget Schneider Paula urleánynak, Schneider Ant-al odzsaci kántortanító leányá-nak. Az esküvőt a menyasszony nagybátyjánál Schneider Ferenc géderlaki plébánosnál tartották meg.

Modern, gyönyörű ebédlőbútor sürgösen eladó

LENGYEL képszalon,
Noviszád, Kralja Petra utca 30.

— Ingyenes ügyvéd. Dr. Pavlo-ovics Oszren ügyvéd, Noviszád, Ko-lodvorszki prolaz 5. szám alatt, teljesen szegény ügyfeleknek, min-den ügyvédi munkát ingyen vé-gez.

— Az ország legjobb cigányze-nekara, ifj. Mészáros Sándor pri-más vezetésével, e hó 14-től na-ponta játszik az »Astoria« kavé-házban. A noviszádiak e kedvelt-családi lokáljában tehát a téli sze-zon megkezdésével ismét hangulat-lerü. tánc fogják széppé és kellem-sé tenni a szórakozni vágyó publikum estéit.

— Egy hónapra ítélték az ügyvéd-erő szrbobráni gazdálkodót. A novi-szádi törvényszéken Damjanovics egyes bíró most tárgyalta Prodanovics Do-broszláv szrbobráni gazdálkodó testi-sértési ügyét. Prodanovics ellen az volt a vád, hogy a mult év novemberében, ittas állapotában, bottal megverte Dra-gicsévics Joveta szrbobráni ügyvédet, akire egy peres ügy miatt haragudott. A bíróság a perben többek között tanu-ként kihallgatta dr. Kaplarszki Pája szrbobráni ügyvédet is. A bíróság a vádlottat egyhavi fogházra ítélte.

— Női esőkabátokat mélyen le-zzállított áron árusítjuk. Fischer J és Fia, Noviszád, Trg Oszlobol-jenja 2.

— A két letartóztatott noviszá-di álhlirapírót átadták a bíróság-nak. A noviszádi rendőrség — mint már jelentettük — letartó-ztatta Jovadzics Milutin és Knip-pel Sztevan álhlirapírókat, akik meg akarták zsarolni Kohn Gyula József noviszádi kereskedőt. A két álhlirapírót rendőri kihallgatásuk után átadták a vizsgálóbíró-nak, aki megkezdte kihallgatásukat.

Kályha Tűzhely
SENES
Evészkőz Edény

— Huszvéi börtönre ítélték a vojvodasztepói gyilkos telepest. A petrovgrádi törvényszék most hír-detett ítéletet Zsivánovics Ilija vojvodasztepói telepes bűnügyé-ben, aki mint ismeretes agyonlöt-te a feleségét és mostohaanyját. A törvényszék a kettős gyilkost huszvéi börtönre és életfogytig tartó polgári jogvesztésre ítélte.

— Véres leszámolás a megye miatt, Mirkov Damjan dragutinovói földműves haragban állott szomszédjával Avramov Márkóval, az állítólagos elszántott me-gye miatt. Avramov megverte Mirko-vot, akinek két fia bosszút esküdtött Avramov ellen. A két legény a napok-ban botokkal támadt Avramovra és fél-holtra verték. Avramovot haldokolva szállították a kikindai kórházba. A Mirkov fivéreket letartóztatták.

— Orvosi hír. Dr. Ackermann Mátyás noviszádi fogorvos-spe-cialista telefonszámai: a rendelő-ben (Tanurdzics-palota I. emelet) 21-35, a lakásán 21-30.

— Vrbászi hírek. A Keresztesek vezetősége felkéri mindazokat, a- kik műkedvelő előadásokon már szerepeltek, vagy szerepelni ó-hajtanak, hogy jelenjenek meg e hó 17-én, kedden este a Kereszte-sek otthonában megbeszélés céljából. — A novivrbászi sakklub házi bajnokságának sorsolását szerd.n este ejtette meg a vezetőség. A jelentkezett 16 játékost a még u-tólag jelentkezőkkel együtt két csoportba osztották. A bajnoki versenyeket minden pénteken és vasárnap játsszák. — Kiltz Mik-lós sztariivrbászi mészáros üzle-tébe a napokban egy munkásruhá-akat eladásra kínáló ügynök állí-tott be. Kiltzet rövid időre elszó-lították üzletéből, ez alatt a ma-gára maradt ismeretlen ügynök kifosztotta az üzlet készpénztárát melyben körülbelül 700 dinár le-hetett. A nyomtalanul eltűnt fosz-togató ellen Kiltz feljelentést tett a rendőrségen. — Jövő szomba-ton, november 21-én este 8 óra-kor az Ipartestület nagytermében M. A. Georgievicski orosz mene-kiült, a beogradi egyetem volt ta-nára német nyelvű előadást tart „A mai európai állapotok és a komintern romboló munkája” címmel. Delépődj nincs. Az elő-adás után a halgatóság kérdése-ket intézhet az előadóhoz. Az elő-adás megtartására a nemzeti ér-zésű ifjúság helyi szervezete kérte fel az előadót.

Ismeri olcsó bevásárlási hely az olcsó Perepatits

— A munkanélküli tragédiája. A Szubotica melletti Suplyákon megdö-bentő munkanélküli tragédia történt. — Csütörtökön délelőtt megjelent a köz-ségben egy 60 év körüli kopottkinéz-sű vándor és hézról-házra járva min-denütt elmondotta, hogy munkanélkü-li, Crvenkáról gyalog indult el Sztá-ra-kanizsára, de az út annyira megvisel-tő, hogy nem bírja tovább a gyaloglást. A munkanélküli a jászvíü emberektől össze is szedte a Sztárankanizsára szük-séges utiköltséget és kiment az állo-másra, hogy megvárja a vonatot. Az agyonéhszított ember beült a várote-rembe, ahol csak kevesen tartózkodtak a vonatra várakozók közül és arra lettek figyelmesek, hogy a szerencsétlen ember szótlanul lefordult a padról és szörnyethalt. Semmiféle igazoló vagy egyéb írást nem találtak nála, amiből személyazonosságát meglehete állapí-tani. Ezért a hatóságok megindították a nyomozást, kitélenek felderítésére.

— Egy kikindai kocsi szeren-csétlensége a kamenicai országú-ton. Könnyen végzetessé válhat szerencsétlenség történt pénteken délután a kamenica—noviszádi or-szágúton. A kikindai Keljer és Vázsonyi cég kocsija Kamenicá-ról Noviszád felé haladt. A kocsi-volt a kikindai cég utazója, Fel-dmann Lipót és még egy utazó, Wolf Sándor, a petrovgrádi Neu-mann és Neuser cég alkalmazottja. Utközben a lovak meg bokrosod-tak, a szerszámokat összetépték, majd a kocsit felborították. A szerencsétlenség alkalmával Fel-dmann és a kocsi komoly sérülé-seket szenvedtek. Wolf lezuhant a kocsiról, de komoly baja nem történt. A szerencsétlenül jártakat a kamenicai gyógyszerész részesít-te első segélyben. Neumann ál-lapota komoly.

Közgazdaság

A D vitamin használata az állattenyésztésben

A vitaminnal való kísérletezést már évekkel ezelőtt megkezdtek a szakértők és gazdák Ameriká-ban és a nyugati államokban s ta-pasztalatuk alapján már régóta bevezették a kulturállamokban a mesterséges vitamin használatát az állattenyésztésben.

Ezzel a kísérletezéssel megál-lapítást nyert, hogy a D-vitamin hiányában az állat szervezete könnyen visszamaradhat fejlődé-sében s az ásványi sók arányta-lansága a szervezetben súlyos kö-vetkezményeket idézhet elő. Meg-állapítást nyert továbbá, hogy a D-vitamin szabályozza az állati testben az ásványi sók elosztá-sát és elősegíti az anyagcsere-t. Ezt a fontos D-vitamint maga a szervezet nem képes gyártani, ha nem azt kisebb-nagyobb mérték-ben lucernából, szénából, gabona-neműekből és egyéb növényekből nyerjük. A szakértők azonban nem nyugodtak mindaddig, míg meg nem találták a módját, ho-gyan lehet ezt a fontos D-vita-mint előállítani.

Ezzel a felfedezéssel kifejlődött a D-vitamin gyártmányok ipara s nagy felzárkózás következett be külföldön.

Nálunk is megkezdődött a mes-terséges D-vitamin, illetve kü-lönböző készítményeinek (Pekk) gyártása már néhány évvel e-zelőtt, de ezeknek széleskörű használatát lehetetlenné tette az állat-árak alacsony volta. Miután a gaz-dasági viszonyok most már javul-nak, megélnék az érdeklődés a tenyésztők körében eme hasznos gyártmányok iránt s remélhető, hogy ennek folytán az állatte-nyésztésünk minősége javulni fog és rentabilis lesz.

Noviszádi piaci árak

Az elmúlt héten a noviszádi piac meglehetősen élénk volt. A kedvező időjárás következtében ugy az állat, mint a baromfi és zöldségpiacon nagy-mennyiségű eladnivalót hoztak. — Az árak nagyjában változatlanok voltak, csak a sertésárak estek kissé, míg a baromfi piacon tegnap 1—1.50 dinárral olcsóbb volt a hizott liba kilója, mint pénteken. Míg tegnap 7—7.50 dinár volt kilója, addig pénteken 9 dinárt is fizet-tek érte.

A héten a következők voltak az árak a noviszádi piacokon:

Allatvásár: szarvasmarha 2.50—4, sertés 6.50—7, borjú 7—7.50 dinár.

Husárak: mathahus, levcsenek 6—8, sültnek 8—12, borjúhús 8—18, bárány-hús 6—8, birka-hús 5—7, sertés-hús 10—16, füstölt-hús 14—20, nyerssz lenna 12—13, füstölt-szalonna 14—18, zsír 12—14 dinár kilónként.

Baromfiárak: kisebb baromfi 15—25, nagyobb 25—35, kifejlett 35—40, sovány liba 50—70, kacsa 28—40, pulyka 60—70 dinár párja, hizott liba és kacsa ki-lója 8—9 dinár. — Tojás 1—1.25 di-ár darab.

Halárak: ponty 8—12, harsca 14—25.

Rajon Ön is . . .
hogyan
angol szövetet
erdemes venni
mert csak a jó az olcsó
PRITEX Szubotica

15864

Elhervadt ujságlapok között

Adatok a vajdasági magyar újságírás történetéhez
(III. folytatás!)

Ugyancsak a hajdani Szabadkán jelent meg a »Tanítószövetség« című szakfolyóirat, amely ezt az alcímet viselte: »A bácskai tanítószövetség hivatalos közlönye.« A folyóirat havonta jelent meg, felelős szerkesztője Párechich Ernő volt. Előállította a Lipsitz és Lampel nyomda. 1912-ben indult, 1914-ben, harmadik évfolyamában megszűnt.

Tanügyi lapok címen is jelent meg oktatásügyi szakfolyóirat, ezt Tóncs Gusztáv tanár szerkesztette. A lap 1885-ben indult és egy évig állott fenn. Székely Simon és Bittermann J. könyvnyomdájában készült.

Tisztviselő Újság címen 1909. évi szeptember 15-én »Az összes állami, törvényhatósági és községi tisztviselők, vasutasok, postások, tanfériak, magánhivatalnokok és egyéb szellemi munkások jogi lapja« indult. Felelős szerkesztője dr. Gál Lajos volt. Előállította a Krausz és Fischer nyomda. A lap havonta kétszer jelent meg, 1910. augusztusától kezdve Kiskunhalason állították elő. Néhány év szünettel utolsó, negyedik évfolyama 1916-ban jelent meg.

Tulipán. Ezen a címen 1906. májusában »irodalmi újság« jelent meg, Oroszlány Gábor és Pátek Béla szerkesztésében. A folyóirat hamarosan megszűnt. A Kladek és Hamburger nyomda állította elő.

Vándorut címen 1918. júliusában Zomborban evangélikus hitbuzgalmi lap indult, amely azonban hamarosan megszűnt. Későbbi példányai a Nemzeti Múzeumból hiányzanak, következő példány már a háború utáni Szuboticán jelent meg, Szántó Róbert szuboticiai lelkész szerkesztésében. A zombori Vándorut szerkesztője Lombos Alfréd evangélikus lelkész volt, főmunkatársai pedig Fábry Bertalan noviszádi, Flachbarth Károly becsei és Imrek Sámuel bajai lelkész voltak.

Vidéki Sport címen Matkovich Béla szerkesztésében 1911. október huszadikán sportlap indult. Kiadója nincs feltüntetve, a lap hetenként jelent meg és Braun Adolf könyvnyomdájában készült.

Autonómia címen 1914. februárjában zsidó felekezeti társadalmi és politikai folyóirat indult, minden második héten jelent meg. Szerkesztette dr. Klein Adolf. A folyóirat második évfolyamának 1-2. számával megszűnt.

A béltisztító címen 1910-ben nem mindennapi folyóiratot nyomtattak Szabadkán. Ez a folyóirat tulajdonképpen szegedi volt, de szabadkai nyomdában készítették. A lap a béltisztítók szakkérdéseivel foglalkozott, de mint bevezető cikkében mondja »Lesz lapunkban elv, szakdolog, osztályügy, közügy, oktatás és szórakoztatás is.« Ezt a programot a derék béltisztítók be is tartották, amennyiben »Otthon« címen mellékletet adtak, amelyben még szépirodalom is volt. Igen jellemző volt a »Kéz kezet mos« című rovat, a-

melyben a béltisztítók szakmai kérdésekben adtak egymásnak tanácsokat s mosták egymás kezét. A folyóiratot Román Sándor szerkesztette és Szántó Lajos nyomdájában állították elő.

Bácsország címen »politikai, szépirodalmi megyei képeslap« indult 1904-ben. Ez a folyóirat minden vasárnap jelent meg s még a mai nyomdatechnika szempontjából nézve is igen tetszetős és szép kiállítás volt. Minden szám címlapját megyei vezetőemberek portréi díszítették, a lap belsejében pedig szépirodalmi cikkek mellett érdekes fényképek sorakoztak a hajdani Bácsország életéből. Szerkesztője és kiadója dr. Csillag Károly volt, a muzeumban csak az első évfolyam számai találhatóak. A Krausz és Fischer-féle nyomda állította elő.

Rakéta címen Havas Emil és Oroszlány Gábor 1906. augusztus 19-én humoros hetilapot indítottak,

amelyet sok illusztráció is díszített. A lap második évfolyamában szűnt meg. Braun Alfréd nyomdájában állították elő.

Bácskai Friss Újság címen 1901. júniusában Dugovich Imre napilapot indított.

Szabadka címen 1885. május 31-én társadalmi, közművelődési, szépirodalmi és közgazdasági közlöny indult, amely minden vasárnap jelent meg. Felelős szerkesztője Szeibenburger Károly volt, a lapot Bittermann József nyomdájában állították elő. Második évfolyamával megszűnt.

(Folytatom)

Csuka Zoltán

A Reggeli Újság szeretettel kéri olvasóit, hogy akik a háború előtti Vajdaság magyar lapjainak, azok egyes példányainak birtokában vannak s azokat nélkülözhetik, küldjék be azokat a Reggeli Újság szerkesztőségének, mert főleg a múlt század évtizedeiben, amikor még nem volt kötelező a lappéldányok beküldése, sok vajdasági lap elkallódott. Ily módon esetleg sok olyan lap nyomára is bukkanhatunk, amelyeket ma már sehol sem lehet feltalálni s amelyek nélkül nem teljes a hajdani magyar sajtó katasztere.

Párisban is hidegre fordult az idő

Az Auteuilban megtartott legutóbbi löversenyen igen hűvös volt és ezért a nézőtérén alkalmi koksz kályhákat állítottak fel, ahol a löverseny hölglátogatói melegedtek.

Őszi gondolatok

Zug a vihar, tombol az őszi szél,
Zizegve hull a fa holt levele;
Mély szomorúságtól remeg a föld,
A haldokló ős buját lehelve.

Az elmulás fekete árnya
Sötét bánattal tölti el lelkem,
A nyöszörgő, haldokló őszben
A halál mélységes titkát érzem.

A tomboló őszi viharban zug,
A földi életben fájó harca;
A hulló holt levél suttogásban
Jajdul az embernek sötét sorsa

Keller Józsefné

IKOZMETIKA

A nyugodt, harmonikus lelki élet, mint szépség-ápoló

Hiába tanácsoljuk agyonfáradt, elgyötört, túlfeszített arcborunknak, hogy: nézze, ha tulszáraz, ezt kell tennie, ha tulszíros, viszont ezt nem szabad. Evvel is úgy van, hogy a tökéletes külső kezelést ki kell egészíteni a megfelelő belső kuránnal. Ennek a belső kurának alaposnak és igazán fiatalítóknak kell lennie. Először is mentesíteni kell magunkat a testi vagy lelki feszültségtől egyaránt. A fáradt szervezet alapos felhívására a kozmetikus sem tanácsolhat egyebet, mint a teljes és tökéletes kikapcsolódást.

A tökéletes pihenést és kikapcsolódást évközben is többször végrehajthatjuk, csak próbáljuk meg a következő dolgokat. Egy héten keresztül ne olvassunk egyebet csak rendes napilapokat, de ne idegesen lapozzuk át. Hagyjuk ki a szerelmet. A legeseke-lyebb flört is izgat, a percenkénti túrkörbe nézés pedig idegesít. Csak mérsékelten használjuk a tükröt. A tükröz az önellenőrzés eszköze. Okos asszonynak sohasem szórakoznia, hanem izgalmas expedíció, egyáltalán nem »feldarúgás« ut, amelynek végén, néha rémes felfedezések várják. A ki sokat néz tükröbe, nem hiú, hanem bizonytalan. Ez pedig az idegesség jele. Le kell szokni róla. Emellett azután próbálta meg az arcborának is azt megadni, amire annak tényleg szüksége van; ennek meg elengedhetetlen kelléke a pontos diagnózis. Az arcbor pontos ismerete nélkül az arcbor hibáinak lelki ismeretes diagnózisa nélkül sikeresen ápolni az arcborát nem lehet. Próbáljuk és egyszer fogadjuk meg ezeket a könnyen betartható tanácsokat. A siker nem fog elmaradni.

Szépség- és egészségápolási tanácsadó

Ezen a helyen adunk választ a hölgyek és urak kozmetikai kérdéseire. A szakszerű válaszokat egyetemleg képzett rovatvezetőnk adja meg, aki járatos az összes szépség és egészségápolási szerek előállításában s, természetesen mindazon esetekben, amikor orvosi tanács is szükséges, akkor orvosi munkatársával együttesen adja meg a szükséges felvilágosítást. A kérdéseket kérjük, kettős borítékban a belsőn »kozmetika« jellegével legkésőbb kedd délig a kiadóhivatalba küldeni. Ajánlatos úgy a recepteket, mint a válaszokat megőrizni. A kozmetikai tanácsadás díjmentes. Akik levélválaszt óhajtanak, mellékeljenek válaszbélyeget.

Fiatal anya. Címére levélben válaszoltunk.

Ri — Mi. Májfoltokat házi kezeléssel is szépen el lehet tüntetni. Ahhoz, hogy az eltűnjön, ismerni kell a bőr érzékenységét, a folt erősségét és nagyságát. Használhatja a Daruváry-krémet (nappali) ez ártalmatlan és mégis elég hatásos. Mindenütt megkaphatja Noviszádon is.

Tanácstalan 1936. Küldjön be hajtíneset és annak alapján meg fogjuk állapítani, hogy hányas számú Orient Henna Shampoo-ra van szüksége.

G. B. Velika Kikinda 2. A zsíros, feltos miteszeres arcborát a fehérítő krém nem fogja rendbehozni. Arcbőrre ápoláshoz használjon koloidként tartalmazó Sulfotalk pudert és pasztát a zsíros haját és korpás fejbőrét ápolja Sulfotalk Shampoonnal.

P. R. D. 19. A beküldött hajtínes alapján tessék a 22. sz. Orient Henna Shampoót használni.

A. B. kényes. Borotválkozáshoz szappan helyett használjon valamilyen borotva krémet, mint amilyen a Tempo-krem is.

Nem késő. Nagyon szépen rendbehozhatja a zsíros pattanásos arcborát, ha a kolloid-kén készítményeket használja, használhatja a Sulfodermet is, de ugyanolyan jók a jóval olcsóbb Sulfotalk készítmények. előnyei: puder minden divatszínben, Sulfotalk-pasztá és Sulfotalk-szappan a zsíros hajhoz korpás fejbőrhez a Sulfotalk-shampooon.

Pikkely. Kivánságára a kért szeretkét címére elküldtük.

Gyermek. Leghelyesebb ha kozmetikai hibájával szakorvost konzultál.

4. X. 1936. Petrovgrad. Szíveskedjen hajtíneset beküldeni, hogy ennek alapján megírassuk, hogy hányas számú Orient Henna Shampoo-ra lesz szüksége.

Többeknek jövő vasárnapi számunkban adunk választ.

15864

SAKK

101. számú játszma
INDIAI VEDELEM

Játszották a nottinghami nemzetközi mesterversenyen, 1936 augusztus 31-én.
A világos bábok vezetője „a verseny legszebb játszmája” részére kitűzött díjat kapta ezért a partit.

Világos: M. Botwinik.
Sötét: dr. S. Tartakover

1. Hf3, Hf6. 2. e4, d6. 3. d4, Hd7.
4. g3! e5. 5. Fg2, Fe7. (Előnyösebb lett volna g6 és Fg7 felállítás) 6. 0-0.
7. He3, c6. 8. e4, Vc7. 9. h3 (Előkészítése a következő lépésnek. Heles azonban 9. b3 és Fb2 is) Bfe8. 10. Fe3, Hf8. 11. Be1, h6. 12. d5, Fd7.
13. Hd2, g5? (Rossz álláshoz vezet. Helyesebb lett volna 13... Hg6). 14. f4! gx4. 15. gx4, Kg7. 16. fxe5, dxe5.
17. c5! cxd5. 18. Hxd5, Vc6. (A cserék által világos a támadásra alkalmas könnyű tisztet uralja az egész táblát). 19. He4, Hg6. 20. Hd6, Fe6. (A sok fenyegetés miatt sötétnek nincs megfelelő folytatása, mert sötétnek nincs megfelelő folytatása, mert pl. 20... Bh8-ra. 21. Hxe7, Hxe7. 22. Bxf6, Kxf6. 23. Vf1+ nyer). 21. Hxe7! Hxe7 (Ha Bxe7 akkor 22. Hf5+, Kf8. 23. Fx6+, Ke8. 24. Hxe7, Kxe7. 25. Fg5, Hf4. 26. Bxf4, ex4. 27. e5 következik). 22. Bxf6!! Kxf6. 23. V5 (két lépéses matt fenyeget Vxh6+ és Fg5 álta). Hg. 24. Hf5!! (az egész világos kombináció koronája, amely kimutatja a sötét király rossz állását). Bg8 (nem mentett volna 24... Bh8 sem. 25. h4! Fxa2. 26. Bd1, Bad8. 27. Vg5+, hxg5. 28. Fxg5+, Ke6. 29. Hh7 matt miatt). 25. Vxh6, Fxa2. 26. Bd1, Bad8. 27. Vg5+, Ke6. 28. Bxd8, f6. 29. Bxg8! Hf4. 30. Vg7, sötét feladta.

ÜZENETEK

Feladványmegfejtési versenyünk állása az 54 számú feladványunk megfejtése után: Molnár István (Novi Becsej) 21, Baesa István (Mali Igyos) 17, Nagy Bálint (Ban. Arangylovo) 15, Szélig István (Apatin) 8, Szauzer János (Kula) és Lukó A. (Petrovgrád) 6, Vig Károly (Petrovgrád) és Kozma József (Petrovgrád) 2 pont.

Szélig I. Kérdésére alább talál választ.

Az 55. számú feladványunk sajtóhívével jelent meg. A sötét gyalog állás ugyanis a következő: d2, e6, g5, g6, h3. Tehát nem a6-on, hanem e6-on van a gyalog. Megfejtések november 23-ig küldendők közvetlenül rovatvezetőnk (Herbatin Kálmán, Bácska Topola) címére.

SAKKHIREK:

Dr. Widmár-Reschewski 3½-2½! Dr. Widmár jugoszláv nagymester Amerikában hat játszmás mérkőzést játszott Reschewski amerikai mesterrel, aki a nottinghami versenyen dr. Euwe és Finével holtversenyben osztozott a III-V. díjon. Dr. Widmár 3 játszmát megnyert, 2 elvesztett és 1 remis lett. A jugoszláv mester győzelme a sakkvilágban általános meglepetést keltett, mert ebből arra következtettek, hogy ismét vissza szerzi régi játékeréjét.

Helsingforsban az ottani sakklub megalakulásának ötven éves jubileuma alkalmából mesterverseny kezdődött, amelyen nyolc fiam mesteren kívül Keres (sz), Petrov (lett) és Lundin (svéd) bajnokok vesznek részt.

Lenjingrádban december 3-án kezdődött a Szovjet bajnoksági verseny, amelyen a következők vesznek részt: Botwinik, Hlávka, Zamenovskij, Löwenfisch,

Lisicin, Ragozin, Romanovskij, Csehov, Rjumin, Alatorzev, Kan, Panov, Bogatjesuk, Budo, Ravinski és Bondarevski. Konkurrencián kívül részt vesz a versenyen Lilienthal magyar mester is, aki jelenleg Oroszországban tartózkodik.

A hastingsi karácsonyi versenyt december 28. január 6. között rendezik meg és azon Flohr, Fine, dr. Widmár és Kashdan külföldi mesterek mellett az angol elit gárda vesz részt.

Dr. Wolf Szlavko, a zagrebi sakkkör alelnöke és az egyik legjobb jugoszláv feladványkészítő, Zagrebben elhunyt.

Herbatin Kálmán lapunk rovatvezetője a pacsíri sakklub megalakulása alkalmával szimultán játszott Pacsíron. Tizenegy játszmát nyert, egy eldöntetlen lett.

Steiner Lajos, a kiváló magyar sakk-mester világkörüli körutra indult, amelynek folyamán Oroszországban, Japánban és Ausztráliában fog szimultán versenyeket tartani.

Testgyakorlat leendő anyák részére

Erre az időszakra kényes dolog ugyan tanácsot adni, mert némelyik nő utolsó napig végezhet testmozgást, másik viszont egész idő alatt kiméltre szorult. Mindenesetre fontos az, hogy az orvos tanácsát kikérje, azontul pedig legjobb, ha az ösztöne és természete szerint eslekszik. Ha nem érez kedvet a mozgáshoz, tornázzon mérsékelten, ugrást és hirtelen mozdulatokat elkerülve.

Legajánlatosabb a terhesség idején a mérsékelt járás, nyugodt séta, közben szabályos, mély lélegzés, amely elősegíti a vérkeringést, megnyugtatja az idegeket és előnyös az anyagcserére. Természetesen

csak addig szabad járni, ameddig nem érez valami fáradságot.

Egy tornagyakorlatot leírunk, amelyet minden kezdő anyának ajánlhatunk. Különleges módon erősíti az izmokat és gyengébb nők is aggály nélkül végezhetik. A gyakorlat diványon vagy ágyban is végezhető.

Hányattfekve, karunkat kétoldalt kinyújtjuk, a lábakat egymástól husz centiméter távolságra helyezzük. A combokat és a lábfejeket befelé fordítjuk, úgy, hogy a lábujjak majdnem érintkezzenek egymással, a térdeket könnyedén meghajlítva és a combon tot felemelve. Ugyanebben az időben emeljük a medonéit és húzzuk össze az izmokat a mellentől egészen a lágyékgig. Kis ideig maradjunk ebben a helyzetben, azután néhány másodperc pihenő következik.

Amikor a lábfejet befelé fordítjuk, kilélegzünk és amikor visszahelyezzük lábunkat a rendes állásba, akkor belélegzünk. A gyakorlatot ismételtük tízszer, huszszor, ameddig fáradság nélkül bírjuk. Semmitmondónak látszik ugyan, de hatását érezni lehet az izomzatban.

— „Erkölesi kár” miatt perel az angol király merénylője. Londonból jelentik: Kerstein Alfréd londoni ügyvéd rágalmozási pert indított 263 angol mozi ellen ügyfele, MacMahon András György nevében, ki a nyár folyamán az emlékezetes pisztolydobási jelenetet rögtönözte a Hyde-parkban, midőn a király a csapatszemből a Buckingham-palotába vonult. MacMahon, kit a király megfélemlítésének kísérlete miatt 12 havi fogházra ítélték, önmagára nézve sérelmesnek találta a jelenetről készült mozifelvételek beállítását és címzését és igen jelentékeny összeget követel erkölesi kárpótlás címén.

A teketeruhás hölgy parfümjé

Írta: GASTON LEROUX

Rouletabille egy órával ezután érkezett a kastélyba. A nyugati mellvédőről lestem az érkezését s amint megpillantottam a tengerparton, azonnal odafutottam. Első kérdése az volt, fogtam-e elég halat. De kutató pillantása elárulta, hogy sokkal fontosabb dolgokra gondol. Én is oly gonosznak akartam mutatkozni, mint ő s ezért így feleltem:

— Oh! kitünő fogást csináltam! Kihalásztam az öreg Bobot!

Felelt. Én azt hittem, hogy komédázik:

— Ugyan! Hiszen nagyon jól tudta maga, hogy miért küldött engem halászni a grottákhoz.

— Kedves Sinclair, e pillanatban — úgy látszik — nem tudja szavainak súlyát, különben megkímélné attól, hogy ilyen vád ellen keljen védekezni.

— De micsoda vád ellen? — kiáltottam én.

— Az ellen, hogy otthagytam az öreg Bobot a Romeo és Julia-grotta fenekén, holott tudtam, hogy agonizál.

— Oh! oh! — szóltam, — legyen egészen nyugodt: az öreg Bob nincs a halálán. Az egyik lábára megrándult, egy válla kificafomodott, ennyi az egész, s a dolog a világ legtisztességebb története: az öreg azt állítja, hogy el akarta lopni Galich hercegtől a koponyáját.

— Micsoda fura ötlet! — szólt nevetve Rouletabille.

Aztán ráhajolt és szemét a szemembe furva szólt:

— Maga elhiszi ezt a históriát? És... és ennyi az egész? Más sebesülése nincs?

— De igen — szóltam. — Van még egy sebesülése, de az orvosok azt mondják, hogy az sem súlyos! A melle össze van zúzódva.

— A melle össze zúzódva! — szólt ismét Rouletabille, idegesen megszorítva a kezemet. — És hogyan van ez a mell össze zúzódva?

— Azt nem tudjuk; nem láttuk.

Az öreg Bob különösen szemérmes. Nem akarta előttünk levetni a császárkabátját; és ez a kabát oly jól eltakarta a sebesülést, hogy nem is sejtettük volna, ha Walter, a nagy vérzéstől megrémülve, nem jelentette volna a dolgot Edith asszonynak.

Mikor a kastélyba érkeztünk, Edith asszonyba ütköztünk, aki keresni látszott bennünket. Galich herceg szintén a kastélyba érkezett s nyomban hozzánk csatlakozott. Megtudta a balesetet s az öreg Bob állapota iránt érdeklődött. Edith asszony elbeszélte neki, hogy az öreg Bob meg akarta lopni.

— A grotta üregének mélyén megtalálhatja a koponyáját, vele együtt az is lezuhant... Az öreg Bob maga mondta nekem... A

gyűjteménye miatt tehát nem kell aggódni, kedves herceg...

A herceg kíváncsi volt a részletekre; látszott, hogy az ügy nagyon érdekli. Erre Edith asszony elbeszélte, hogy az öreg Bob megvallotta neki, hogy a kastélyból a kuton át távozott, amely öszekötetésben van a tengerrel. Erre rögtön eszembe jutott Rouletabille tapasztalata a kutvödörrel s a lezárt kutyakáival s az öreg Bob hazugságai gigantikus méreteket öltöttek elmémben. Végül Edith asszony még elmondta, hogy a kutnál végződő galéria kijáratánál Tullio várta az öreg Bobot, hogy partra szállítsa a Romeo és Julia-grotta előtt.

— Mennyi kerülő, — szóltam — holott a kapun kimenni oly egyszerű lett volna!

— Az egész dolog mindig furcsább lesz! — szólt ismét a herceg

— A Tenger Hóhéra tegnapielőtt reggel nálam volt bucsuzni, mert elmegy a vidékről s biztos vagyok benne, hogy még aznap este öt órakor felült a valencei vonatra, hogy visszatérjen szülővárosába.

Akkor viszont hogyan volna lehetséges, hogy másnap este még bárkájában vitte volna az öreg Bobot! Először is már nem volt itt, másodsor pedig a bárkáját eladta...

Csend támadt, majd Galich herceg újra megszólt:

— Mindez nem fontos... a fő az, asszonyom, hogy nagybátyja hamarosan felgyógyuljon sebeitől valamint szeretném, ha segítségemre lenne egy hitvány kavics megtalálásában, amely eltűnt a grottából s amelynek a leírását megadom önnek: huszonöt centiméter hosszúságú hegyes kavics, amelynek egyik vége vakarókésül szolgál; röviden, az emberiség legrégibb vakarókése... Fontos a számomra — erősítette a herceg — s kedved, asszonyom, nagybátyja segítségével megtudhatná, hogy hova lett.

TIZENÖTÖDIK FEJEZET

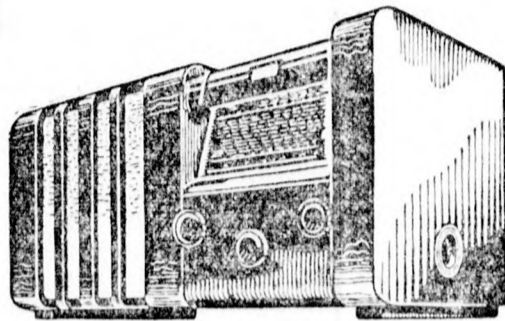
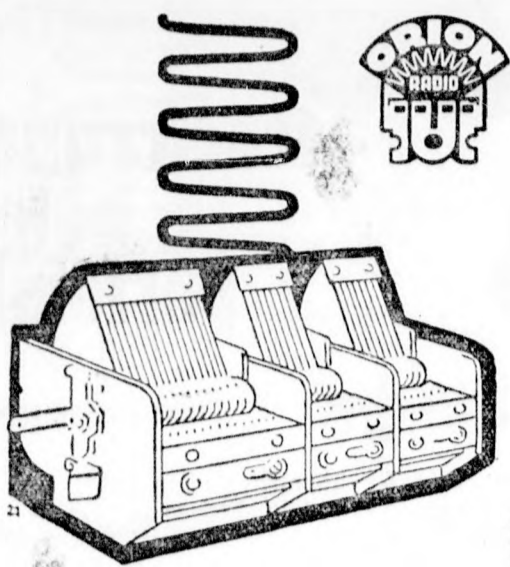
Dél, a borzalmak királya

Nemsokára négyszemközt ülünk Edith asszonnyal a Louve egyik alacsony szobájában. Látni nyugtalanságát és türelmetlenségét, igyekeztem őt megnyugtatni; de ő nyugtalan szeméire tapasztalta meg lázas nyugtalanságának okát:

— Félek! — mondotta.

Sajnos, minél jobban igyekeztem megnyugtatni, annál jobban nőtt a nyugtalansága s könnyen megérthettem, hogy e nyugtalanság abból a szörnyű kétélyből ered, amely nagybátyjának, az öreg Bobnak személyiségét illetően leg támadt lelkeben.

(Folytatjuk!)

ORION 44

- Négylámpás luxus szuper
- Szabadalmazott oscillator-kondensator
- Szabadalmazott Nagy-kondensator
- Az összes rövidhullámu adó állomások teljesen mikrofonia mentes vétele 15-50 méterig ugyanolyan hangerővel mint a középhullámsávon
- Tökéletes stabilitás az új TUNGSRAM Trioda-Hexoda által

- Zajtalan beállítás
- Egyenletes érzékenység minden hullámhosszon
- Tökéletes kettős fadng kiegyenlítés
- Kedvező ár, előnyös részletfizetési feltételek

ORION

RADIO

GELB, ELEKTRO PODUZECE, NOVI SAD

„RADIOFONIA“ R. HOJDEK, Petrovórad — „TEHNIKA“ JOSIP KRIZA, Sombor

APOLLO November 13-16

MARIA CEBOTARI a miánói Scala tája,
Georg Aleksandar, Svetislav Petrović
a cári oroszország tündöklő idejéből készült filmben

Fehér árnyak Szentpétervár felett!

MONUMENTÁLIS FILMREMEK!

ODEON November 12-15

Kalifornia császára

Szenzációs, idegfejtő kalandorfilm

A főszerepben **LOUIS TRENKER**

NYILTTÉR*

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk

Gottwald Teréz

temetése alkalmából részvénytálatkozatukkal, koszoru- és viráradományakkal mérheterlen fájdalomkon enyhíteni igyekezték, ezuton monduk őszinte köszönetet.

Noviszád, 1936. nov. 14.

A gyászoló család

III az Ősz...

Modern **TELI-FÉRFING** elsőrendű kivitelben, minden színben, igen olcsón

Kara József

rőtös és rövidárukereskedésben
NOVISAD, FUTOSKI PUT 48.

Már átköltözött

KLOPNA ALEKSZANDER GALA* rövid- és di va áru üzete **Kralja Petra II. (Futaki ut) 25 nla.** Tekintse meg kirakatait, győződjön meg az igazi óriási választékáról és az olcsó árakról

Jó szívetel ha vásárolt csináltasson belőle ruhát elsőrendű mestester!

SCHERER JAKOB

Noviszád Kralja Petra II. (Uevrejska) 4.

A szubotcai mozik műsora:

VAROSI MOZI - Az utolsó akkord
Főszereplők: Tasn dy Fekete Mária, Lil Dacover, Vily Bergel.

AVALA MOZI - „STRADIVARI“
Bolváry Géza filmje
Főszereplő Gustav Frühlich

Fáj a lába?

Csináltasson **cipőt**

Gál Stevan ortophéd cipésznél
SZUBOTICA, Jelascseva ulica 9.

Rövidáru — Téli alsóruha
Gyermekruhák — Költények

MENGL GIZELLA Futoska 51.
Kr. Petra II. 55

LJUBLJANSKO STOVARISIE OBUCE

Szép, modern és tartós női, férfi, gyermekcipők, munkáscipők, továbbá elsőrendű bőrtalppal ellátott, zsiros tehénbőrből készült különféle bakancsok megérkeztek. — Nagy választék hó- és sarccipőkben. Tessenek megtekinteni rak-táratam minden vételkötellezettség nélkül.

NOVI SAD
KRALJA ALEKSANDRA ULICA 9

Szan-Jozé tetű ellen garantáltan fertőtlenített gyümölcssták, valamint dísz k, fenyőfák es díszcser-jek, parkírozáshoz a legnagyobb választékban kaphatok

Bednárz 50 év óta lenálló kertészletben
Starakanjizan 3710

Friss bel- és külföldi

Kugligolyók

érkeztek

Engl Franjo k.d.
Szubotica

HINDENBURG földieper
legnagyobb a világon

100 palánta 30 din.

Garantáltan fajta-azonos gyümölcssták, őszibarack, különlegességék, rózsák, díszsták stb.stb.

A MATIAS 101E szőlőcsodák es egyed 100 SZŐLŐPALNTA amerikai ovisnyai es hazai gyökerez vesszői, óriási választékban. — Termelési utasítás, fajtaelírás, oktató lóárjegyzék ingyen

Okl. műkertész **Hiršl L szló es Társai**
szőlővessző- es gyümölcsstáiskolája
Subotica III Trg Cirila i Metoda 7. Telefon 66

Kovács József
SZÜCS
Noviszád, Kralja Petra ul. 24.
az udvarban

Mindennemű finom szőrme-feldolgozást szakcszerűen vállal, valamint átdo görásokat el-fordít

a legújabb divat szerinti es a legobb hívtelben.

Különféle szőrme-állandoan raktáron

STASSFURT ZERDIK es EUMIG

rádiók, gyönyörű es modern kuszterek

Siemens »PROTOS« márkájú modern konyha es háztartási felszerelési cikkek SPECIALIS SZAKÜZLETE

Ing. RUD BURGHARDT technikai vállalat
Noviszád, Kr. Aleksandra 16.
TELEFON 30-97.

Egyben vállaljuk világítási es erőművek berendezését, motortekercselést es minden a villamossági szakmába vágó munka tervezését es elvégzését.

15864

Házasság

Kereskedő, házasság céljából keres egy szegény leányt. Csak tiszta multu, 18-23 éves korig, nagyon szép leány jöhet számításba. Ajánlatokat fényképpel „Noviszad” jeligére a kiadóhivatalba kérek. 5335

Állást keres

Mérlegképes könyvelő, több évi gyakorlatl szerzett tapasztalatát és pontos munkáját ajánlja órákonyvelésre, szerény honorárium mellett, Noviszádon és környékére. Cím: „Bilancija” Noviszád, Dalmatinszka ul. 27. 3070

Becsületes, jómegjelenésű, fiatal tisztviselő, 8-10.000 dinár óvadékkal rendelkező, hivatalnok, pénzbeszedő vagy hasonló állást keres. Cím a kiadóban. 4269

Levelező-könyvelő, szerb-magyar-német gyors- és gépiró, nagy gyakorlatl, délelőtti foglalkozást keres. 5302

25.000 dinár óvadékkal rendelkező ember, szerb, magyar, német nyelvtudással, jó bizonyítványokkal, inkasszónsi, irodaszolgái, segédraktárnoki vagy hasonló állást keres. Esetleg gyári portásnak is elmenne. Cím a kiadóban. 5329

36 éves nő szoptatós dadának ajánl kozik azonnali belépésre. Janó Imre, Sztara Moravica 5346

Fiatall gyermektelen házaspár házmesternek ajánlkozik. Cím: Kralja Petra II. 34. I. emelet 1. ajtó. Dr. Császárnál. 5336

Eladó

Eladó családi ház több helyiséggel és pincével. Noviszád IV, Majur. Érdeklődni Tome Hadžica 17. 5307

Komplett fűszerberendezés olcsón eladó. Szubotieska ueca 47. 4254

„Lux” porszívógép, teljesen új állapotban eladó. Cím a kiadóban. 5320

Ház, amelyben vendéglő van és fűszerüzletnek is alkalmas, eladó. Turay András, Sztaribecsei. 5328

Noviszád központjában ház nagy kerttel eladó. A telek 800□ öl. Tiszta jövedelem 12%. Cím: Kardos hirdetővállalatnál, Noviszád. 5313

Vegyés kereskedés jó forgalmas helyen berendezéssel és áruval, más vállalkozás miatt eladó. Cara Dusan 32. 5308

Eladó egy jókarban levő körforgó fűrészgép 6 HP. Kuszi István, Szlovaeska 60. Noviszád. 5345

Biedermayer szalon olcsón eladó. Érdeklődni: Vojvoda Misicsa 5 földszint fölére. 5338

Ház, kemény anyagból; három szoba, konyha, speiz és mellékhelyiségekkel álló lakással és nagy kerttel 55.000 dinárért eladó. Filipa Visnyicsa 10, Noviszád. 5315

Lakóház eladó. Kalvinova ueca 8. 5318

Kiadó

Egy komplett garzonlakás és több szoba, olcsón kiadó. Központi fűtés, ártézi viz. Boyler, villamos melegvíz. Orbán villa. Tel. 25-36. 1215

Két szoba, lakható előszoba, fürdő és cselédszobából álló lakás azonnal kiadó. Noviszád, Petra Zrinjskog ul. 66. Érdeklődni a házmesternél. 5333

Modern fényképészeti műterem

Esküvői képek
Gyermek képek
STUDIO. HERING APOLLO UDVAR

APRÓHIRDETÉSEK

nyg hétköznap, mint vasárnap egy szó 1- dinár, NAGY BETŰS 2- dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12- dinár. Hirdetéseket a másnapi lapra délután 3 óráig, szombton déli 12 óráig veszünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli

Egy jóforgalmu mézárós és hentes üzlet kiadó. Ugyanott egy hentesüzlet berendezés eladó. Cím a kiadóban. 5337

Kereslet

Száraz a lakása 24 óra alatt „Izolatorral” (Patent). Olcsó, tartós! Weiss, Noviszád, Zsolyeznicska 74 I. em. 145

Jóforgalmu BÜFFÉ és TRAFIKHOZ 10-15.000 dinárral rendelkező elszámozt keresek. Esetleg nagyobb tőkével rendelkező egyennel tarsulnék. Nagy jövedelem biztosítva. Ajánatokat „Jó haszon” jeligével a kiadóba kérek. 4201

Jó megjelenésű, ügyes, megbízható, jó beszélőképességű izraelita vallásu segédet, aki államnyelven kívül magyarul és németül is tud és nem fiatalabb 23 évesnél, azonnal felveszek textil-rőfös üzletembe. Csakis tisztességes, jó referenciákkal rendelkezők küldjék be ajánlatukat fizetés megjelöléssel „Megbízható” jeligével a Reggeli Ujság kiadóhivatalába. 4279

Szabó munkásokat, 10-12 ügyes gépmunkást azonnalra keresek: Sztrajicics, Pasicsseva 4. Noviszád. 4293

Tanulólánnyok jobb házból felvétetnek az I. Noviszádi Művirággyárban. Jelentkezni délelőtt 8-10 óráig. Uszlavszka 19. 5322

Fiatall cukrászsegédet és fiatal kiszolgáló leányt keres azonnali belépésre: Temerini cukrászda. 5316

Gyárüzemnek alkalmas világos helyiség kerestetik. Cím: O. G. Noviszád, Postanszki fah 128. 5327

Keresek használt, de jókarban levő vaskasszát iroda részére, ajánlatokat a kiadóba „Kassza” jeligére. 5301

Mindenes, aki főzni tud, felvétetik Noviszádon, Causez Károlynál, Knjeginje Zorke trg 14. 5323

Veszek piócákat és különböző gyógy növényeket legmagasabb árban. Bratya Schwarz drvara, Noviszád, preko klau-nice. 5312

Varrólányok saját géppel azonnal felvétetnek. Sztve Sztevanovicsa ueca 6. 5347

Erőteljes értelmes fiukat keresek fizetéssel tanoncoknak. Peez Géza vasbutorüzem, Novisad, Kralja Petra II. (Futaki) 41. 5342

Száraz, szellős raktárhelyiséget keresünk a Buza-tér és Temerini ut környékén legalább 10 vagon papíráru befogadására alkalmas nagyságban. „Vojvodina”, Djuka Kohn, Temerinska 16, Telefon 24-21. 5341

Butorozott szobát külön bejárattal, lehetőleg központi fűtéssel és fürdőszoba használatl keresek. Cimeket a kiadóba kérek. 5344

Kerékpár, használt, azonnal megvételre kerestetik. Cimeket a kiadóba kérek. 5340

Jó házból való ügyes, jómódu ki-futófiu lehetőleg saját kerékpárral, azonnal felvétetik. Cím: Berger József, Laza Kosztitya 4. 5334

Ipar vagy egyéb vállalatba Noviszádon betársulnék 150.000 dinár tőkével. Írásbeli ajánlatokat kér: Ingatlanforgalmi iroda, Noviszád, Kralja Petra II. ueca 6 szám, I. em. balra. 5339

Azonnali belépésre keresek egy finom szabómunkást. Kordeljos György, Zsabalj. 5325

Német kisasszonyt keresek délutánra gyermek mellé. Trfkovics trg 9. bal oldal. 5314

Kefekötő segédeket azonnalra felveszek, ugyszintén kefes lányokat állandó munkára. „Csetka” Noviszád, Duna ueca 29. 5319

Különléte

Kölcsönt többévi törlesztésre törvényes kamat mellett tehermentes noviszádi házakra gyorsan közvetít nyugalmazott bankfőtisztviselő. — Levélbeli megkeresések „Kölcsön” jelige alatt a kiadóhivatalhoz kéretnek. 4242

Vadcsmete és ültetni való akácfa minden mennyiségben kapható Jakovljeviics Milán, Ada. 4244

Ébresztő és zsebórák, legolcsóbban kaphatók Adám ékszerésznél, Szubotieska, Krupzezevicsseva ul. 6. 170

Sulyok fest, tisztít. Bőrkabátok szak-szerű festését vállalom minden színben. Noviszád, Postanszka u. 5331

Destifacijafele

TESLICI RETORTAFASZENET ajánl LUDVIG HUBERT, Noviszád, postanszki fah broj 25. 3091

Rádió javítást végez szakszerűen és olcsón, speciál berendezett műhelyben Radiofon, Gauss, Kralja Petra I 41. 5324

Fris „Wrigley” rágógummit vegyen Hang Ferencnél, Kralja Aleksandra 9. Üde és friss lesz a lehelete, kevesebbet dohányzik. 5343

Lokomobil kezelő tanfolyam Szomborban november 23-iki kezdettel. — Ugyanott állami vizegát tesznek a jelölték. Bővebbet Gromilovics Toma, Szombor, Kralja Petra ul. 54. 4296

Preparandista előkészít diákokat elemi és I-II polgári iskolából szerény díjazás mellett. Érdeklődni: Krokodil, Kralja Petra II. 72. 5317

HIRDESSZEN

a Reggeli Ujságban

Sztaribecsei és Noviszád között a leggyorsabban, legkellemebben és legolcsóbban **autóbuszon utazik!**

Sztaribecsejről indul (az imperial-szálló elől) reggel 1/27. Noviszádról indul a (Buzaterről) d. u. 12.00 órakor. Közlekedik naponta, vasárnap és nagyobb ünnepek kivételével

HÁRMAN EGY KERÉKPÁRON

A most megnyílt fondoni kerékpár kiállításn mutatták be ezt az újfajta kerékpárt, amelyen hármán ülnek: anya és két gyermeke. A feltűnő az, hogy az ülések nem egyenlő magasak és így mind igen kényelmesen ülnek az újfajta kerékpáron.

URANIA MOZI

November 13-17-ig

AZ ÁRULO

Az UFA leghatalmasabb kémfilmje. Villámgyorsan peregnek az események. Legalmas harcok tankok és repülőgépek között. Katonák és rengetezsek a legmodernebb eszközökkel harcolnak a földön vizen és levegőben.

Főszereplők:

BIRGEL - BAAROVA - T. LOOS

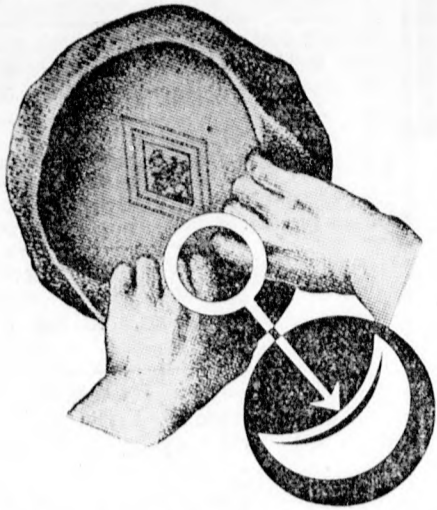
Előadások kezdete: 2:45, 5, 7:15 és 9:15 órakor

**Ha mérlegképes könyvelővé akarja magát kiképeztetni
Ha praktikus könyvvezetést kíván bevezetettetni
Ha könyvszakértőre lesz szüksége**

írjon: **Borbély Lajos** könyvszakértőnek
Novisad, Nikola Tesla 7. Postafiók 75.

TIVAR SAPKA HETE

349/36 Jugoszláv szabadalom

A szabadalom tárgya abban rejlik, hogy a sapkában elhelyezett úgynevezett „kivánatos“ ruganyos papír-lemez-lap, amely ruganyossága és szabályvazhatósága folytán, úgy alakítható, mint azt a viselője óhajtja, ami által testzését teljesen kielégíti, valamint a sapkának tartósságát felülmúlhatatlanul egyszerűminderkorra biztosítja.

Araink a következők:

- 10—, 12—, 14—, 16—, 18—, 20— és 25— dinár
- Ski-sapkák: . . . 30— és 35— dinár
- Tengerész-sapkák: 18— és 25— dinár
- Trens-sapka: . . . . . 35— dinár

A szabadalmazott ruganyos TIVAR sapkáinak megóvója

kiválóan kellemesen hat, nem gátolja a vérkeringést nem okoz homlok bántalmakat, sem pedig kellemetlen fej-érzést (ugymint az, az eddigi sapkánál előfordult) hanem kimondottan kellemes érzést biztosítanak; ezáltal a TIVAR SAPKA viselőjének nincsenek fej-fajdalmai, hajhullásai stb. stb.

A TIVAR SAPKANAK viselete a szabadalmazott ruganyos megóvó által viselőjének kívánatos jó érzést nyújtanak.

A TIVAR SAPKÁK a szabadalmazott ruganyos megóvóval nagyon olcsók, amelyek összes üzleteinkben kaphatók és ott ahol azokat árusítják.

TIVAR ÖLTÖNYÖK

Az őszi napokra

29. 35. 59. 79. 129. 129.

55-51 Gumi sárossal női cipőkre, magas és fél-magas sarokkal. Megbízható cipőket az őszi és téli napokra.

5222-48000 A legjobb cipőket élénk fűknek, erős borból készült, kiválóan ruganyos gumitalpat. Sz. am. 39-34, 32-28, 39-35, 38-32, am. 45.

5805-39 Könnyű és kényelmes amellyel nagyon tartós cipő feketé barna színű bőrből.

345-34 Erős könnyű, szilva az utazásra, borjú-bokszból fél-magas sarokkal. Fekete és barna borsziból.

6629-23 Elegáns férfi-cipő az utazásra, fekete és barna borsziból erős áttartott bőrtalpat.

1677-42 Legalkalmasabb és legjobb cipő tisztázásnak és más egyenruhák tisztázásának. Borjú-bokszból áttartott talpal.

Alata

Az arc bőr és kéz tisztáltsága

a Daruvári-krém pár napi használatától eltűnnek. A hatást fokozza a Daruvári szappan és puder. 3 din. porto ellenében 1 ngyen próbadozot küld BLUM gyógyszerár, Subotica

Őszi ültetésre legszebb rózsafák

GOESER kertészetében Kralja Petra u. 46 SZOMBOR

Köber 5 BB szőlővessző a legjobb alany, valamint szőlőültvény, nemesített sárga- és őszibarack kapható

Jovan Milić szőlőültvény telepen, Stari Futog

Háziaszony álma! Varrónó csodája a Pfafi varrógép, amely elismerten a legjobb és legtüzetesebb. — Minden női és iparos gép kapható,

Engl Franjo k. d. varrógép, kerékpár szaküzlet, Subotica

Jó árút adok nagyon olcsó vagyok!

Egy kísérlet meggyőzi

MIHAJLOVIĆ M.

füszer-, csemege- és konyhafelszerelések raktára

Novi Sad, Kralja Petra II u. 62. (Futoski put 48) Telefon 22-49

Gyorsított hizlalás

sertésnél, marhánál és más állatoknál leghatásosabb a **DEK D-vitaminos szerrel** és **OSAN** takarménymésszel. Hizlalja sertéseit express-módszerrel, már a 12 hónaposak 200 kilós súlyt érnek el!

Próba rendelésnél franko 100.— Dinárért küldünk 4 1/2 kg Pekket és 5 kg Osant, azoktól ingyen mellékejük Dr. Erdőnek a sertésenyésztés és hizlalásáról szóló könyvét. Bővebb leírásért forduljon

Kaštel d. d. céghez, Zagreb 6 postafiók 50, címre. 4232

Izlés, olcsóság, művészi, tartós kivitel jellemzi

M. Fister Gusztáv

butoráruház

műbútorait Kérjen díjtalan árjegyzéket!

SBOTICA, Jelašičeva 4. Telefon 420. SOMBOR, Kr. Petra 42

Dece Géza - „OLIMPIJA“ v sbutor és lakatos üzeme

Novisad, Kr. Petra II. (Futoski put) 41. Készít vasbutor, mosdót, ágyakat és speciális orvosi műtőasztalokat, szekrényeket 3992

STAJER ALMA

körte, dió, szilva, burgonya, bab, stb. legjobban és legolcsóbban

Lederer Eugennél

Novisad, Temerinska u. 21. Tel.: 22-14, 30-15 3873

Zsák

ponyvva, zsineg legolcsóbban

AVRAM SCHIFF

zsák- és ponyvaköloszónél

Afrik, lószőr és lőtakarók gyári lerakata

Hevederek, tömlők stb

NOVISAD TELEFON 24-03 Telegr.: Jutešii

Kérjen árajánlatot!

UJONNAN MEGNYILT

FOTO MERTA

MŰVÉSZI FELVETELK — AMATŐR KÉPEK KIDOLGOZASA — OLCSÓ ARAK

NOVISAD, KRALJA PETRA 27, udvar

„GOLGOTA“

TEMETKEZÉSI VALLALAT

LENKEY IMRE ÉS FIA

Gyász esetekben vállaljuk temetések rendezését, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, faldekorációk védőárványokkal (a falba nem verünk szegyet). Nagy választék saját készítésű, a legolcsóbb fakoporsóktól a legdiszesebbig, valamint minden árban ércoporsók. — Nagy választék szemfedelekből és minden idevonatkozó cikkekben. Sirkoszoruk óriási választékban. Vállalunk hullaszállítás és exhumálást a legmérsékeltbb árak mellett.

Novisad, Uspenska 12 Telefon 26-90

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Novisad, Kr. Petra II. (Futoski put) 50

Telefon: 21-37, éjjel 20-58

Felelős kiadó: **Andree Dezső**

A kiadóhivatali infelöl vezetője: **Blazsek Ferenc**

Pretpilata — Előfizetés:

Egy óra . . . . . 20— dinár

Két óra . . . . . 40— dinár

Három óra . . . . . 55— dinár

Félévre . . . . . 110— dinár

Égész évre . . . . . 200— dinár

Izlazi svakodnevno — Megjelenik naponta

Post. čekovni račun — Postacsekszamlai: Zagreb, 46.692

15861

EGYESÜLETI KÖZLÖNY

Műkedvelés * Népzene * Könyvtárelő

A szentai műkedvelők munkája

A szentai műkedvelés háboru utáni korszakáról írni s mindazt a szépet, jót és nemesitőt, amit a műkedvelők alkottak — felsorolni, — hatalmas és nehéz írói feladat. Mint ennek a tárgynak legjobb ismerője szorgalmas munkása, a szentai műkedvelés háboru utáni történetét a következőkben ismertetem:

A háboru utáni műkedvelő előadásokra a Szentai Sport Klub agilis kapitánya Nemes Géza az ifjúságnak nemcsak fizikai, de lelki nevelését is szükségesnek tartván, — kis gárdát szervezett s népszínművek előadásával iparkodott gazdájának a nevelés mellett szórakozást, egylete iránt érdeklődést kelte maguknak közönséget nevelni. Itt kerültek színre az ő rendezésében: A falu rossza, Sárga csikó, Gyimesi vadvirág, Fehér Anna. A régi szerető népszínművek s a Szaharai konzul című vigjáték. E darabok szereplői képezték magvát a később megalakult állandó együttesnek, mely városunkban oly szép sikerrel működött.

Az előadások erkölcsi és anyagi sikerei a többi egyesületek vezetőit és ifjúságát is munkára ösztönözték s így kapcsolódtak bele a kultur munkába a Tüzlötök, majd a Kereskedő Kereskedő Ifjak, a Katolikus Legényegyesület és az Izraelita Nőegylet.

A háboru utáni idők első éveiben egy kis együttes, melynek tagjai: Wagner Böske, Kecskés József, Szulik Kálmán, Halász Sándor, Schlesinger Lajos, Tóth H. Mária és Kis Mariska, — egyéni vállalkozásban előadásra tűztek Villányi: „Királynőm meghalok érted“ e. romantikus színművét, Bubala Ignác rendezésében. Ennek az előadásnak óriási sikere és újabb megismétlése adja meg az impulzust a további s komoly műkedvelői munkára. Az előadás szereplő gárdája köré csoportosul a többi s magukban ügyességet s komoly akarást érző ifjúság s meggondolt, komoly irányítással és alapos felkészüléssel, igazi rutinnal viszik sikerre előadásukat. Az előadások komoly sikere s a kritika őszinte elismerése és biztatása érleli meg műkedvelőinkben az állandó együttes szervezésének eszméjét.

A kultúra nevelő és áldásos munkáját az egyesület vezetői érték kapcsoltnak ismerték fel egyesületi életük megszilárdítására s iparkodtak műkedvelő együttes szervezésével az ifjúság nevelését s a közönség szórakoztatását biztosítani.

A háboru utáni idők első éveiben, különösen a Kereskedő Ifjak Egylete lépett élre ebben a munkában s agilis elnökük Ferenczy Pál, Bubala Ignác rendezővel egyetértően megszervezte az egyesület műkedvelő együttesét. „A királynőm meghalok érted“ szereplő gárdája itt bővül ki komoly munkát produkáló nagy együttes: Mészáros Vince, Mészáros János, Kóvágyó Pál, Bencsik János, Kurucz Menyhért, Bernát Márton, Ferenczy Imre, Molnár József, Papp József, Nagy Dénes, Kiss György, Korasz Vendel, Kiss

Vilmos, Kocsis Jenő, Bernyik Klára és Kiss Aranka személyével.

Először népszínműveket adnak elő, kiforrottabb, alaposan átgondolt előadásban, majd vigjátékok, komoly színművek kerülnek bemutatásra. Előadásuk sikeréről a legkomolyabb kritika is a legnagyobb elismeréssel ír. A harang (3), Legénykérés (3), Cifrányomosság (2), Falurossza (2), Sárga csikó (2), A cigány (2), Doktor ur (2), Fehér Anna (4), Vereshaju (2), Válóperes hölgy (1), Paraszt kisasszony (4), Házasodjunk (2), Gyimesi vadvirág (3), Kósza Jutka (1), Aranykakas (3), Tartalékos férj (2), mind-mind komoly sikert és elismerést jelentő állomások a Kereskedő Ifjak műkedvelői együttesének. Az ebben az időben folyó komoly munka s a kritika biztatása nevelti komoly tehetségekké az együttes néhány kiválóságát: Wagner Bösket, Kecskés Józsefet és Szulik Kálmánt. Wagner Böske komoly, mély tragikái szerepekben most is legkiválóbb erőssége együttesünknek. Kecskés József pedig ma már egyik budapesti színház sokat ígérő tehetsége.

A Szentai Tüzlötök csak lassan indul meg a műkedvelés komoly munkájával. Eleinte egyfelvonásos vigjátékok képezik műsoros estéinek programját. Majd bátor nekilendüléssel dr. Telegy István ambiciózus vezetésével s Greal István, majd Szubala Ignác rendező irányításával gyors egymásutánban komoly darabok jönnek műsorra a fennálló együttes közreműködésével. A ciklamen (2), A kisasszony férje (2), Künn a bárány, benn a farkas (2), Tündérlaki lányok (2), Terike (2), Kuruzsló (2). E darabok pazar kiállításai s a szereplők nagysejkerű játéka örök díszsége és büszkesége a tüzlötök testület kulturát ápoló vezetőségének. Itt nyert a műkedvelői együttes komoly tehetséget Biliczki N., majd később Pázmány Zoltán hírlapíró személyében, aki a kuruzsló szerepét játszotta. Ezek után egyfelvonásos operettekkel kísérletezik az egyesület, öröket akarván keresni és nevelni az operettek előadására. Ezeket az egyfelvonásos énekes vigjátékokat és operetteket nagy tetszéssel fogadja a közönség, mindannyiszor szufolással megtöltve a színháztermet, elismeréssel adózva az együttes játékosainak.

Ugyanekkor az egyetemi hallgatók — aranyifjak — Keczel M. Ferenc dr. vezetésével a Szentai Atlétikai Klub javára a budapesti kabarék legújabb ezüstműveiből összeállított műsoros estélyek rendezésével lépnek a közönség elé. Ugyesen összeállított műsoruk, amely egyfelvonásosokból, kabarétréfákból, kuplékból, a legújabb dal- és színdarabokból áll nagyon tetszik a közönségnek s a szufolással megtelt színházterem közönsége lelkesen tombolva ad kifejezést elismerésének, hálájának. Messze környékre eljut a kacagó esték nagy sikerének híre s egymás után jönnek a meghívások a vajdasági városokból, ahol valóságos ünneppel honorálják nívós játékaikat. A

„Kelemen Palika“ bohókás, agyonkacagató jelenetei még ma is kacagásra ösztönöznek visszaemlékezéseinkben, a „Hinta dal“ s a többi kabarétréfa, vagy a „Jó éjt Mukí“ c. 3 felv. bohózat groteszk figurái feledhetetlen komikummal maradtak lelkünk kacagásai. Itt ismerjük meg Kopasz Pali, Benedek Andor, Homolya Anti, Krausz Józsa nagysejkerű énektudását, Dobos Puli, Bukovetz Imre, Sztrilich Lajos és Guelmínó Béla buffó komikumát és Weber Karesi kiforrott apai színészetét.

Énekes és prózai szereplők ügyes összeválogatásával, bátor nekilendüléssel a Tüzlötöktestület 3 felvonásos operettek előadását tűzi ki programjával. Meggondolt s ügyes irányítással dr. Telegy István és Szubala Ignác az Aranyifjúság gárdájának bekapcsolásával kiváló együttest szervez s a Szentai Dal- és Zenegyesület 21 tagú zenekarának közreműködésével „A kék postakösi“ 3 felvonásos Szilágyi-Buday operett előadására készül. Hatheti komoly előkészítő munka után a szufolással megtöltött színházterem premier közönsége

soha el nem feledhető komoly, igazi operett előadás emlékeivel távozott.

S elindulnak a nép ajkán az operett dallamai városunkra. Ezeket halljuk zeneszínházainkban, a parkban, az utcán, a nyitott ablaku házak zongoráin. Az operett kedves, bájos jelenetei még most is előtűnnek képzeletünkben s lágyan cseng lelkünkben Szegő-Homolya duója:

De gyorsan is elszáll az idő
Ez a nyár tán vissza soh' se jő...
Nem jő vissza többé tavaszunk,
Őszül már a hajunk.
Fátyolos szemünkön könny fut át
Oh Isten véled ifjúság...

Hogy tapsolnak Kelemen Pálné tüzlötök pattant Teclájának, Baloghné bájos hangu Grethenjének, Zapletán nagysejkerű börtönőr figuráján még most is nevetünk. Vagy ki ne kacagna még most is Guelmínó Béla groteszk táncaiban, Poldi figuráján, amint énekl:

Gyáva legény, aki asszonyneptől fél,

és az a sok-sok aranyos melódia, bájos jelenet vagy kacagató tréfa belecseng még most is füleinkbe.

Ez a nagy együttes képezi azután tábort a most már komoly kultur munkával foglalkozó Tüzlötöktestület műkedvelőegyesületének.

Eljut a siker híre szerette szét a Vajdaságba s telefonon jelentik érkezésüket városok és falvak társasága a megismételt előadásokra.

Tizenegyszeri ismétléssel sem tudtuk kielégíteni a még meglekintésre vágyakozók tábort.

Kénytelenek voltunk tovább menni, új operett bemutatásával kedveskedni hálas közönségünknek. S csakugyan hamarosan megjelennek a Tüzlötöktestület plakátjai, bejelentvén „A pillangó főhadnagy“ premierjét. Pazar kiállítás, festői ruhák, nagyvárosi stílusú díszletek között a Kék postakösi előadásához hasonló sikerrel uralja a színpadot 5 előadáson keresztül ez az operett s csak a szereplők fáradtsága és betegkedése akasztja meg a további táblásházak sorát. Kedves, szép jelenetei és dala közül még most is könnyet csal szemünkbe a „vén diófa levele“ c. dal és szentimentális jelenete, vagy önkéntelen felkacagunk Guelmínó tyúk kretrebeli jelenetén, vagy a vendi diófa alatti nagy szerelmi vallomásán, amikor énekl:

„Mondja tán egy epongya dobban szíve szent helyén?“

Örök, szép emlékü esték ezek, soha el nem feledhető képekkel s hangulatokkal. Ez az együttes volt a város legértékesebb s komoly, nagy munkát produkáló gárdája, melynek sikere és híre az egész Vajdaságot bejárta. Egész kis regényt lehetne írni egy ilyen operett előkészítő munkájáról, a tanításról s a tanulással járó epizódokról. Egyik helyiségben Kopasz Pali tanítja a darab szöveg és karénekesét lankadatlan ambícióval, a másik teremben a zenekar tartja próbáit Fekete Géza karnagy agilis vezetésével, a délelőtti és délutáni szabad órákban a ballett- és szótáncosok tanulnak fardadhatatlanul Landau Juliéka táncnárnő irányításával, a színházteremben a darab prózai próbái folynak Bubala Ignác vezetésével. Szaladgálás ide-oda üzengetés egyik helyről a másikra, egy-egy jelenetnek sikerült megjátszása, tapsokból nyert elismerést. Ezer és ezer megbeszélés, vita, terv míg a darab megéri a előadásra. A Tüzlötöktestület e két operett hatalmas teljesítményét a „Revü“ c. színházi folyóirat egy külön számában örökítette meg, melyben a darab színpadi jelenetei fényképekben adja, a kritikuskok és a nézőközönség elismerő nyilatkozataival együtt.

A Tüzlötöktestület hatalmas méretű kulturvállalkozásaival egyidőben indul meg az Izraelita Nőegylet kultur munkája is dr. Haecker Kálmánné, Singer Mátyásné, dr. Balázs Jenőné, Engel Andor, dr. Hirschl Sándorné, Roser István, Vig Lajos által alkotott együttes s a tüzlötök műkedvelőinek bevonásával. Itt az igazán komoly munka nehéz feladat elé állítja a szereplőket, de tudásuk és komoly szorgalmuk Bubala rendező helyes irányításával diadalra juttatja vállalkozásaikat s pazar díszletezéssel hozzák színre Molnár Ferenc „Ördögét“ oly nagy sikerrel, hogy az előadást meg kellett ismétlni. A siker fokozza az együttes munkakedvét s hamarosan „A gazdag lányt“ adják elő háromszori ismétléssel. A darab kitűnő megjátszása mellett ki kell emelnj II. felvonásbeli díszletét, ahol a városi leti képet élő sövényvel, élő virágokból alkotott körtendő és szökőkuttal hoztuk a közönség elé. Azután a „Buta ember“ majd Offenbach 2 felvonásos operája az „Eljegyzés lámpafényénél“ kerül színre a Dal- és zenegyesület közreműködésével Kelemen Pálné, Balog Sándorné és dr. Stossel Ernővel a főbb szerepekben. Az előadás sikerét elég ha azonnal igazolom, hogy Sztára Kanizsán is le kellett adni, sőt a Tüzlötöktestület 50 éves fennállása jubileumának díszelőadását ez az operett alkotta immár ekkor hármaszori előadásban. Legnagyobb sikerét az Izraelita Nőegylet Lengyel Menyhért „Antónia“ c. darabjának előadásával aratta, amit

ötször kellett megismétlni, mindenkor szufolt ház előtt.

De gyönyörű is volt ez az előadás. Jánosi Vire kuriája, a Ritz étterme-

nek díszlete fővárosi színházi levegőt adott az egész előadásnak. Balázs Tóti cigányzenekarának bus melódiai, Benedek Bandi hidegvérű Reginaldja, Farkas János Kovácsi szerepében szép énekével, dr. Hacker Kálmánné Antónia és Vig Lajos a bankár szerepében mind-mind újra meglepve emlékeinkben.

Az állandó műkedvelőgyűttes elismert sikerei az összes egyesületek munkára ösztönzi minden egyesület iparkodik előadásokat rendezni a közönségnek a legjobbat nyújtani. Az egyesületek előadásokat rendező versengése szükségessé teszi az előadási napok beosztását, illetőleg szétosztását oly képpen, hogy

az egyesületek közös megegyezéssel állapítják meg, hogy az év melyik napján melyik egyesület tart előadást.

Egy azután minden egyesület nyugodt munkába kezd, saját együttest szervez. Így lépnek azután az egyesületek kulturális munkájának vezetőiül a Katolikus Legényegyletben Pázmány Zoltán, majd Kerepesi Vince s adják elő a Pántlika, Buzakalász s Nem nőslők c. darabokat. A Keresztény Kereskedő Ifjak egylete pedig Békási Nándor rendezésében „A végzembert” hozza nagy sikerrel.

A Szentai Atléikai Klub előadásai, amint már előbb említettem az „Arany ifjak” műsoros estjével kezdődtek. A SzAK műkedvelő gárdája a továbbiakban a már meglévő, a tűzoltóknál is szereplő állandó együttes. Nagy szeretettel és elvitázhatatlanul minden egyesület szerette ezt az együttest a magáénak mondani s hivalkodva hirdette plakátjain, hogy az ő műkedvelő gárdájával adja elő a darabot, azzal a gárdával, amely a szentai magyarság műkedvelő együttese már, nem pedig az egyesületeké. Az utóbbi évek előadásából a III. Konrad, 2 felvonásos bohózatot említem, amelyet háromszor ismételték. Komolyabb vállalkozásaik közül a „Noszti fiú esete a Tóth Mariával” volt igazi színházi teljesítmény.

A nagy gazdaköri ifjuság Novoszeli János és Novoszeli Andor vezetésével népszínműveket ad: A bor, A tolongó, A sárdi ház, majd Bubala Ignác rendezésében: Az utolsó kenet, Nótás Kata, Vadgalamb, Tunikás lányok. Minden előadást nagyszámú közönség taposol végig.

A Kisgazdakör ifjusága szintén kivézet részét a munkából s évenként egy-egy előadásban színtre hozza Bubala rendezésében: Piros Panna, Próbaházasság, Kósza Jutka, Kis madaram, A titkok c. népszínműveket, elismert nagy sikerrel.

S hogy valami színzselőt is hozzon az együttes hálás színpártoló közönségének, eredeti bemutatóval is kedveskedik s előadják Bubala Ignác és Robmann Károly 3 felv. népszínművét „A napraforgót”. A közönség jóindulattal, megértéssel és hálával fogadja a szerzők írói próbálkozásait.

Az 1928. évben a műkedvelői előadásokban szünet áll be. Néhány évi pihenés után újra életre kel a munka, de most már új erővel, új együttesekkel. A régi együttes tagjai elszéledtek, sorsuk másfelé kényszerítette s így új együttes összeállítása, tanítása, nevelése vált szükségessé. Városunk, Istennek hála, termékeny kulturális produktálásában s hamarosan az új együttes komoly munkával lép a közönség elé. A Tűzoltótestület vállalkozásában, Bubala Ignác rendező vezetésével s a Szentai Dal- és Zeneegyesület közreműködésével „Az okos mama” c. 3 felv. operettel indult meg a munka. Az előadás háromszori megismétlése bizonyítja az együttes magas munkájának. Ennek az együttesnek tagjai: Steiner Dezsóné, Ferenczy Ibi, Bruckner Rózsa, Spitzer Anesi, Rebmann Vilma, Berényi Böske, Rónay Ernő, Róser István, Gyetvay Géza, Gyetvay Ferenc, Tolmácsi István, Bodor István, Pehér Gábor, Vig Lajos, Váradi János,

Molnár Miklós, Bachmann Miklós, Tóth A. Tibor.

Ennek a bemutató előadásnak nagy sikere új életre kelti és tevékenységre sarkalja a többi egyesületeket is. A SzAK is munkába fog s a Tűzoltóegyesülettel felváltva rendezik meg a „Szegény lányt nem lehet elvenni”, „A kis senki”, „Az édes ellenség”, „A fruska” és a „Méltóságos asszony tragédiája” c. darabok előadásait. Ezekben az előadásokban válnak ki az együttesből s lesznek komoly tehetségekké: Ferenczy Ibi, Steiner Dezsóné, Rónai Ernő, Gyetvay Géza, Tolmácsi István és Róser István, akiknek átgondolt, komoly játéka az együttest a Vajdaság legkiválóbb prózai együttesévé tette.

Műkedvelői együttesünk komoly és magas színű előadásának legkimagaslóbb teljesítménye, Indig Ottó „Ember a hid alatt” c. vígjátékának előadása. Ez az előadás bebizonyította, hogy az együttes játéka komoly s igaz színészi teljesítmény, hogy ez a munka már nem a műkedvelők által nyújtani szokott siker, hanem

a legmagasabb kulturigényeket kielégítő komoly művészi teljesítmény.

Az előadás jelen volt reprezentánsai a magyarságnak meleg szeretettel ölelték és üdvözölték a szereplőket, akik tudásuk s művészetük egész kincsét adták a legmagasabb elismerést érdemlő előadásban.

Meghívást kapott az együttes Noviszádra, ahol tomboló lelkesedéssel ünnepelték műkedvelőinket és soha el nem feledhető szeretettel jutalmazták művésztüntük.

Elvittük ezt a darabot Sztari Beesére is, ahonnan gyönyörű babékoszorúval jutalmazottan térünk haza. Csak ily komoly s kulturálisra rajongó együttesel végezhető sikeres munka. Ez a komoly akarás szerez újabb és újabb tagokat együttesünknek s az együttes kiváló tehetségei, a nevelői tudásnak, serkentői a vállalkozásnak s támaszai a sikernek. Ez az együttes hozta színre a „Helyet az ifjuságnak”, „A gyászoló család”, majd legutóbb az „Érettségi” c. vígjátékot óriási sikerrel.

A műkedvelők hatalmas kulturális munkájának áttekintésére és megállapítására írtam az előadott darabok címei után számokat, amelyek a darab megismétlésének, tehát előadásának számát jelzik. Minden darabot, amit előadtak nem sorolhattam fel, az egyfelvonásosok közül alig egy-kettőnek a címét említettem csak. A nálam lévő dokumentumok, plakátok és kritikák tanúsága szerint én magam rendeztem 69 háromfelvonásos darabot, összesen 145 előadásban s 52 egy-két felvonásos darabot 61 előadásban, tehát összesen

121 darabot 206 előadásban.

Ha ehhez hozzászámítjuk más rendezők előadásait, ami szintén 25-30 lehetett, láthatjuk, hogy egyesületeink s műkedvelőink nagyon dicséretes munkát végeztek. Csak tovább is munkádatlan erővel a tehetségekhez képest minél többször juttassuk szóhoz szereplőinket s szórakozva műkedveléshez közönségünket.

Szenta város közönsége meleg szeretettel és hálával jutalmazza az ifjúságnak és vezetőinek fáradságos munkáját s előadásait teljes anyagi sikerrel honorálja. Bár mindenütt ily megértéssel és szeretettel állanak a kultúra szolgálatába és támogatására, hogy népünk művelése és tanítása így szórakoztatva jusson minél magasabb büszkeségére a magyar összefogásnak és akaratnak.

Bubala Ignác

★

Ugy érezzük, közönségünk tesztünk eléget, amikor Bubala Ignácnak élvezetes, értékes és tanulságos cikkéért nemcsak az Egyesületi Közlöny, de valamilyen olvasója nevében is hálás köszönetet mondunk.

A szentai műkedvelő ezinajtszás vezető szerepét tölti be a jugoszláviai magyar kulturális közönségben. A cikk figyelmes átolvasása megmutatja a helyes utat, amely a sikerhez vezet, s amelyen a magyar kultúra minden munkásának haladnia kell.

Szent meggyőződésünk, hogy Bubala Ignác fenti közleményével értékes és maradandó szolgálatot tett a jugoszláviai magyar műkedvelés ügyének.

A KÖNYVTÁROS

**Guy de Pourtalés:
A ZONGORA POÉTAJA
Chopin életregénye**

A kitűnő tollú szerző írta egybeként azt a finom és mélyenjáró Liszt-könyvet is, amelynek világraszóló sikere volt. Pourtalés több, mint alapos ismerője: lelki leszármazottja a XIX. század romantikus szellemének, amely talán leghívebben és legmaradandóbb értékekkel a kor zeneművészetében tükröződik. Pourtalés könyvének címében Chopint, a költőt apostrofálja, sejtelve, hogy a nagy muzsikos életregényében és alkotásában mást és többet lát, mint a szaktudós szemüvegén keresztül látni szokás. Megrajzolta hősenek társadalmi és kulturális környezetét, beállítja őt a kor távlatába, rávilágít a szellemi áramlatokra, amelyek fejlődését befolyásolták és élethíven állítja elének azokat a fontos és kevésbé fontos személyeket, férfiakat és nőket, barátokat és szeretőket, akikkel élete utján találkozott. De legelső sorban azt mutatja meg, ami a lengyel zenei lángész sorsában és művészetében a lényeg; a szomorúságot és a magányosságot. Chopin költő volt, mert szenvedett és szenvedett, mert költő volt.

ASZLANYI KÁROLY: Aludni is tilos

Az „Aludni is tilos” egy fiatalember regénye. Flóriáné, akinek nincsenek összeköttetései. Aki önmérsztő göggyében titokban nyomorog. Heteken át nem alszik ágyban. Almatlanul, dideregve jár a leeresztett redőnyű házak sorai között.

Pokoli az az éjszaka, amikor Flórián hetek múltán először kerül ágyba, úgy, hogy megjártassa a szerelmet egy asszony iránt; de elalszik, mielőtt az asszony odaadhatná magát. És amikor, másnap, felébredve rájön, hogy tényleg szereti ezt az asszonyt, kétségbeesett szégyennel menekül.

Gyilkos szatira, keserű gúny és a világ minden fiatalemberének sorsát felölölő új, lélekbelemarólag őszinte hang tesz ki ezt a könyvet, kétségbeesett szegénynek menekül.

**A KONYHAKERTI TERMÉNYEK
OKSZERŰ TERMESZTÉSE**

Most jelent meg Szabó István kertészeti tanintézet tanár „A konyhakerti termények okszerű termesztése” című munkája. A könyv — úgy kiállítást, mint tartalmát nézve — teljesen megfelel a mai kor követelményeinek. A szerző gyakorlati tapasztalatai alapján írta meg könyvét, mellyel nagy szolgálatot tett a gazdatársadalomnak és kertészkedő közönségnek. A gyönyörű

képekkel (87) illusztrált és 203 oldalra terjedő könyv részletesen ismerteti a tudnivalókat, melyek nagy fontossággal bírnak a zöldségfélék termesztésénél. Megtaláljuk a könyvben Ballenegger Róbert dr. egy. m-tanár „A tápanyagok visszaforgása a zöldségtermesztésben”, Taxner Károly okl. vegyész mérnök „Zöldségfélék tápértéke és étrendi jelentősége”, „A paradicsom kémiai összetétele, tápértéke és étrendi jelentősége”, Czizik Andor aalsmmeri kertészeti egyesületi titkár „Káposzta, termesztés Hollandiában”, Liszka Jenő kertészeti tanintézet előadó „A zöldség- és főzelékfélék termesztésének jóvelmezősége” c. közleményeit, amelyek a híres és nagytudású szakember könyvének értékét emelik. Utmutatásait bátran követhetik, beszerzését mindenkinek melegen ajánljuk.

NYIRŐ JÓZSEF: Az én népem

Regény. „Egy erdélyi pap egyéni tragédiáján keresztül a székelység sorsa, balladái végzeté ez a könyv.” A Székelyföld havasi varázsának erőteljes és mély ábrázolása teszi teljessé.

VASZARY GÁBOR: „Ő”

Vaszary Gábor már első regényével bebizonyította, hogy igaz-vevő író s azt őrzi magában, ami olyan ritka ma napság: a tiszta derűt, a finom humor. Második, de egészen nagyszabású regénye kétségtelen eseménye irodalmi életünknek. Megint a szeretett és gyűlölt Páris tárul elénk — a Montparnasse, a Quartier Latin, a bisztrók és a mérő daloló Párisa. Egy férfi kálváriája és szerelmes vívódása remeg az izzó mondatokban, amelyeknek keserű fíntorát mindig megengyhití egy, egy ragyogó ötlet, ellenállhatatlan tréfa. Két asszony és egy férfi — örök háromszög. De az ősi téma is bámulatosan új ízt, fényt, ragyogást kap Páris mosolygó háttéré előtt, a fiatal, nagyteljesítő író megvilágításában. Hatalmas munka Vaszary Gábor regénye — nemcsak terjedelmében, de elgondoltságában is. Ha évezredek múltán a kutató meg akarja tudni: milyen volt a XX. század harmadik és negyedik évtizedének erkölce — jobb kézikönyvet nem is találhat Vaszary irásánál, amely olyan friss és tüzelő, mint valamely nagyon ravasz keverésű cocktail és olyan mély, mint egy Baudelaire-vers.

PAUL DE KRUIF: Legdrágább kincsünk

Kruif legújabb könyve megjelenése után napok alatt hatalmas visszhangot kapott az egész angol nyelvterületen, de főképpen az Egyesült Államokban. Elsősorban tárgyának köszönheti a nagy feltűnést, mert a gyermek szeretete, úgy Amerikában, mint Angolországban még a műkultuszal is nagyobb, sőt talán őszintébb is. Kruif borzalmasan hangzó címet adott könyvének: „Miért hagyjátok őket életben?” Vagyis más szóval: A társadalom csak világra hozni képes a gyermeket, de eltartani nem tudja, illetve helyesebben mondva eltartásukkal nem törődik. A teje a gyermekek legfontosabb tápszerére nem hajlandó még annyi pénzt sem adni, amennyibe egy közepes hadihajó kerül. Sőt a tejet, amit a természet bölcsesége, a farmerek nehéz munkája előteremt, a csatornába önteti csak azért, hogy a tej ne legyen tulocsó! Így legjobb, hogyha a gyermekbetegségek megelőzéséül, a rossz tápláltság következményeként fellépő súlyos kórok és járványok gyógyításával sem foglalkozik! Hagyja őket a társadalom egyszerűen meghalni! Semmi értelme sincs az egyik oldalon álszenteskedő szociális jótékonyossággal kérkedni, a másik oldalon pedig a gyermekek százezreit a nyomorúság karjai közé taszítani.

RÖP-KERESZTSÉG

Ha van tüzkeresztség, vízkeresztség, miért ne legyen lég- vagy röpkeresztség is.

Ezen a röpkeresztségen estem én át a napokban. Mert hát repülő nap volt minálunk és csak nem engedhetem elmulni a fejem felett ezt a jó s szép alkalmat anélkül, hogy meg ne kóstolnám, milyen érzés az, amikor az ember szárnyra kél s versenyez az ég madaraival.

Versenyez? — Még többet is csinál!

Mondhatom, hogy szegény házimadaraink: galambok, verebek s egyéb nemes és nemtelen szelid szárnyasaink, amelyek ősidők óta egyedül uralkodtak a légtérben, — eszüket veszítve menekültek le a házak s templomok tetéjéről alsóbb régiókba a borzalmasan berregő új légiszörny, a repülőgépek közeledtére. S nem tudták, — látszott nekem az arcukon, hanem a szárnyuk kétségbeesett csapkodásán, — nem tudták mire vélni legyőbeli egyeduralmuk e vakmerő és végzetes megtörését.

Mert hisz bizonyára ők is hallottak egyetmást a görög meséből; nevezetesen, hogy régesrégen, valamikor két-három ezer esztendő előtt az a bizonyos Ikarosz, aki elsőnek próbálta meg a repülést, keservesen ráfizetett.

Igaz, hogy ennek ő maga volt az oka, mert nagyon magasra merészkedett. A nap közelébe jutott s így a hatalmas saskeselyűtollakat összetartó ragaszték, a viasz megolvadt, a tollak egyenként lehullottak s ökelme lezuhant. Halálrazuzta magát.

Mi ezen az ugynevezett más kárán tanultunk bizony s nem igen emelkedtünk száz-kétszáz méterre felül.

No, de hogy a tárgyra térjek, kimentem a repülőnapra, illetve a repülőtérré, ahol három gép már reggel óta hurcolta 3—4 perces röpké utakra a város apraját-nagyját.

Egyes öregek — hallottam — kipirult arccal adták hátát az Égek urának, hogy megengedte nekik átélni a gyönyörűséget: három percig urnak lenni a levegő fölött. Még sem éltek hát hiába. Most már nyugodtan hálnak meg.

Ennél is nagyobb volt a fiatalok lelkesedése, akik meg egy ily eseményel gazdagodva vágnak neki az életnek. Mit nem fognak még ők tíz-husz év múlva megérni, ha már most életük tavaszán repültek is.

Az az egy bizonyosan kedvrontó vala, hogy a gépmadarak a le és felszállásnál örült port vertek fel. Bár a szárnyukat meg se biljelték.

A kiszáradt tarló ugy porzott mintha felgyújtották volna s vastag füstfelhők turakodtak volna fel az égre. Versenyre kelni a felettük kóricáló néhány rongyos felhővel.

De mindez nem bántotta, nem zavarta a népet. A népet, amely a csendőrszuronyok s a rendőrkardok ellenére minél közelebb furakodott a le-felszállásos hatalmas szitakötőhöz hasonló gépekhez.

Ezek ugyan nem voltak mondhatók a legujabb, minden komforttal ellátott vívmányoknak. Férfiembernek is nehéz volt feltornáznia magát az ülésbe, hát még a szűk szoknyájú nőknek. Ezeket

bizony két-három segédpilóta különféle manővrozásokkal s erőműtani gyakorlatokkal segítette fel, zökkentette be az egyetlen ülésbe. A leszállásuk még furább volt, hogy ne mondjam murisabb, mert csak ugy történhetett meg a nézők legnagyobb öröme, hogy lecsücsültek háttal az ülés szélére, ahol a segéd személyzet átölelte, az ülésből kiemelte s mint a babákat, a földre állította őket.

— All a baba, — gondolhatták s már földet is értek a felindulástól, a repülés örömétől kipirult hölgyecskek.

A nagy tolongásban végre rám is kerítették a sort a bekötött nadrágu és kabátujju legények.

Koromhoz már nem is illő fiatalos lendülettel ugrottam be a mély gödörhöz hasonló ülésbe, miután a kedvesen mosolygó segédpilóta ráhuzta fejemre a repülőbőrsatyakot s azon keresztül a kijáró hatalmas tokokba foglalt zöldes okulát.

Figyelmeztetett arra is, hogy a lábaim előtt fickándozó drótokat, kengyeleket, lábtüket s egyéb esziahuzókat ne érintsem, mert ezzel az előttem üldögélő vezető munkáját akadályozom s esetleg meghiusítom. Ugy látszik két pillótára építették ezt a masinát.

Mindez azonban pillanatok alatt történt s a bőrsisakos gépvezér már gözt is adott s elkezdttünk gurulni. Hátrafelé cefetül köpve a port.

Olyan szellőt eresztett azért én rám is a kettős légesavar, hogy mentem összekaptam a nyakamon a kabátom gallérját.

Szerettem volna látni, mikor válik el a zsiger a májtól vagyis masinánk földanyánk tarlóval boros tás ábrázatótól, de ezt nem igen figyelhettem meg, mert gépünk 45 fokos szögben elfordult neki a városnak.

Ez azt jelentette, hogy a hirtelen fordulás következtében a piros-sárga tarka szitakötő egész balra dült.

Ijedtemben, hogy lepottyanok, jobbra kaptam s két kézzel kapaszkodtam bele az ülés vállamig érő jobb szélébe. Ez hurkaszzerűen töltött bőrszegéllyel volt eljávva s láttam, hogy a vége a könyököm felé már kibomlott, a sok kapaszkodástól felszakadt s a löször töltelék kilógott belőle.

Közben persze a kabátom gallérját is elszalajtottam s a vesztetül hajtott szél befűtött a nyakamba.

No ennek — mondom — a fele se tréfa, még majd valami topekgyulajadást szerzek be első repülő utamon, amikor szerencsésen megkaptuk az egyenest toronyirányt s a lengő légi szerkezet vízszintes helyzetbe lendült.

Hála Istennek — sóhajtottam fel s újra betakargattam a földön még izzadó nyakamat, mellemet.

Most lassan emelkedtünk s szeretett kis városunk házai fölé jutottunk.

Amennyire az örült szélvihar — amely a csavarok felől jövet állandóan ott dobolt a két fülem körül, — megengedte, kinéztem a gép oldalán s láttam sorjába következni az idillikus parasztházacsakákat, uccákat, tereket, fákat, a kis templomot. Mindent szépen felismertem, bár az egész világ zöldesnek látszott. S rövidlátó

lévén, megszokott két dioptriás csipetöm hiányát nagyon éreztem.

A pilóta visszanezett s csak ugy a szemeszögletéből figyelt valamit az elhagyott repülőtéren, akárom mondani juhszéli tarlón.

Bár menetközben nem szabad e légi takszisokat beszéddel háborgatni, mégis nagy kedvem lett volna odaszólni neki, hogy az istenért előre tekintsen, nehogy leszodorja az istenháza toronyának gombos keresztjét. Mert, hogy Gergő bácsi egylovasával nem ütközhetik össze, afelől bizonyos voltam.

De ahogy kinyitóm a szám, ugy teleszaladt levegővel, hogy mentem bekaptam a két ajkamat. S lenyeltem hirtelen belőle vagy ötliternyit. Egészen kidüledt tőle a melkasom.

Szerencsére nem ütköztünk bele a kis templom tornyába, ellenben szélsébesen vágattunk az öreg templom ötös tornya felé.

Felszállás előtt ugyanis megsugtam derék gépvezetőmnek, hogy a nagy templom körül lakom, arra a gyíven, szeretnék a feleségemnek imponálni, leinteni, egy evikipuszt hajtani. Aki mindezt szívdobogva várja.

Morgott ugyan valamit, hogy ez hosszabb ut, kimegyünk a három percből, meg már a nap is nyugovóra hajolt. De azért láttam, mégis megtette a kedvem s a nagy templom szürkés bádogtornyára felvázolt.

Épp ki akartam hajolni a házuk felett, hogy drága életem párját üdvözöljem, hát az a huncutt kormánykerékfordató nem épp akkor gondolta megint rá magát a fordulásra.

Ugy bedöböttem bal felé azt az átkozott királyszyunogót, hogy rémulten kapaszkodtam ismét jobbra a foszló löszörös ülészélbe. Épp az eljenző oldalba, mint a merre oldalbördám már bizonyosan szivrepesve várja cuppanós csókjaimat.

Itt meg legfeljebb felfelé a Fiasztyuk vagy a Göncölszeker felé nyílt jó kilátás, nem pedig a földi virányok irányában.

Igaz, igaz, tanultam én azt az iskolában, hogy az ugynevezett centrifugális erő nem engedi, hogy kiguruljak különben is éjszakai libalesre való nyakig érő ülésből, azonban beszélhettem nekem a fizika, mit akart, ha balra zöttyent a gép, biz én jobbra iparkodtam, kászálódtam.

Hatalmas félkör leírása után megint rendes kerékvágásba — tetszik érteni: kerékvágásba — kerültünk s én nyugodtan szemlélhettem a Körösér kanyargó folyását, medrét, az ugarolt földeket, a gyönyörű tengeri ültetvényeket...

Hopp... erről jutott eszembe, hogy itt iljenék esetleg tengeri betegséget kapni, mert egycsek ezzel fenyegették önmagukat s pajtásaikat, de lám, — büszkén állapíthatam meg magamról — nyoma sincs nálam semmi rosszul létnek. Olyan pöckösen ülök helyemen, mintha egész életemben egyebet se csináltam volna légbeli röpködésnél.

Határozottan keljemes érzés volt odafönn a magasban ringani a felhők közelében, nézni a hangyátlan napot, le-lepislantani a zöld mezőre, a hangyáként mászkáló emberi férgekre, a messze kigyózó vasúti sínekre, az apró

parasztyitjókra... Csak, csak az az átkozott szélvihar ne volna, mely csak ugy szagattja ki a kabátom gallérját a kezemből s mindenáron torkon akar ragadni. Megfojtani. A fülemben meg hullámzik a bőrsisak két oldala s dobol a szél a dobhártyámon.

De már végére érünk picurka légi kirándulásunknak s hogy vezetőm nekifordulhasson a hosszúság és sima tarlónak, megint balra dönti be a gépet. Most már harmadszor. Remélhetőleg utoljára.

Ösztönszerűleg — régi szokásomhoz híven — megint odakapok a jobb szél pereméhez, megint látom a kibomlott löszörkupacokat, de csak egész rövid ideig, mert gépünk közben földet ér s fene nagy port verve gurul, szalad a megszokott helyen, míg a farka alatt levő vaskaparó szantva a földet, le nem fogja, meg nem állítja.

Két segítő odaszalad hozzám a következő utassal, én könnyedén kiugrom a masina mély derekából, lehúzzák fejemről a nagy szemüveget s a bőrsapkát s rárántják utódómra.

Áttestem a röpkeresztségen s még csak tengeri betegséget se kaptam.

★

Bezzeg nem volt nálam nagyobb ur aznap estefelé, amint a főuccán hazafelé tartottam nagy begyesen.

A vak is azonnal látta rólam, hogy röptültem.

A pletykapadon harmadmagával üldögélő Fáni néni meg is kérdezte, mi ennek az ifjonti pöckös menetelésnek az oka? Csak nem repült maga is! — tapintott elevenemre.

— De biz én repültem — vetem oda röviden.

— Ugyan ne mondja! — És volt bátorsága erre a mihaszna kis macskamasinára ráülni?

— Mért ne — mondok — kurázsiz gyerek vagyok én. — Intetem is le a gépből a néniéket, nem látta? — hazudtam szemhunyorítás nélkül.

— Igazán? — csodálkozott rám az ősz matróna. — Csak nem tán!

— De biz isten — esküdöztem s tovább biljegttem, ballagtam.

A szüzanya szobra mellett meg Teca néni be akadtam bele. Itt már én kezdtem a beszédet ugyan azzal a füllenéssel.

— Nem látta Teca néni, ahogy leintettem magának a repülő masinából? — Itt ült a ház előtt a padkán.

— Nem én lelköm, hát csak-ugyan intőgetőt?

— Igen bizony, zsebkendővel in tegettem. — Ezzel ni — rántottam ki szivarzsebemből egy tarka keszkenőt.

Olyan bizonykodva hadartam s mondókámat, hogy már magam is hittem, elhittem, amit erősítettem.

Harmadnapra a főuccán beszéltek, hogy milyen büszke rá a Teca néni, mert neki a szomszédja leintetett arról a röpködő nyavalyáról. Az összes ismerőseinek ezt meséli.

Megszólítottak: igaz-e? S ha már a Teca néni erre érdemesítetttem, mért nem intettem le nekik is.

Megigértem, hogy legközelebbi repülésem alkalmával őket is kitüntetem egykét kendőlegyintéssel.

Batta Péter

ÉRDEKES EZ A VILÁG

Furcsaságok heti gyűjteménye

AHOL KUTYA VAN, NEM KAPNAK TÖBBET SZERELMES LEVELET

Washingtonból jelentik: A washingtoni postaminisztérium új szolgálati szabályzatában megállapítja, hogy a levélhordók nem kötelesek leveleket kézbesíteni olyan lakásokba, ahol harapós kutyát tartanak. A szabályzat, melyet az amerikai postások Magna charta-jának neveztek, irigylést keltett Angliában, hol évenként átlag 5500 levélhordót haragnak meg a kutyák szolgálat közben.

KÉT UJJAT LEVAGTAK — TOVÁBB NÉZTE A FUTBALLMECCSET

Londonból jelentik: A Coventry labdarúgócsapat mérkőzése alkalmával Webb Edward 12 éves fiút, a közönség soraiban komolyabb baleset érte. Kezét egy beesapódó kocsiajtó összeroncította. A fiút kórházba szállították és két ujját levágták. A műtét befejeztével Webb visszafutott a pályára, mert saját kijelentése szerint, az lett volna az ügyben a legsúlyosabb vesztesége, ha elvesztette volna a mérkőzés befejezését.

ZENÉLŐ FEJPARNAK AZ AMERIKAI VASUTAKON

Newyorkból jelentik: Az amerikai vasutak mérnökei érdekes terv megvalósításával foglalkoznak, hogy az utasok kényelmét még tökéletesebbé tegyék. A mérnökök ugyanis feltalálták a zenélő fejpárnát. A fejpárnában apró hangszórót helyeznek el. A zenét vagy a rádióleadás egyéb színterét csak az hallhatja, aki fejét a párnára helyezi. A párnában elhelyezett rádiókészülék a vonat rádióállomásával van összekapcsolva és a készülék könyven ki is kapcsolható. Az ötletes rádiómérnökök azonban még nem tudták meggyőzni tervük használatosságáról a vasúti társaságokat sem. A nyugaton ugyanis szívesen látnák az ilyen újítást, ezzel szemben a konzervatív kelet ezúttal is húzódozik az újítástól és azzal érvelnek a találmány bevezetése ellen, hogy az utasok álmát zavarná a zenélő párna.

RÓZSA SÁNDOR TÖRZSLAPJA

Rózsa Sándor, a Páday-korszak hírhedt betyárja nemcsak a szegedi Ceillag-börtönben és Kufstein várában raboskodott, hanem az egykori aradi vár megyeház börtönének is foglya volt. A hírhedt betyár aradi raboskodásának érdekes dokumentuma került most elő. Megtalálták ugyanis az aradi börtön igazgatói irodájában kiállított eredeti „törzslapot”, amely a következő adatokat tartalmazza:

Törzskönyvszám: 1267.

Név: Rózsa Sándor.

Büntény: Rablőgyilkosságok, rablások, lopások.

Mennyi időre van elítélve? Életfogytiglan.

Családi viszonya: Szegeden született törv. házasságból, 62 éves betyár.

Meddig volt vizsgálati fogoly? 1873 márciusig, azóta itt van.

Volt-e előbb büntetve, miért, miféle körülmények között? Volt rablőgyilkosságok és rablásfelérték köztelítési halálra ítéelve, mi kegyelem útján 20 évre ezéllítatott.

Ennyit jegyzett fel a börtön nyilvántartója a harmináról a törzskönyvbe, amely később ismeretlen uton báró Bornemisza Károly tulajdonába került. A báró most áruba bocsátotta a szomorú emlékü törzslapot, amelyet egy antikvárius vásárolt meg 1500 lelért.

Egy kutya megmentette három kisgyerek életét

A northumberlandi Backworth határában Mrs. Margaret Clarket egyszerre csak megállította egy nagy kutya. A kutya hangos ugatással igyekezett az asszonyt magával vinni. Mrs. Clarke eleinte megpróbálta a kutyát elkergetni, végül is felébredt kíváncsisága és a terrier után ment. A derék Bess az asszonyt egyenesen a vasúti sínekhez vezette és ott diadalmos csaholással megállt. Mrs. Clarke a legna-

gyobb megdöbbenéssel látta, hogy három két-három éves gyerek játszadozott a síneken. Gyorsan felkapta az apróságokat, de éppen csak hogy le tudott szaladni velük a töltésről, amikor 100 km-es sebességgel a londoni expressz arra robotott. A derék Bessért azóta valóságos közelharc folyik három backworthi család között, hogy melyik fogadja örökbe az életmentő kutyát.

BÖRTÖNBE ZARATTA MAGÁT A LELKIISMERETES BÍRÓ

Pittsburgból jelentik: A városi bíróság egyik tagját a büntetőtörvényszék elnökevé választották. A rendkívül lelkiismeretes bíró állásának elfoglalása előtt egy hétre bezárta magát a börtönbe. Kijelentette, hogy ezt az egyheti fogságot szükségesnek tartja ahhoz, hogy kellő tapasztalatok alapján láthassa el tisztviselget.

AZ ISZAKOS HANGYÁK ESETE A KÁBITÓSZERCSEMPÉSZ BOGARRAL

Bandoegből jelentik: A Jáva-szigeten folyó rovarfajta kutatások alkalmával valóságos „kábitószercsempész” bogarat találtak. A bogár kábitónedvet választ ki és feeskendes az üldöző hangyák elé. A hangyák a folyadékot mohón felhabzsolják és elbódulnak tőle, mire a bogár felfalja tehetetlen áldozatait.

AZ IDÉN TUNISZBAN TARTOTTAK MEG A MISS EURÓPA VALASZTÁST

Európa legtöbb államában már becsüzték a Miss-választásokat, azonban vannak még vállalkozó szellemű hölgyek egyes országokban, akik a Misses keserű tapasztalatai ellenére is szívesen vesznek részt ezeken a választásokon. Az idén Tuniszbán tartották meg a Miss Európa választást. A megjelent szépségek közül Antonita Arques, Miss Spanyolországot találták a legszebbnek és így ő lett Miss Európa. Képünk Miss Európát mutatja, baloldalon Miss Franciaországgal, jobboldalon pedig Miss Tuniszzal.

PANCSÉLGEPKOCSIKON. GÉPFEGYVEREK KÖZÖTT SZALLITOTTAK A 80.000.000-S HAGYATÉKOT

Londonból jelentik: E. H. Green ezredes, a nemrég elhalt amerikai multimilliomos műkincseit hatalmas pancélcsoviszlop szállította fegyveres kísérettel az örökhatyó kastélyából South Dartmouthból (Massachusetts állam) a bostoni jegybank pancélpincéjébe. A huszonötmillió dollárra becsült gyűjteményt, melybe pompás ékszerek, csiszolatlan gyémántok, ötmillió dollár értékű éremgyűjtemény és három és félmillió dollárra becsült bélyegek tartoznak, nyolc pancélos gépkocsira rakták tizenhat gépfegyveres titkosrendőr ellenőrzése alatt, a kocsiszlop előtt és után fegyveres államrendőrök haladtak gépfegyveres motoros kerékpárokon. A nemzeti bank udvarát a szállítmány átadása alatt fegyveres katonaság zárta el. Green ezredes hagyatékát a bíróság nyolcvanmillió dollárra becsülte.

400.000 VOLTOS RÖNTGENGÉPPEL A RAK ELLEN

Az osztrák fővárosban a nemzetközi röntgenológiai értekezlettel kapcsolatban kiállítás rendeznek, amelynek legnagyobb szenzációja egy négyszázezer Volt feszültséggel dolgozó röntgenbesugárzó készülék. Az új találmányt, amelynek kezelése igen egyszerű és teljesen biztonságos, elsősorban a rákgyógyászat terén használják fel.

Eddig az ilyen készülékek legfeljebb 200.000 Voltos feszültséget értek el. Az új szerű és nemcsak műszaki, hanem orvosi szempontból is nagyjelentőségű készülék ára 50.000 pengő.

EGYÜLTŐHELYBEN...

Kaposvárról jelentik: Lenkei Lajos kaposvári vendéglősnél az egyik kaposvári polgár egyfolytában megevett egy nagyadag borjupörköltet, hat tányér kocsonyát, egy kilogram libamájat, egy nagy darab szalámit, hat kenyert, hat sóskiflit és megivott rá három liter bort, miután a vendéglős kijelentette, hogy ha mindezt egyúttal megeszi, akkor nem kell fizetnie. Amikor a nagy halom ennivalót bekebelezte, kijelentette, hogy még tudna enni, ha valaki fizetne.

NEVETÉSBŐL — VAKBÉL-GYULLADÁS

Londonból jelentik: J. Minter 43 éves roydoni lakos egy mozielőadáson oly jól mulatott, hogy szünni nem akaró nevetőgöresök lepték meg, amelyeket súlyos fájdalmak követtek. Összeesett, mire kórházba szállították és sürgős vakbélműtét végeztek rajta. Az orvosok azt hiszik, hogy a nevetéssel járó erős rázkódás érte meg a már lappangó vakbélgyulladást.

A FÉRJ KÖTELES MOZIBA VINNI AZ ASSZONYT

Az egyik newyorki bíróság különös ítéletet hozott egy házaspár pörében. Samuel Rubinstein uccai nyakendőárust arra ítélte a bíróság, hogy december 2-án vigye moziba a feleségét és az előadás alatt egymásba karolva üljenek. A pert az asszony indította férje ellen és azt panaszolta, hogy férje üti-veri őt, mindennek elnevezéi és tetejébe még csak moziba se hajlandó őt elvinni. A férj válasza az volt, hogy bizony neki nem telik mozira és különben is olyan fáradt az egésznapos házalás után, hogy boldog, ha végre ágyba kerülhet. A bírő nem mondta ki a választ, ellenben kötelezte a férjet, hogy vigye egyszer moziba a feleségét, az asszonynak pedig meghagyta a bíróság, hogy az ítéletileg kimondott moziátogatás után jelenjen meg ismét a bíró előtt és nyilatkozzon, hogy továbbra is kívánja-e, hogy a férje moziba vigye?

„HALÓING CLUB” A PIZSAMA ELLEN

Londonból jelentik: Dr. Davis ottawai orvos „Hálóing Club”-ot alapított, amelynek tagjai kötelezik magukat, hogy pizsma helyett hálóinget viseljenek. Az alapító arra hivatkozik, hogy a világtörténelem hősei, köztük Roosevelt Tivadar, Washington, Lincoln és Napoleon hálóingben almodták világhíresítő terveiket. A Hálóing Club Newyorkban fiókot alapított.

AGYONLÖTTE A PAVIAN

Londonból jelentik: Lombard József 12 éves haenertsburgi (Transvaal) fiú vadászatra akart menni. Indulás előtt anyja kérelmére eloldotta az udvaron levő karóhoz kötött szelidített páviánt. Az állat hirtelen a fiú puskája után nyult, amely elsült és a fiú holtan rogyott össze.

HALALBA A JAZZ ELŐL

Tokióból jelentik: Dr. Jósimaszu Jagi, a tokiói rovarfajta intézet vezetője hosszas tanulmányozás után megállapította, hogy a japán selyemhernyótenyésztést jazz-zenevel lehet egy különösen veszélyes élődtől megszabadítani. A „kiocau” féreg, ha gramofonon jazz-zenét játszanak, mélyen a selyemhernyó testébe furja magát és ott harminc percen belül megfulad.

GAZMASZKOT KAPNAK AZ ANGOL KUTYÁK

Londonból jelentik: A belügyminisztérium közölte az állatvédő szövetséggel, hogy gázvédelmi osztálya kutyák számára szolgáló különleges gázálarok és lélekző készülékek szerkesztésén dolgozik. A minisztérium reméli, hogy rövidesen sikerül olyan védőeszközöket találni, amelyek teljes biztosítékot nyújtanak kutyák számára gáztámadások ellen és rövidesen emlékiratot is tesz közzé e tárgyban.

5.300.000 EMBER UJJLENYOMATÁT ŐRZIK AZ USA-BAN

Párisból jelentik: Edgar Hoover, a szövetségi rendőrség ujjlenyomatostályaának főnöke kijelentette, hogy az Egyesült Államok ujjlenyomatgyűjteményében jelenleg 6.300.000 ember ujjlenyomatának fényképeit őrzik. Az ujjlenyomatok beszerzésével foglalkozó rendőrügynökségek száma az Egyesült Államok területén meghaladja a tízezeret. Valóságos új iparág ez, mely sokezer munkanélkülinek ad kenyeret.

A REGGELI UJSAG HETI RÁDIÓMŰSORA

skí zongorázik. ● 8.10: Bécsi melódiák, vezényel Josef Holzer, Lia Beyer, Borsos Ferenc, Ernst Arnold és a bécsi rádiózenekar közreműködésével. ● 10.20: Marks József-dalok, éneklő Erica Rokytia szopránénekesnő, a zongoránál a szerző, Nachigeb (Hess). — Der Kuckuck ruft (Königsbrunn-Schaub). Züganer (Geissler). Herbst. Die Elfe (Eichen-dorf). Die tote Braut (Heysel). — Christbaum (Christen). Liebe (Heysel). Piemontesisches Volkslied (Geissler). — Herbstzeitlose (Schönauich—Carolath) vom Genius des Augerblinks (Mogree). Die Lilie (Heysel). Die Sangerin (Robert Grab). Warnung (Gortler). Somerlied (Geibel). ● 11.15: Táncezene.

BERLIN 6: Ébresztő ● 6.30: Breslau ● 8.20: Szórakoztató zene ● 8.30: Könnyű zene ● 10: Orvosi hangjáték ● 12: Vidám hétfői zene ● 2.15: Cigányzene gramofonlemezről ● 4: Vidám zenés közvetítés ● 6.15: Operettzene ● 7: Schubert d-moll vonósnégyesek, a Strub-kvartett előadásában ● 8.10: Népszerű operast ● 10.30: Vidám zenés keresztmetszet

BUDAPEST I. 6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. ● 7.20: Étrend. ● 10: Hírek. ● 10.20: Bartók József elbeszéléseiből. (Fellolvasás). ● 10.45: Mit nézzünk meg? A Szépművészeti Múzeum németalföldi mestereinek gyűjteményét ismerteti Balmás-Piri László dr. (Fellolvasás). ● 11.10: Nemzetközi vízijelzőszolgálat ● 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés ● 12.05: A rádió szalonzenekara — 1 Schubert: h-moll induló; 2: Scassola: Britannicus — nyitány; 3: Cortopassi: Rusticanella; 4: Logodi Frigyes: Arvályánhaj; 5: Kálmán: Részletek a „Marica grófnő” c. operettből; 6: Vecsey: Valse triste; 7: Szirmai Albert: a) Suhogó selymek; b) Tangó ● 12.30: Hírek ● 1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés ● 1.30: Egyetemi énekkarok — Tagjai: Imre Vince dr., Földényi János, Arany Sándor és Balla Károly ● 2.10: Hírek, étrend, élelmiszerárak, piaci árak, arfolyambírek ● 4.15: Harsányi Gizzi mesél ● 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek ● 5: Rékai Miklós hárfázik — 1. Godard: Gavotte; 2. Trucek: Schubert-fantázia; 3. Hasselmans: Gnómok tánc ● 5.25: „Mit úzen a rádió?” ● 6: Anne Antti finn énekesnő énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor ● 6.35: „A légtalalom Magyarországon”. Nyíry László előadása ● 7: Kalmár Pál magyar nótákat énekel, kísérte Veres Lajos és cigányzenekara — Dalok: Radó: Szőke Tiszta partján (Dniezky szövege); Garami: Nem hiszek a szerelemben; Kátass: Télen-nyáron; Eröss: A kalauz azt kiáltja; Bodrogi: Messze túl a Tiszán (Szántó szövege); László: Perbe szálltam a szívemmel (Körösnvi szövege); Most kezdődik a tárc (népdal); Dótyus esárdás ● 7.45: Kis színpad. „Székely tréfiák”. Irta Gyallay Domokos — Rendező Csanády György ● 8.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Nádor Mihály — 1. Weber: Euryanthe — nyitány; 2. Grieg: Sigurd Jorsalfar — szvit; 3. Nádor Mihály: a) Tánccsopárdia; b) Kékmadár szvit; c) Liliomfi — nyitány ● 10: Hírek, időjárásjelentés ● 10.20: A Jávorszegzenekar játszik, Miklós András énekel ● 11: Hanglemezek ● 0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 6: A Földművelésügyi Minisz-

térium megszervezéséről félévűje ● 6.35: Veress Lajos és cigányzenekara ● 7.10: Hangemezek ● 7.45: Antal István zongorázik ● 8.30: Hírek.

DEUTSCHLANDSENDER 12: Szórakoztató zene ● 4: Vidám zene ● 6: Népdalok, néptáncok ● 7: Részletek Künneke és Snaga operettéből ● 7.45: Mit szólnak hozzá? ● 8.10: Az erfurti Városi Színház és a Deutschlandsender közös zenés, dalos estje, jelenetekkel ● 10.30: Brahms: Változatok egy Schumann-témára zongorán ● 11: Táncezene

HAMBURG 6: Időjárásjelentés ● 6.30: Ébresztő és torna ● 6.30: Breslau ● 10.45: Zenés közvetítés ● 12.10: Stuttgart ● 2.20: Szórakoztató zene ● 4: Vidám delután ● 6: Fuvószene ● 7: Kórus ● 8.10: Vidám zenés keresztmetszet ● 10.30: Lipse.

KÖLN 6.30: Breslau ● 10: Stuttgart ● 12 Stuttgart ● 1.15: Stuttgart ● 2.15: Gramofon ● 4: Déli utáni hangverseny ● 6: Szórakoztató zene: 1. Strahlender Himmel (Lühr) — 2. Mira, Tanso — (Rust) — 3. Russisches Lied (Hauser). 4. Marchenaugen (Köcker) — 5. Bubi's Tanzliedchen (Bunau) — 6. Drei ungarische Tänze (Köpp). 7. Zwei Gittarren (Ferraris). — 8. Forellenspiele (Baldamus) — 9. Zitternde Herzen (Becke). — 10. Kipderianz (Michel). — 11. Teepuppenparade (P. Molreb). — 12. Tanzweise (Derksen). ● 7: Hangjáték Kieistről. ● 8.10: Vidám zenés közvetítés ● 10.30: Lipse.

MILANO 11.30: Szórakoztató zene ● 12.40: Könnyű zene ● 5.15: Jazz ● 8.40: Dalok ● 9.30: Zenekari hangverseny Petralia vezényelével — 1. Maghini: Ouverture; 2. Montani: Sicilia; 3. Scasola; Helvetia; 4. Lavagnino: Ninnanna; 5. Grieg: Danza norvegese no. 2. 6. Escobar: L'entrata del commediant; 7. Trevisiol: Ronda folle dalla suite „Eta fiorata”; 8. Pedrollo: Asturiana ● 10.30: Táncezene.

MÜNCHEN 6.30: Königsberg ● 1.50: Rheinberger — Roger: Bach-ária harminc változattal ● 6: Ausburgi szórakoztató zenekar ● 7: Lelsner alt és Schoedel orgonaművész hangversenye ● 8.10: Népdalok és népzene ● 9: Szórakoztató zene négy országból lemezekben ● 10.20: Birkózó világbajnokok a mikrofon előtt ● 10.30: Manen; C-moll zongora- és zenekari verseny ● 11.15: Stuttgart.

POZSONY 12.35: Déli hangverseny ● 4.45: Kassa ● 6: Magyar adás — Pagnol: A maláji nyíl című darabja, magyar színészek előadásában ● 6.45: Prága ● 10: Prága.

PRAGA 5.55: Német hírek, sport. Utána: Részletek Kleist: Gaiscard Róbert c. szomorjátékából ● 6.45: Német hírek, időjárás-nyelv ● 7: Hírek ● 7.15: Mor. Ostrava ● 8.45: Brno ● 10: Hírek ● 10.15: Lemezek — 10.30: Kassa.

RÓMA 12.40: Szórakoztató zene ● 5.15: Jazz ● 6.50: Szórakoztató zene ● 7: Szórakoztató zene ● 9: Aida, Verdi operája a bolognai Városi Színházból, majd táncezene.

STUTTGART 6: Ébresztő ● 6.30: Breslau ● 8.30: Berlin ● 10: Hangköpör ● 12: Vidám hétfői zene ● 1.15: A hangverseny folytatása ● 4: Vidám óra Saarbrückenből ● 8.10: Zenés közvetítés a nagyvilágból ● 9.10: Táncezene ● 10.30: Lipse ● 12: Gramofon.

REGGELI RÁDIÓ

A REGGELI UJSAG RÁDIÓ-MELLÉKLETE

1936 november 15-16-án november 21-ig

BEograd, RóVIDHULLAMU ADóALLOMAS
(Hullámhossz 49.18 m. 0.25 kw. 6.100 kc.)

Vasárnap 7: Pontos idő, első hírek ● 7.10: Hangverseny — Közben ● 7.20: Műsorolvasás ● 8.30: Hírek és jugoszláv lapszemelvények ● 10: Istentisztelet a beogradi pravoszláv székegyházból ● 12.15: Pontos idő, hírek és jugoszláv lapszemelvények francia nyelven ● 12.30: Könnyű- és folyóirat-szemle ● 13: Rádióapló ● 13.15: Hangverseny ● 13.45: Hírek ● 18: Pontos idő, társadalmi közlemények ● 18.15: Táncezene ● 18.30: Aktuális óra ● 19: Közművelődési előadás ● 19.20: és 19.40: Az előbbi előadás megismétlése francia illetve angol nyelven ● 20: Hírek negyed órák időközökben török, albán, görög és magyar nyelven ● 21: 15: Hírek negyedórás időközökben francia, olasz és német nyelven ● 22: Táncelemek ● 23: Utolsó hírek.

Köznapokon 7: Pontos idő, első hírek ● 7.10: Reggeli hangverseny ● Közben 7.20: Műsorolvasás ● 8.30: Hírek és jugoszláv lapszemelvények ● 8.45: Uganaz francia nyelven ● 12.30: Pontos idő, könnyű- és folyóirat-szemle ● 13: Rádióapló ● 13.15: Hangverseny ● 13.45: Hírek ● 14: Tűzse. ● 14.05: Tűzse. francia nyelven ● 18: Pontos idő, társadalmi közlemények ● 18.30: Aktuális óra ● 19: Közművelődési előadás zenei illusztrációkkal ● 19.20: és 19.40: Az előbbi előadás megismétlése valamely idegen nyelven ● 20: Hírek negyedórás időközökben török, albán, görög és magyar nyelven ● 21: Hírek ● 21.15: Hírek negyedórás időközökben francia, angol, német és olasz nyelven ● 22.15: Beográd éj, zenei eséta. ● 23: Utolsó hírek.

Minden csütörtökön és szombaton 14.15: órákor dr. Sztójkov Mózés szerb-horvát nyelv-tanfolyama magyar hallgatóknak.

Vasárnap

november 15

BEograd 6.30—8: Reggeli hangverseny, tor-na, időjárás, étrend, műsorolvasás, hírek ● 9.0: Pontos idő, műsorolvasás ● 9.10: Zsvojin Tesics előadása: Őszi és téli munkák a gyümölcsösben ● 9.30: Istentisztelet a beogradi pravoszláv székegyházból, énekel az I. Beogradi Dalárda ● 11: Hanglemezek — 1. Wagner: Rienzi, nyitány (vezényel Bruno Walter); 2. Brahms: A moll keltés hangverseny (vezényel Cortot) ● 11.50: Vizilás-jelentés ● 11.59: Pontos idő ● 12: Oplenciai hangverseny, majd a rádiózenekar hangversenye — 1. Andrejevics: Veszela je Srbadija, induló; 2. Fungó: Marinarella, nyitány; 3. Binieski: Mijatovke, 4. Mohr: Vidám keringő; 5. Smetana: Eladott menyasszony, ballet — Közben ● 12.35: Rekl-

mok ● 13: Rádióapló ● 13.15: Milan Timófiés népdalokat énekel ● 13.45: Pontos idő, hírek ● 16.40: Pontos idő, műsorolvasás ● 16.45: Mira Trajkovics előadása: Szokolica prednyacsica ● 17 Népdalok (Emilia Putnik és a tamburazenekar) ● 17.45: Jovan Obresan: Nedelya u Vojvodini, zenei aláfestéssel ● 18.05: Tarka műsor hanglemezeken — 1. Nicolai: Windsor-i vig nök, nyitány; 2. Puccini: Tosca és Leoncavallo: Bajazzók, ária; 3. Grieg: Szimfonikus tánc; 4. Verdi: Rigoletto, ária — Donizetti: Don Pasquale, ária; 5. Nardini: Largo helto; 6. Verdi: Trubadur és Gounod: Faust, részletek; 7. Weber: Fellhívás a keringőre; 8. Verdi: Traviata, ária; 9. Strauss: Tavaszi hangok, keringő; 10. Smetana: Eladott menyasszony, két induló ● 19.29: Reklámok és lemezek ● 19.30: Jugoszláv nemzeti óra, havi kultúrszemle ● 19.50: A következő műsoraim ismertetése ● 20: Albáni: Trenek báró, operett 3 felvonásban. Személyek Trenek báró — Dino Lyubisics, Dida, grófnő — Draga Tapova, Marica — Tajana Vatranyac, Miklós — Nikolics, Kornelia — Iva Berkovics, A gróf

Péntek

november 20

BEOGRAD 6:30—7:30: Torna, reggeli hangverseny • 11:45: Műsorolvasás • 11:50: Vizálásijelentés • 11:59: Pontos idő • 12: Harangzó a beográdi pravoszláv székesegyházból, majd a rádiózenekar hangversenye — 1. Marschner: Hans Heiling, nyitány; 2. Lehár: Paganini, operettábránd; 3. Fritzi: Senorita, spanyol intermezzo; 4. Freme: Belga katoná-induló; 5. Michelli: Kis szvit; 6. Schubert: Rozamunda, nyitány; 7. Rossini: A szevillai borbély, ábránd; 8. Hartung: H-moll rapszódia — Közben • 12:35: Reklámok • 13: Rádiónapló • 13:45: Pontos idő, hírek, tőzsde • 16:55: Pontos idő, műsorolvasás • 17: A társadalom szerepe a rák elleni harcban, Milutin Zelics dr. előadása • 17:20: A rádiózenekar hangversenye — 1. Planquette: Mohamed paradicsoma; 2. Lehár: Éva, operettábránd; 3. Bizet: Róma, szvit, első tétel • 18: Drag. Milovanovic népdalokat énekel • 18:30: Arthur Rubinstein Chopin négy SScherzóját játssza (hangfelmérés) • 19: Reklámok és lemezek • 19:15: Rádiónapló • 19:30: Jugoszláv nemzeti óra. Huzevéses forradalom a jugoszláv nemzeti lírában, Antun Domrović előadása (zagrebi közvetítés) • 19:50: A következő műsor szám ismertetése • 20: Közvetítés a beográdi Nemzeti Színházról — A szünetben kb. • 22: Pontos idő, hírek, Putnik-közlemények

LJUBLJANA 1:15: Rádiózenekar • 6:20: Gramofon • 8: Könyvü zene, dalok és zongora • 10:30: Angol lecke.

ZAGREB 12:00: Éjtelap • 12:10: Népzene • 12:40: Hírek • 1: A berlini filharmonikusok lemezei • 5: Délutáni negyedóra • 5:15: Rádiónapló • 6:15: Lapszemle • 7: Sport • 7:15: Hírek • 7:30: A nemzeti óra • 8: Hangverseny • 10: Hírek • 10:20: Táncczene.

BÉCS 7: Ebresztő és torna • 7:25: Gramofon • 12: Déli hangverseny • 1:10: A hangverseny folytatása • 2: Hubermann lemezek • 3:20: Mozart zongora, klarinét és brácsa • 3:40: Irodalmi előadás • 4:05: Gramofon • 5:30: Edmund von Tennisechka művei, közz. Grácából • 6:35: Hollandiáról • 7:15: I. Ferenc Józsefről • 7:30: Közvetítés Prágából, katonazene • 8:45: Szimfonikus bemutató, vezényel Alfredo Casella, közvetítés, Alturo Bonucci gondolkaművész — 1. Vivaldi Silloti d-moll versenye; 2. Clementi II. szimfonia Casella átrendezésében; 3. Casella. Verseny mű gondolkára és zenekarra • 10:20: Szórakoztató zene • 11:10: A szórakoztató zene folytatása • 11:45: Vidám kvartett.

BERLIN 6: bresztő • 6:30: Reggeli hangverseny • 8:30: Szórakoztató zene • 10: München • 12: Régi operett melódia • 2:15: Szórakoztató zene • 5: Schumann-lemezek • 6: Drezdai közvetítés a Drezdai filharmonikusok közreműködésével • 7:20: Haydn: G-dur vonósnyegyes gramofon • 8:10: Cortot: Chopin játsszik gramofonlemez • 8:30: A berlini rádiózenekar Karl Schunlicht vezényletével • 10:30: Szórakoztató zene • Stuttgartból.

A REGGELI UJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

BUDAPEST I. 6:45: Torna. Utána: Hanglemelések • 7:20: Éjtelap • 10: Hírek • 10:20: Időszentí szemle. (Folvasás). • 10:45: Ifjúsági közlemények. (Folvasás). • 11:10: Nemzetközi vizelőszolgálat. • 12: Déli harangzó az Egyetemtemplomból. Időjárásjelentés. • 12:05: Szimfonikus orosz balajkazenekara • 12:30: Hírek. • 1:20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. • 1:30: Verdi-hangfelmérés. 1. Szeiczai vezénylet, nyitány (Berlino Filharm. vez. Meyrowitz). 2. Rigoleto, Gilda áriája (Marion Tallye). 3. Rigoleto, ária (Riccardo Stracciari). 4. Trubadur, ária (Németh Mária). 5. Trubadur, Luna gróf áriája (Karl Schmitt-Walter). 6. Traviata, előjáték az I. felvonáshoz, Newyorki filharm. vez. Toscanini. 7. Traviata, ária (Pataky Kálmán). 8. Traviata, ária (Galli-Curci). 9. Alarcosbál, ária (Caruso). 10. Alarcosbál, ária (Hans Reimar). 11. Aida, Törj vissza győztesen (Lucrezia Bort). 12. Aida, Győzelmi induló (Berlino ill. op. zkr., vez. Blech). • 2:40: Hírek, ábránd, élelmiszertárk, piaci árak, árfolyamok. • 4:15: A rádió díktálójára: „Királysirok Egyiptomban”, dr. Weber Józsefné előadása (Folvasás). • 4:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek • 5: Lakatos Misi és Lakatos Tóni előadása. • 6: Sportközlemények. • 6:10: „Goya, a nagy spanyol festő”, Farkas Zoltán előadása. • 6:40: Zenés részletek a „Magnolia” című filmből. • 7:20: Képlevszky Lajos dr. előadása. I. Ferenc József halálának 20. évfordulójára emlékeztető. • 7:50: A „Mária Terézia” 1. honvédelmi miniszterének. Vezényel Fegyed Sándor. Ferenc József-korabeli indulók. 1. Preuss: Induló. 2. Leonhardt: Erzsébet főhercegnő, induló. 3. Král: Diszinduló. 4. Komzák: Császárinduló. 5. id. Strauss: János: Radezky-induló. 6. Fuchs: Főherceg, induló. 8. Müller: Báró Fejérváry, induló. 9. Wagner: A kétfejű sas, induló. 10. Scharoch: Dornus-induló. 11. Lassletzbeger: Ausztria dicsőségért, induló. 12. Jurek: Teutschmeister-induló. • 8:30: Hírek • 8:50: Gihar-est. Rendezi Náday Béla. Vezényel Bertha István. Közreműködnek: Szedő Miklós (ének), Vég Sándor (hegedű), Frisk Antal (gordonka), Varga Istvánné, báró Jeszenszky Lea, Náday Béla, Odrj Zsuzsá (gitár), Nagy Olivér (cella). • 10: Időjárásjelentés. • 10:05: A rádió szórakoztató zene • 11: Hírek angol nyelven. • 11:05: Perti Pali és cigányzenekara muzsikál. • 0:05: Hírek.

BUDAPEST II. 6:45: Gyorsirányi-folyam. (Szalay Géza). • 7:20: A „Mária Terézia” 1. honvédelmi miniszterének. Vezényel Fegyed Sándor. 1. Kéler Béla: Rákóczi-nyitány. 2. Kerner Jenő: Csárdajelenet. 3. Hiloczky: Magyar borsal. 4. Faulwetler: Eljén a haza, induló. • 7:50: Laborfaly Rózsa. Kemény István dr. előadása (halálának 50 éves évfordulóján). • 8:20: Hangfelmérés. 1. Haydn: D-dur (londoni) szimfonia (John Barbirolli kamarazenekar). 2. Dolmányi: szvit 19. mű. (Chicago-i szimf. zenekar, vezényel Stock). 3. Strauss Richard: Salome, Hétföldalanc (Filadelfiai szimf. zenekar, vezényel Stokowski). • 9:30: Hírek.

BUKAREST 5: Szórakoztató zene • 7:20: Wagner-énekeselek lemezei • 8:15: Alexander Brailov-ski zongorázik, a rádiózenekar kíséretével, vezé-

Hétfő

november 16

BEOGRAD 6:30—7:30: Reggeli hangverseny, torna, éjtelap, időjárás, műsorolvasás, hírek • 11:45: Műsorolvasás • 11:50: Vizálásijelentés • 11:59: Pontos idő • 12: Harangzó a beográdi pravoszláv székesegyházból, majd a rádiózenekar hangversenye — 1. Jokszimovics: Sztankó, induló • 2. Jenkó: Guidó, nyitány; 3. Bosnyakovics: Régi bitolyi dalok; 4. Czibulka: Szerelmi álom a bál után, keringő; 5. Brodil: Beográdi egyveleg; 6. Lehár: Vig özvegy, ábránd — Közben • 12:35: Reklámok • 13: Rádiónapló • 13:15: DDragi Petrovics népdalokat énekel — 1. Ucsaj, karaj; 2. Verlesko kolo; 3. Ajtó Sziojine; 4. Narodno kolo; 5. Ozdól ide sztiara le majka; 6. Povratyena; 7. Golema szevda; 8. Sztara Krsztina; 9. Da ti besse tebe mlo; 10. Pravo, kolo; 11. Na drum legnaf; 12. Igra iz Stipa; 13. Pojdo na gore; 14. Trojanac, kolo • 13:45: Pontos idő, hírek, tőzsde • 16:55: Pontos idő, műsorolvasás • 17: Danilo Szkorics előadása: A költészet erkölcsi és nevelő hatása munkában • 17:20: Könyvü zene lemezekben — 1. Dostal: Repülő induló; 2. Zita: Harsonák, induló; 3. Lehár: Arany és ezüst, keringő; 4. Strauss: Császár-keringő • 17:35: Tamburazenekar játszik • 18: Milica Ojtkes népdalokat énekel • 19:30: Francia nyelvoktatás (Marcelle Chemoll-Vukcsanovic) • 19: Reklámok és lemezek • 19:15: Rádiónapló • 19:30: Jugoszláv nemzeti óra: Jovan Skerlics eszméje a ezslavok között, Toni Gmeiner hurlápir előadása (lyublyanaj közvetítés) • 19:50: A rádiózenekar esti hangversenye — 1. Györgyevics: Szrpknya, induló; 2. Deminisz: Délészrbiai egyveleg; 3. Waldteufel: A szerelem augyala; 4. Armandola: A cirkuuszban, ezvit; 5. Leopold: Jugoszláv gyöngyök • 20:40: Népdalok. Közreműködik: Badzsjia Pasies, Dobrica Grozdanovics, Milanese Dimitrijevic-Cincarese és Szima Begovics zenekara • 22: Pontos idő, hírek, utána főmelemezek 23 óráig.

LJUBLJANA 1:15: Gramofon • 6:20: Gramofon • 9:30: Gramofon • 10:15: Szórakoztató zene.

ZAGREB 12: Éjtelap • 12:10: Exotikus lemezek • 1: Tarka lemezek • 5: Délutáni negyedóra • 5:15: Kocjanecics Olga énekel • 5:45: Mandolinégyes • 6:15: Lapszemle • 6:55: A zenelátás • 7:30: A nemzeti óra • 7:50: Operaismer-tetés • 8: Beograd.

BÉCS 7: Torna • 7:25: Gramofon • 11:25: Gramofon • 12:20: Déli hangverseny • 1:10: Csajkovszkij-gramofonhangverseny. • 2: Maria Husa szoprán énekel • 4:05: Hangfelmérés • 4:50: Dr. Paul Stefan zenei előadása • 5:30: Carla Grone-mann és Elfriede Hedmont énekelnek • 7:15: Rendőri óra • 7:40: Osztrák költők találkozója, közvetítés a Hofburg szertartástermből • 9: Karinthiai határvidék, zenés egybeállítás • 10:20: Ziehrer művei, rádiózenekar • 11:10: Szórakoztató zene • 11:45: Táncczene.

A REGGELI UJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

ének • 1:15: Berlin • 2: Deutschlandsender • 4: Bonni közvetítés. • 6:30: Rejtély. • 8: Boc-cacio, Suppé operettje, rádióátdolgozásban. • 10:30: München.

MILANO 11: Istentisztelet • 12:20: Kamarazene • 1:45: Közvetítés Rómából • 3:15: Gramofon • 4:15: Gramofon • 4:30: Kamarakórus • 5: Közvetítés Rómából • 6:30: Gramofon • 7:30: Gramofon • 8:40: Szimfonikus hangverseny Adriano Luaidi vezényletével — 1. Cherubini: Sinfonia; 2. Reznicek: Serenata; 3. Luaidi: La leggenda del vecchio marinaio, poema sinfonico • 9:50: „Aszfalt”, Magrioni egyfelvonásos vígjátéka • 10:20: Táncczene • 11:45: Táncczene.

MÜNCHEN 6:30: Hamburg • 4:45: Tarka zene-dalos délután • 6: Falusi zeneest • 8: Tarka dalos-zenés est • 10:30: Táncczenekar.

POZSONY 11:11: Brno • 1:50: Gramofon • 4:40: Beethoven: E-moll zongoraverseny • 5:30: Szórakoztató zene • 6:15: Rádiózenekar • 6:45: Gramofon • 6:50: Prága • 10:50: Magyar óra • 11:05: Prága.

PRAGA 6:45: Zenés torna • 7:40: Rádióénekar orgonával • 8:45: Brno • 9: Lemezek • 9:25: Szórakoztató zene • 10:05: Munkásoknak • 10:25: Bruckner: VII. szimfonia. Közvetítés Auszsigból • 11:30: Irodalmi felolvasás • 12: Harangzó, hírek • 12:20: Cseh operettékből. A Tyl színház együttese • 1:25: Gazdáknek, Gazdag flamand festőkről • 2: Lemezek • 2:10: Gazdáknek németül • 3: Brno • 3:45: Fok-zenekar • 4:20: Jerzsabek: Havlicsek Litomyseclben, szimf. • 5:20: Felolvasás • 5:30: Rádiózenekar • 6:50: Német hírek • Lemezek • 7: Hírek. Lemezek • 7:10: Pachner: A csenő, trefa • 7:30: Bizet: Carmen, négyfelvonásos opera a Nemzeti Színházból. A címszeropben Krasova Marta. Az első szünetben: 8:18: Utiraj • 10:04: Hírek • 10:40: Hírek. Lemezek • 10:55: Német hírek • 11: Lemezek.

RÓMA 10: Szentmise • 12:20: Kamarazene • 1:45: Zenekari hangverseny • 3:15: Gramofon • 4:15: Gramofon • 5: Hangverseny Molinari vezényletével. Nathan Milskin hegedűművész közreműködésével • 6:30: Gramofon • 7:30: Gramofon • 8:40: Manon, Massenet négyfelvonásos operája

STUTTGART 6:00: Hamburg • 8:05: Torna • 9: Katolikus istentisztelet, egyházi zene • 1:15: Déli zene • 2: Deutschlandsender • 4: Hangverseny Saarbrückenből • 6: Vidám óra • 7: Torna előadása • 10:30: Gramofon • 12: Éjtelap hangverseny.

VARSÓ 8: Egyházi ének • 10:30: Lemezek • 12:06: Szórakoztató zene • 2:35: Lengyel táncok • 4:30: Hangjáték • 5: Szimfonikus zene Szpinalski hegedűművész • 7:20: A Scala művészeinek lemezei • 9: Vidám est • 9:30: Sztropka zongoraművész játéka. Haydn: Andante változatokkal Gluck; Gavotti; Beethoven: D-moll szonáta • 10:45: Intermezzók és zeneképek • 11: Táncclemezek.

BERLIN 6: Ebbeszűtő ● 6:10: Torna ● 6:30: Frankfurt ● 8:30: Könyvü zene ● 10: Gyermekhangok ● 12: Hannoveri hangverseny ● 2:15: Szókratizáló zene ● 5: N. pálok ● 6: Gramofon hangverseny ● 7:15: Walter Niemann zongorizik ● 8:10: Heinrich Sehnunus énekel ● 8:30: Német rádiózenekar, Selmannus a-moll zongoraversenyt és II. szimfóniáját adja elő. Közreműködik Adham Pesbacher ● 10:30: Éjszakai hangverseny Boross-féle.

BUDAPEST I. 6:45: Torna. Utána: Hanglennetek ● 7:30: Ebbeszűtő ● 10: Hírek ● 10:20: „Asz-szonyi levei a Biedlermeier-korból”: (Fehérvári) ● 10:45: „Oszti teendők az akvárium körül”: Itta és felolvasza Mispál Lajos ● 11:10: Nemzeti köznevelési tanácsulat ● 12: Déli harangszó az Egyetemtemplomból. Lőjgátás előadás ● 12:05: Beszélgetések ● 2:05: Dr. Vendéne Boross Margit énekel (zongorakísérettel) ● 2:40: Hírek, társulat, élelmiszer-árak, piaci árak, árfolyamhírek ● 4:15: A rádiódiákélet: „Miszófalusi Kiss Miklós”: Szirmai-Kalós Margit előadása ● 4:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek ● 5: Zsamboki Miklós gondolkodó zongorakísérettel ● 5:30: Munkafelvételek (Fehérvári) ● 6: Rácz Zsigra és egyengetek: „6:45: Arab mult, spányol jelen”: Somogyi József dr. előadása ● 7:15: Magyar Revü Tánce-nekar. Tóth Imre énekesével. I. Berlin: a) I'm putting all my eggs, foxtroit; b) Let's face the music and dance, slowfox; 2. Hudson: I got a dime, foxtroit; 3. Kozsanyi Sándor: Szívem ma még, angol kerítő; 4. Caslonari: Withe, jazzfoxtroit; 5. Ellington: Dusky-wuecky, foxtroit; 6. Billy Hill: Lighs out, foxtroit; 7. „Evegreenes” egyvele; a) Ralph Ervin: leh küsse ihre Hand; b) Noble: (old night); c) Fritzi: Indian szerelmi dal; d) Eisenmann: Ugy faj (ének); e) Aeger: Happy feet ● 8:05: A Filharmóniai Társaság hangversenyeinek ismeretése ● 8:15: A Filharmóniai Társaság hangversenyeinek közvetítése az Operaházból. Vezényel Menyhelyi László. I. Bach: H-moll szvit; 2. Liszt: Les Prehudes; 3. Mahler: IV. szimfónia, a szopránosztály Pálffy Anna énekl.; 10: Hírek, időjárásjelentés ● 10:30: Tánclennetek ● 11: Hírek, német nyelv ● 0:05: Hírek.

BUDAPEST II. 5:30: Rácz Zsigra és egyengetek. Utána: A földművelésügyi miniszter beszéde ● 6:10: Az aildunai Vaskapu megnyitása. Hf. Gonda Béla előadása ● 6:45: Liontas Konstantin énekel, zongorakísérettel ● 7:25: Német nyelv-óktatás (Szentgyörgyi Ede dr.) ● 8:10: Magyar Revü Tánce-nekar. Tóth Imre énekesével. I. Jacobs: Please belter me, blues; 2. Berlin: Let yourself go, foxtroit; 3. Casstruche: Lutz de noch, tangó; 4. Buday Dénes: Nem tudok himni, tangó (ének); 5. Will: Cowboy in Manhattan, etamp; 6. György Pál-Mihály: Kár, hogy egy fél, slow-györgy.

BUDAPEST III. 6:45: Torna. Utána: Hanglennetek ● 7:30: Ebbeszűtő ● 10: Hírek ● 10:20: „Asz-szonyi levei a Biedlermeier-korból”: (Fehérvári) ● 10:45: „Oszti teendők az akvárium körül”: Itta és felolvasza Mispál Lajos ● 11:10: Nemzeti köznevelési tanácsulat ● 12: Déli harangszó az Egyetemtemplomból. Lőjgátás előadás ● 12:05: Beszélgetések ● 2:05: Dr. Vendéne Boross Margit énekel (zongorakísérettel) ● 2:40: Hírek, társulat, élelmiszer-árak, piaci árak, árfolyamhírek ● 4:15: A rádiódiákélet: „Miszófalusi Kiss Miklós”: Szirmai-Kalós Margit előadása ● 4:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek ● 5: Zsamboki Miklós gondolkodó zongorakísérettel ● 5:30: Munkafelvételek (Fehérvári) ● 6: Rácz Zsigra és egyengetek: „6:45: Arab mult, spányol jelen”: Somogyi József dr. előadása ● 7:15: Magyar Revü Tánce-nekar. Tóth Imre énekesével. I. Berlin: a) I'm putting all my eggs, foxtroit; b) Let's face the music and dance, slowfox; 2. Hudson: I got a dime, foxtroit; 3. Kozsanyi Sándor: Szívem ma még, angol kerítő; 4. Caslonari: Withe, jazzfoxtroit; 5. Ellington: Dusky-wuecky, foxtroit; 6. Billy Hill: Lighs out, foxtroit; 7. „Evegreenes” egyvele; a) Ralph Ervin: leh küsse ihre Hand; b) Noble: (old night); c) Fritzi: Indian szerelmi dal; d) Eisenmann: Ugy faj (ének); e) Aeger: Happy feet ● 8:05: A Filharmóniai Társaság hangversenyeinek ismeretése ● 8:15: A Filharmóniai Társaság hangversenyeinek közvetítése az Operaházból. Vezényel Menyhelyi László. I. Bach: H-moll szvit; 2. Liszt: Les Prehudes; 3. Mahler: IV. szimfónia, a szopránosztály Pálffy Anna énekl.; 10: Hírek, időjárásjelentés ● 10:30: Tánclennetek ● 11: Hírek, német nyelv ● 0:05: Hírek.

BUDAPEST IV. 5:30: Rácz Zsigra és egyengetek. Utána: A földművelésügyi miniszter beszéde ● 6:10: Az aildunai Vaskapu megnyitása. Hf. Gonda Béla előadása ● 6:45: Liontas Konstantin énekel, zongorakísérettel ● 7:25: Német nyelv-óktatás (Szentgyörgyi Ede dr.) ● 8:10: Magyar Revü Tánce-nekar. Tóth Imre énekesével. I. Jacobs: Please belter me, blues; 2. Berlin: Let yourself go, foxtroit; 3. Casstruche: Lutz de noch, tangó; 4. Buday Dénes: Nem tudok himni, tangó (ének); 5. Will: Cowboy in Manhattan, etamp; 6. György Pál-Mihály: Kár, hogy egy fél, slow-györgy.

BUDAPEST V. 5:30: Rácz Zsigra és egyengetek. Utána: A földművelésügyi miniszter beszéde ● 6:10: Az aildunai Vaskapu megnyitása. Hf. Gonda Béla előadása ● 6:45: Liontas Konstantin énekel, zongorakísérettel ● 7:25: Német nyelv-óktatás (Szentgyörgyi Ede dr.) ● 8:10: Magyar Revü Tánce-nekar. Tóth Imre énekesével. I. Jacobs: Please belter me, blues; 2. Berlin: Let yourself go, foxtroit; 3. Casstruche: Lutz de noch, tangó; 4. Buday Dénes: Nem tudok himni, tangó (ének); 5. Will: Cowboy in Manhattan, etamp; 6. György Pál-Mihály: Kár, hogy egy fél, slow-györgy.

BUDAPEST VI. 5:30: Rácz Zsigra és egyengetek. Utána: A földművelésügyi miniszter beszéde ● 6:10: Az aildunai Vaskapu megnyitása. Hf. Gonda Béla előadása ● 6:45: Liontas Konstantin énekel, zongorakísérettel ● 7:25: Német nyelv-óktatás (Szentgyörgyi Ede dr.) ● 8:10: Magyar Revü Tánce-nekar. Tóth Imre énekesével. I. Jacobs: Please belter me, blues; 2. Berlin: Let yourself go, foxtroit; 3. Casstruche: Lutz de noch, tangó; 4. Buday Dénes: Nem tudok himni, tangó (ének); 5. Will: Cowboy in Manhattan, etamp; 6. György Pál-Mihály: Kár, hogy egy fél, slow-györgy.

fox: 7. Polgár Tibor: A eskő nem jötték, angol kerítő (ének); 8. Hódor: Ördögkonyha, foxtroit ● 8:30: Hírek ● 8:50: Hanglennetek.

BUKAREST 5:15: Gramofon ● 6:15: Délföldi hangverseny ● 7:30: A hangverseny folytatása ● 8:30: Kamarazene — Franck César kvintett ● 9:05: Mimi Nestorescu énekel ● 9:45: Szókratizáló zene.

DEUTSCHLANDSENDER 6:30: Könyvü zene ● 12: Könyvü zene ● 2: Tarka-óra ● 3:40: Le-nettek ● 4: Szókratizáló zene. Közben ● 5: Elbeszélés ● 6:20: Caruso-lemezek ● 6:40: Szilvia népe ● 7: Lemezek. Közben dalok ● 7:45: Német nyelv-óktatás ● 8: Jelmondat, Hírek, Kölsner: Margel éne, a fark és dinaszaurusok országában, hangok ● 8:45: Hírek és zene ● 10:30: Szele: Padur mely hegedű- és zongoraszonáta ● 11: A witzleoni rövitalhánu adalékomas dalos zenés egyje. Keszletek Czárnek-operettből.

HAMBURG 6: Időjárás ● 6:15: Ebbeszűtő ● 6:30: Gramofon ● 7:10: Reggeli hangverseny ● 10: Berlin 10:45: Kamarazene 12:10: Hangverseny ● 1:15: A hangverseny folytatása ● 2:20: Zeneszerkesztés ● 2:30: A newyorki filharmónikusok vezényelt Toscanini, hanglennetek ● 4: Szókratizáló zene ● 5: Stuttgarti közvetítés ● 7: Hangköpör ● 9:30: Borítók ● 10:50: Esti műzika.

KÖLN 6:30: Frankfurt ● 10: Berlin ● 1:15: Hamburg ● 2:15: Szimfónia ● 4: Gramofonhangverseny ● 6:15: Hangok ● 8:10: Tánce ● 10:30: Hangjáték ● 11: Esti zene.

MILANO 11:30: Szókratizáló zene — I. Kreutzer: Accompanamento notturno a Gramofon, szimfónia; 2. Pedron: Falha nella valle; 3. Poulès: Fantasia, su canti spirituali neire; 4. Cerri: Romanza senza parole; 5. Rust: Re Letat; 6. 12:15: Gramofon ● 12:30: Gramofon ● 12:40: Szókratizáló zene ● 1:30: Gramofon ● 1:15: Tánce ● 7:20: Szókratizáló zene ● 8:10: Hátrafordított operett ● 11:10: Tánce.

MÜNCHEN 6:30: Könyvü zene ● 4:30: Háfa, hegedű- és zongoraverseny ● 6: Frankfurt ● Thomas: Raymund nyitány; Hartung: H-moll rapszódia; Dohnányi: Perette fájta; Masagnis: Panszhebesztel; ábránd; Leisner: Az ördög papjának tánc; Czerni: Kerítő; Leopold: Süt a hold énekek ● 8:10: Zenekari egyesület és rádiózenekar, rádió énekek és szólások hangversenye ● 11—12: Szókratizáló zene.

POZSONY 10:40: Gramofon ● 12:35: Rádiózenekar ● 1:15: Prága ● 4:10: Késa ● 5:25: Kamarazene ● 6:15: Prága ● 10:30: Szalonégyes ● 11: Prága.

PRAGA 6:10: Német műsor — Szent Miklós, a népszerű szent. Utána felolvasás a Cseh-erdtől. Közben szavakat ● 6:45: Német hírek. Lemez ● 7: Hírek ● 7:10: Brno ● 7:25: A rádió győzelem-kara valkészlakok énekel ● 7:45: Ramsay—Cordova: A szakmunkás doktor hangjáték ● 8:30: Rádiózenekar ● 10: Hírek ● 10:15: Lemezek ● 10:40: Német hírek ● 11: Bach: E-moll egyjáték és fuga orgonán.

BUDAPEST I. 6:45: Torna. Utána: Hanglennetek ● 7:30: Ebbeszűtő ● 10: Hírek ● 10:20: „Asz-szonyi levei a Biedlermeier-korból”: (Fehérvári) ● 10:45: „Oszti teendők az akvárium körül”: Itta és felolvasza Mispál Lajos ● 11:10: Nemzeti köznevelési tanácsulat ● 12: Déli harangszó az Egyetemtemplomból. Lőjgátás előadás ● 12:05: Beszélgetések ● 2:05: Dr. Vendéne Boross Margit énekel (zongorakísérettel) ● 2:40: Hírek, társulat, élelmiszer-árak, piaci árak, árfolyamhírek ● 4:15: A rádiódiákélet: „Miszófalusi Kiss Miklós”: Szirmai-Kalós Margit előadása ● 4:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek ● 5: Zsamboki Miklós gondolkodó zongorakísérettel ● 5:30: Munkafelvételek (Fehérvári) ● 6: Rácz Zsigra és egyengetek: „6:45: Arab mult, spányol jelen”: Somogyi József dr. előadása ● 7:15: Magyar Revü Tánce-nekar. Tóth Imre énekesével. I. Berlin: a) I'm putting all my eggs, foxtroit; b) Let's face the music and dance, slowfox; 2. Hudson: I got a dime, foxtroit; 3. Kozsanyi Sándor: Szívem ma még, angol kerítő; 4. Caslonari: Withe, jazzfoxtroit; 5. Ellington: Dusky-wuecky, foxtroit; 6. Billy Hill: Lighs out, foxtroit; 7. „Evegreenes” egyvele; a) Ralph Ervin: leh küsse ihre Hand; b) Noble: (old night); c) Fritzi: Indian szerelmi dal; d) Eisenmann: Ugy faj (ének); e) Aeger: Happy feet ● 8:05: A Filharmóniai Társaság hangversenyeinek ismeretése ● 8:15: A Filharmóniai Társaság hangversenyeinek közvetítése az Operaházból. Vezényel Menyhelyi László. I. Bach: H-moll szvit; 2. Liszt: Les Prehudes; 3. Mahler: IV. szimfónia, a szopránosztály Pálffy Anna énekl.; 10: Hírek, időjárásjelentés ● 10:30: Tánclennetek ● 11: Hírek, német nyelv ● 0:05: Hírek.

járás- és vizátsjelentés ● 1:30: Lakatos Vince és Lakatos Gyula egyengetek ● 2:40: Hírek, énekek, előadások, piaci árak, árfolyamhírek ● 4:15: Kellenes gyermekszobák. Német Pál előadása ● 4:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek ● 5: Könyvtárolás, rádióadományok, III. rész: Vitez Szabó István kortársi tanítói tannar előadása ● 5:30: Hanglennetek ● 6:15: Várslivola, ária (Kálmán Öszkár); 2. Rossini: A szevitali bohéja, Rosina áriája az I. felvonásból (Calli-Curel); 3. Ponchelli: Gioconda, Örök tánc (Berlioz filharmónikusok, vez. Meyrowitz); 4. Verdi: Aida, a) Ajkam nem fog szólni (Könyvü Béla); b) Chel: Mio padre, keitős (Elsabeth Reiberg és Jde Luca); 5. Leoncavallo: Bajazzók, mformező (Berlioz ill. op. zkr, vez. Schmidt); 6. Hubay: A crenonai hegedűs, Madárdal (Szabó László és Janssen); 7. Puccini: Pflangókiaszony, levélkötés (Perras és Janssen); 8:15: Tóty vagy szlovák Sziklay László dr. előadása ● 6:45: A rádió szalonzenekara. I. Dohnányi: Marche humoresque; 2. Dohányi: Pas de fleurs a „Naitia” e balerából; 3. Coates: Miniatúr szvit; I. Gyermekjáték; II. Intermezzo; III. Tánclenget; 4. Rajfer János: Kis szvit, verbungos stilsban; 5. Heszka János: Kerítő a „Bob herceg” e operettből; 6. Stephanides Károly: Valse amoroza; 7. Vireze Ott: Song; 8. Farakas: Tempo di minuetto; b) Taranella ● 7:50: Hangjáték/Kezadás a Studiahan „Juhász Péter legendája”, Hangjáték 3 részben. Itta Faludi Kálmán, Rendező Barri Ödön ● 9:30: Hírek, időjárásjelentés ● 9:50: Öreg egyengetek zongorán muzsikál. Vezényel primások: 36. Rácz Laci, Körödi Gyula, Dienes József, Vörös Misi és Rigó Gábor ● 10:35: Az Operaház tagjait alakít zenekar. Vezényel Rajfer-Lajos; I. Händel: Concerto grosso (F-dúr); 2. Beethoven: VIII. szimfónia (F-dúr); 3. Berlioz: Benvenuto Cellini, nyitány; 4. Bayler: Szimfónikus játéka ● 0:05: Hírek.

BUDAPEST II. 4: Pest megye Buda visszafoglalása után. Rexa Dező előadása ● 5:30: Matrózruhás művészek (A bécsi „Sangrkrabban” énekkartól) M. Diechly Liane előadása ● 6:15: Wager hanglennetek ● 1: Lohengrin, előjáték a III. felvonáshoz (Chitragófi szmf. zenekar, vez. Stock); 2. Lohengrin, Grál-elbeszélés (Michele Fletta); 3. Tannhäuser, Dial az Eschlagiani csillaghoz (Apollo Granforte); 4. Nürnbergi mestersédlakok, Walter versenytánc (Hilge Roswaenger); 5. Walkur, Tűzvarázs (Hans Reimar) ● 6:50: Angol nyelvoktatás (J. W. Thompson) ● 8:05: Thomas Márta befejező zongorakísérettel ● 8:50: Hírek, üggyver-kenvelőművészek ● 9:10: Setel György szalonégyes énekek műsora.

BUDAPEST III. 6:15: Kamarazene — Beethoven: B-dúr trió ● 8:15: A filharmónikusok hangversenyeinek közvetítése, vezényel George Georgescu. Brahms: III. szimfóniája; Lato: Gondokhangverseny. Előadta Pierre Fournier, Széll György; Varrókók egy témára ● 10:15: Szókratizáló zene.

DEUTSCHLANDSENDER 12: Könyvü zene ● 2: Tarka-óra ● 3:40: Lemezek ● 4: Szókratizáló zene ● 6: Német nyelv-óktatás ● 7:45: Ramsay—Cordova: A szakmunkás doktor hangjáték ● 8:30: Rádiózenekar ● 10: Hírek ● 10:15: Lemezek ● 10:40: Német hírek ● 11: Bach: E-moll egyjáték és fuga orgonán.

BUDAPEST IV. 5:30: Rácz Zsigra és egyengetek. Utána: A földművelésügyi miniszter beszéde ● 6:10: Az aildunai Vaskapu megnyitása. Hf. Gonda Béla előadása ● 6:45: Liontas Konstantin énekel, zongorakísérettel ● 7:25: Német nyelv-óktatás (Szentgyörgyi Ede dr.) ● 8:10: Magyar Revü Tánce-nekar. Tóth Imre énekesével. I. Jacobs: Please belter me, blues; 2. Berlin: Let yourself go, foxtroit; 3. Casstruche: Lutz de noch, tangó; 4. Buday Dénes: Nem tudok himni, tangó (ének); 5. Will: Cowboy in Manhattan, etamp; 6. György Pál-Mihály: Kár, hogy egy fél, slow-györgy.

BUDAPEST V. 5:30: Rácz Zsigra és egyengetek. Utána: A földművelésügyi miniszter beszéde ● 6:10: Az aildunai Vaskapu megnyitása. Hf. Gonda Béla előadása ● 6:45: Liontas Konstantin énekel, zongorakísérettel ● 7:25: Német nyelv-óktatás (Szentgyörgyi Ede dr.) ● 8:10: Magyar Revü Tánce-nekar. Tóth Imre énekesével. I. Jacobs: Please belter me, blues; 2. Berlin: Let yourself go, foxtroit; 3. Casstruche: Lutz de noch, tangó; 4. Buday Dénes: Nem tudok himni, tangó (ének); 5. Will: Cowboy in Manhattan, etamp; 6. György Pál-Mihály: Kár, hogy egy fél, slow-györgy.

BUDAPEST VI. 5:30: Rácz Zsigra és egyengetek. Utána: A földművelésügyi miniszter beszéde ● 6:10: Az aildunai Vaskapu megnyitása. Hf. Gonda Béla előadása ● 6:45: Liontas Konstantin énekel, zongorakísérettel ● 7:25: Német nyelv-óktatás (Szentgyörgyi Ede dr.) ● 8:10: Magyar Revü Tánce-nekar. Tóth Imre énekesével. I. Jacobs: Please belter me, blues; 2. Berlin: Let yourself go, foxtroit; 3. Casstruche: Lutz de noch, tangó; 4. Buday Dénes: Nem tudok himni, tangó (ének); 5. Will: Cowboy in Manhattan, etamp; 6. György Pál-Mihály: Kár, hogy egy fél, slow-györgy.

10:30: Reinecke: A-moll óboa, kürt és zongorabármus ● 11: Könyvü és tánclennetek.

HAMBURG ● 6: Ebbeszűtő ● 6:30: Reggeli muzsika ● 10:45: Szókratizáló zene ● 12:10: Déli hangverseny ● 4: Szókratizáló zene ● 5: Vidám óra ● 6: Fim népzene ● 7: Hangosfilmzene ● 8:10: Tánce ● 10:30: Tánce.

KÖLN 6:30: Lipse ● 10: Népdalok ● 1:15: München ● 2:15: Kejtvény ● 4: Szókratizáló zene ● 5: Délföldi muzsika ● 7: Kamarazenekar hangverseny énekeszámokkal ● 8:10: Tánce ● 9: Vidám óra ● 10: Lipse ● 11: Tánce.

MILANO 11:30: Szókratizáló zene ● 12:15: Gramofon ● 12:40: Szókratizáló zene ● 5:15: Lucia Naha és G. Bravura énekművészek hangversenye ● 7: Szókratizáló zene ● 7:45: Szókratizáló zene ● 8:40: Gramofon ● 9: Donzetti Lanner moori Lucia című operájának közvetítése a bolgnai Városi Színházról ● 11:15: Tánce.

MÜNCHEN 6:30: Lipse ● 4:30: Szókratizáló zene szoprán- és hegedűszóval ● 6: Szókratizáló zene ● 7: Haydn: C-dúr vonóségyes lemezek ● 7:40: Ney zongoraművésztől Beethoven: F-moll szonátát játszza ● 8:10: Dalos zenés est táncokkal ● 10:45: Augsburgi kamara-vonószekar Fink tenorral.

POZSONY II: Prága ● 12:15: Gramofon ● 5:30: Stanek művészeti hangverseny ● 6: Magyar adás. Asszonyok órája. Korlhauer A. énekel — Kurucz, Dienuz, Radó és Zádor-dalok ● 7:25: Ötös népdalok ● 8:05: Szimfónikus hangverseny. Vezényel K. Nedbal. Smetana: Induló; Dvorák: Ohello, szmf. költemény; Ostrel: Nyár; Chuson: Bartlesk, Sostakovics: I. szimfónia ● 10: Prága.

PRAGA 5:45: Német műsor. A technikai muzseumban. A prágai országos levélár. Gyümölcs-tárlatok építése. Gazdálknak ● 6:45: Német hírek ● 7:25: Mor: Ostrava ● 8:05: Ergőrcsök ● 8:30: Novák: Bus dalok, előadja Konstantin operatőre ● 8:40: Színházi események, profanárszettek ● 9:10: Brno ● 10: Hírek, utána hangverseny.

RÓMA 12:15: Gramofon ● 12:40: Szókratizáló zene — I. Ramponi: Ronda notturna; 2. Pieren: Serenata; 3. Strauss: Ritche ragza; fantasia; 4. Verdi: Rigoletto, fantasia; 5. Moszkovszkij: Gondolera; 6. Lohr: La mia terra bavarese ● 1:50: Gramofon ● 5:15: Kamarazene ● 7: Gramofon ● 7:45: Gramofon ● 8:40: Colorado, Alberto Groce rádiójátéka ● 9:10: Alberto Poltronieri hegedűművészhangversenye ● 11:15: Tánce.

STUTTART 6: Ebbeszűtő ● 6:30: Lipse ● 8:30: Breslau ● 10: Népdalok ● 12: München ● 1:15: München ● 4: Deutschlandsender ● 7: Fim országjáró ● 8:10: Münchenből társulat ● 9: Német nyelv-óktatás ● 10:30: Ottó Erich Schilling szerzeményei ● 12: Éjszakai hangverseny.

VARSÓ 6:30: Lemezek ● 11:30: A filharmónikusok Hf. hangversenye Bender énekessel és ifjúsági énekkarral ● 3:15: Angol lemezek ● 4:30: Madalízenekar ● 5:15: Mozart: G-moll zongoraverseny. Fauré: A G-moll zongoraversenyből ● 9: Mező zeneszerző estje. Smidomiz zongoraművészei és Lezniska énekesnővel. II. zongoraverseny; V. Dehmital: Mira, szmf. részletek ● 10:10: Művészlennetek ● 10:40: Tánce.

73851

A REGGELI UJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

KÖLN 6.: Reggeli hangverseny • 10: Bruckner: Es-dur szimfónia • 11:30: Zongorahangverseny • 12: Déli hangverseny • 6: Hangjáték • 7: Kórusok • 8: Hangverseny, orgonaszámokkal • 10:30: Szórakoztató zene. MILANO 12.15: Gramofon • 12:40: Hangverseny • 5.15: N. Maissa zongoraművészcsoport hangverseny • 7: Szórakoztató zene • 8:40: Luigi Bonelli hangjátéka • 9:05: SSzimfonikus hangverseny Sergio Falloni, a budapesti Operaház karnagyának vezényletével. 1. Vivalti: Concerto; 2. Brahms: I. Szimfónia; 3. Respighi: Prima suite di antiche arie e danze; 4. Debussy: A tenger.

MÜNCHEN 6.30: Berlin • 4: Deutschländsender • 6: Hangjáték • 7: Tarka hangverseny • 8: Hangverseny • 9:20: Helga-dalok • 10:30: Hubel: Őszi kantaté, költemény Höfner zenéjével • 11:05: Köln. POZSONY 11.05: Katonazene • 12:05: Gramofon • 1:40: Gramofon • 5.15: Hűségű óra • 6: Magyar adás, zongorahangverseny • 7: Delibes Coppelliaja átdolgozásában.

PRAGA 6.10: Német műsor. Új könyvek. Munkásoknak. Népgondozás • 6.45: Német hírek. Lemez • 7: Hírek • 7.10: Idősebb anyag • 7.20 Bratiszlava • 8: Hangverseny, ismertetés majd a filharmonikus hangverseny; Naprávil operai énekesszöveg • 10: Hírek • 10.15: Fok-zenekar. RÓMA 12.15: Táncezen • 12:30: Gramofon • 12.40: Szórakoztató zene • 5.15: Szórakoztató zene • 6:50: Gramofon • 7: Gramofon • 7.45: Szórakoztató zene • 8.40: S/S Equatore, Papanti háromfelvonásos operettje. Majd táncezen • 11.15: Táncezen.

STUTTGART 6: Berlin • 8.05: Torna • 9: Evangélikus istentisztelet • 10:30: Hangverseny • 11:30: Kórusok, gramofonlemezekről • 12: Déli hangverseny • 2: Mannheimi közvetítés • 2.15: Gramofonhangverseny • 3.50: Dalok • 4: Deutschländsender • 6: Orgonahangverseny • 7.15: Kamarazene • 8: Broszsló • 8.45: SSchubert-ciklus • 11.30: Gramofon • 3.15: Hangverseny • 4.10: Filmripport • 4.30: Szórakoztató zene • 5.15: Szólisták • 7.20: Moniuszko balettenéje • 9.30: Kamarazene. Martini: Cis-moll vonósnyegese.

Csütörtök november 19

BEOGRAD 6.30-7.30: Torna, reggeli hangverseny, éntrend, időjárás, műsorolvasás, hírek • 11.45: Műsorolvasás • 11.50: Vizállásjelentés • 11.50: Pontos idő • 12: Oplenáci harangszó, majd a rádiózenekar hangverseny • 1: Messenger; Veroniki hangverseny • 1. Mokranyac; 2. Szmalka, nyitány; 2. Mokranyac; 1. Rukovel; 3. Szmalka; 4. Szmalka; 4. Szmalka; 4. Szmalka; 5. Rhode; Harem-kerítő; 6. Wiebert; Andante és

A REGGELI UJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

RÓMA 12.15: Gramofon • 12.30: Gramofon • 12.40: Szórakoztató zene • 1.50: Gramofon • 5.15 Gramofon • 5.55: Költemények • 6.50: Gramofon • 7: Gramofon • 8.40: Szimfonikus hangverseny Parodi vezényletével. Nino Rossi zongoravivő közreműködésével • 10.20: Kabaré • 11.45: Táncezen.

STUTTGART 6: Időjárás, majd torna • 6.30: Frankfurtból muzsika • 8.30: Szórakoztató zene • 12: Klasszikus muzsika • 1.15: Szórakoztató zene • 4: Deutschländsender • 5.30: Gitár és zongora • 6: Vidám hangverseny • 8.10: Gramofon • 9.10: Hangjáték Mozartól • 10.30: Seyffardt, dalok — Előadja H. Kaefler, Bluthardt • 11.45: Boroszló • 12: Vidám zenés közvetítés.

VARSÓ 6.50: Lemezek 11.57: Lemezek • 1.15 Könyvű zene • 4.30: Szimfonikus zenekar • 5.15 A bécsi gítárhármas hangversenye • 7.30: Táncezen • Haendel: Julius Cezár, háromfelvonásos opera • 10.40: Táncezen.

Kedd november 17

BEOGRAD 6.30-7.30: Torna, reggeli hangverseny, éntrend, időjárás, műsorolvasás, hírek • 11.45: Műsorolvasás • 11.50: Vizállásjelentés • 11.50: Pontos idő • 12: Oplenáci harangszó, majd a rádiózenekar hangverseny • 1. Binieski; A királyi garda indulója; 2. Artók: Vigjátéknyitány; 3. Golemovics: Paraszttánc; 4. Puccini: Bohémélet; ábránd; 5. Fochey: Szép vasárnapok, szví; 6. Smidt: Lassu kerítő — Közben • 12.35: Reklámok • 13: Rádiónapló • 13.45: A hangverseny folytatása; 7. Bach: Hamlet, nyitány; 8. Fuesek: Tavaszai ajánlás, kerítő; 9. Riezay: Változatok a „Velecei farsang” témájára • 13.45: Pontos idő, hírek, térszóló • 14.55: Puntos idős, hírek, térszóló • 16.55: Puntos idős, műsorolvasás • 17: Szapszenija Markovics háziasszonyi vasár • 1. Strauss: Casanova, Kamarazene • 2. Lauer: Marienne, kerítő; 3. Mackeben: Strauss János — egyveleg • 18: Jazzzenekari • 19: Reklámok és lemezek • 19.15: Rádiónapló • 19.30: Jugoszláv nemzeti óra — Banyanica dalmás, Szaniszlav Vinaray író előadása • 19.50: Hausner Andrija heggedühangversenye • 1. Tartini: G-moll szonáta; 2. Wieniawsky: Moszkvai emlékek • 20.50: Ujkin automobil, Szvetislav Preles szimfonia • 21.20: A rádiózenekar hangversenye • 1. Massenet: Fedra, nyitány; 2. Dlibes: Sylvia, balettszvit; 3. Thomas: Hamlet, jelenetek • 22: Pontos idő, hírek, utána a hangverseny folytatása • 1. Richter: Farsangi tréfák; 2. Lehár: Szép a világ; 3. Bourjois: La veritable Manoeia; 4. Pope: Falula, polka; 5. Gand: A cárnó, orosz mazurka; 6. Waldteufel: Dolores, kerítő; 7. Bom: Ulanus-átalak, galopp.

LJUBLJANA 1.15: Gramofon • 6: Rádiózenekar • 8: Szeskovics zeneszerző művei • 9: Haydn Szimfónia; Mozart: Jupiter szimfónia • 10.15: Táncezen.

ZAGREB 12: Étlap • 12.10: Indulólemezek • 1: Hangversenyek és dalok lemezek • 5: Déli utáni negyedóra • 5.15: Rádiózenekar • 6.15: Lapszemle • 6.40: Könyvek • 6.55: Zenei hírtér • 7.30: A nemzet órája • 7.50: Operaismertetés • 8: Opera a Nemzeti Színházról. A színtételeken hírek.

BÉCS 7: Torna • 7.25: Gramofon 10.20: Gyermeklekek • 12: Gramofon • 1.10: A hangverseny folytatása • 3.20: Gyermekóra • 4.05: Gramofon • 5.30: Sturm Morgit, Sgallitzer Eliza hangverseny • 7.30: Közvetítés egy cukorgyárból • 8: Bécsi melódiák, vezényel Josef Holzer, közvetítés. Boross Ferenc (tenor) • 9.45: Raoul Aferner heimer előadása • 10.20: A bécsi Konzerthaus vonósnyegese Mozart-kvartetteket játszik • 11.15: Szórakoztató zene.

BERLIN 6: Reggeli ábrésztlő • 6.10: Torna • 6.30: Kölni hangverseny • 8.20: Szórakoztató zene • 8.30: Könyvű zene • 10: A berlini város-házából a kiállítás helyszíni közvetítése • 12: Lapszemle • 2.15: A berlini Operaház játéklendje • 4.30: Vidám óra • 6: München • 7: Kamarazene • 8.10: Zenés ketestársulat • 10.30: Közvetítés Hamburgból.

BUDAPEST 1. 6.45: Torna. Utána: Hanglemezek • 7.20: Éntrend • 10: irek • 10.20: Ahonnan Széchenyi és Kossuth pályája elindult. (A pesti megyeháza). Irtá és felolvassa Nagymihály Sándor • 10.45: Estélyi ruhák. (Felfolvasás). • 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: D-31 hangszó az Egyetem-templomból. Időjárásjelentés. • 12.05: Rádios Jóska és cigányzenekara. • 12.30: Hírek • 1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és víz-állásjelentés • 1.30: A rádió szalonzenekara. 1. Amadei: A trubadur, szvit. 2. Mario Mariotti: Ma-lie di Gitana, tangó-intermezzo. 3. Armandola: Port Said kikötőjében, kedély jelenet. 4. Blon: Holdas és a Rheinsberg-i tonál. 5. Tóth L.: Gavotte. 6. Szirmai A.: Operettrészletek. 7. Liszt: II. rapszódia. • 2.20: Hírek, éntrend, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyámhírek • 4.10: „Asszonyok tanácsadója”. Arányi Mária előadása. • 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. • 5: A világháború utáni lakásépítés Magyarországon. Kotsis Iván dr. műgyegetemi tanár előadása. • 5.30: Tihanyi Vilma énekel, zongorakísérettel • 6: A „Turu” Szövetség szegedi kerületének díszlátogatása a „Csaba” és „Botond” bajtársi egyesületek 15 éves fennállása ünnepén. Közvetítés a szegedi Tánckörző Főiskola díszteremből. Beszélő: Bücsöszky Sándor. • 6.45: Hanglemezek. 1. Domizetti: Szerelmi bájtal, ária (Schipa). 2. Bazzini: Menedek Menete, fantaszitikus scherzo (Yebudi M. nuhim). 3. Meyerbeer: Afrikai nő, ária (Citta Ruf-fó). 4. Saint-Saens: A hatyru (Pablo Casals). 5. Bizet: Carmen-virágária (Pataky Kálmán). 6. Liszt: a) Erdősongás; b) A forrás partján (M. Ham-bourz). 7. Marschner: Hang Heiling, ária (Emil Schipper dr.). 8. Kreisler: Tambourin chinois (Fritz Kreisler). 9. Massenet: Werther, ária (Roga-eszevskij). 10. Cserepán: Oda (Gaspar Cassado). 11. Grieg: Peer Gynt, I. szvit. (John Barbitrolli zenekari). 12. Wagner: Császár-induló (Londoni szimfonikus zenekar, vezényel Godfrey). • 8: Kis

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

szinpad. A két szomszédgyár. Hangjáték 6 részben. Ira Harsányi Gréte és Palósy Eva. Rendező Gyarmathy Sándor. 9:10: Hírek. 9:35: Rácz József és öccszenekara muzsikál. 10: Időjárásjelentés. 10:30: „Falu” Oesterreich, Ungarn und ihre Friedenspolitik” (Olaszország, Ausztria, Magyarország és Csehszlovákia). Ottlik György dr. némenyvelvél eladása. 11: Melles magyartudományegyes. Targai Melles Béla (l. hegedű, Banda Martin (II. hegedű), Gáti István (nagyhegedű) és Hüttler Pál (gordonka). Közreműködik Dolmányi Ernő dr. (zongora). 1. Reka Nándor; B. durvósnyegyes. 2. Mozart: G-moll zongoraverseny. 0:05: Hírek.

BUDAPEST II. 6: Lejár-hanglenczék. 1. A víg ézevgy, egyveleg (Friedel Avger és Karl Pistoriusz). 2. Luxemburg grófia, kettes a II. felvonásból (Alpár Gitta és Ernst Groh). 3. Kék Mazur, dal (Péchy Erzs). 4. Paganini, kettes (Erika Saak és Marcel Wittsch). 5. A cseveies, Volpádai (Marcel Wittsch). 6. A mosoly országja a Kettes (Irene Esinger és Josef Schmidt). — b) Ária (Josef Schmidt). 7. Szép a világ a Kettes (Richard Tanber és Alpar Gitta). b) Keringődal (Alpár Gitta). 8. Két ária, Gindlita e. operából (Richard Tanber). 9. 6:50: A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági felőrája. 8. Lang Erzsébet cembalós-zsámai. 8:35: Hírek, ügelyversenyeredmények. 8:55: A Bohradt-Wedinger szalonzenekar műsora. 1. Strauss: Oszkár; Utolsó keringő. 2. Josifimo: Japán szvit. 3. Dostal: Ótári tea Stolzmal. 4. Kerekos Ninnus; Minc a könny. 6. Abraham: Viktoria, egyveleg.

BUKAREST 1:30: Szórákzóató zene. 6:15: Gramofon. 7:15: Ksette (Thermann zongorázik. Liszt: Gondokkvarter; Vienaii zse: Koncertvalce; Grünfeld: Hangversenyparafrazis; Schulhof: Valceer. 7:55: Tanana Nesen énekel. 8:30: Szimfonikus hangverseny. 10:20: Szórákzóató zene gramofonon.

DDEUTSCHLANDSENDER 6:30: Könyvü zene. 4: Szórákzóató zene. Közben. 4:50: Amít nem szokunk észrevenni. 6: Baehler tenor francia népdalokat énekel. 6:50: Hogyan gyűjttem 17 ezer márkát. 7: Berthi legi szórákzóató zene dalokkal. 8:10: Házizene (ének, hegedű, eszello, zongora). 9: Aulich-Heimann: Vigyázat, mázolja, vidám játék egy vonósnyegyes körül. 10:30 Gluck: Páris és Helena, ballett. 11: A legjobb hánezenekarok lemezei.

HAMBURG 6: Előszó. 6:15: Torna. 6:30: Reggeli hangverseny. 7:10: A hangverseny folytatása. 10:45: Katonazene. 12:30: Szórákzóató zene. 2:20: Zenés közvetítés. 4: Déditáriumi muzika. 5: Könyvek. 5:15: Cseveges. 6: Radíózenekar. 8:10: Reggeli német házizene. 9:20: Mandolinzene. 10:30: Esti hangverseny.

KÖLN 6:30: Reggeli hangverseny. 1:15: Delli Könyvü zene. 4: Amerikai népzene. 5: Szórákzóató zene énekszámokkal. 8:10: Házizene. 10:40: Gramofonhangverseny.

MILANO 11:30: Szórákzóató zene. 12:15: Gramofon. 5:15: Táncezene. 7: Szórákzóató zene

8: Szórákzóató zene. 8:40: Maron, Massenet operája La Reza Parodi vezénylével.

MÜNCHEN 6:30: Köln. 4:50: Wolf-dalok. 5:15: Palestrina-madrigálok. 6: A német házizene napja, bevezető előadás. 7: Just: A német házizene napja, zenés-dalok hangképek. 8:10: Lemezek. 8:40: Vigjáték Kutsche zenéjével. 10:30: Bemondás szerint. 11: Éjeli hangverseny dalokkal Bayreuthból.

POZSONY 10: Magyar hírek. 11:05: Prága. 3:25: Irodalmi óra, majd balladák. 5:30: Dalok. 6: Magyar adás. Korai: Miert hazudnak a gyerekek. Ujházi M. magyar dalokat énekel. 6:45: Zenés keresztmetszet. 8:40: Kamarazene. 10:30 Gramofon.

PRAGA 6:10: Német műsor. Gazdasági szemle — Bella életéből. Bella német dala. Willmann E. eladásában. Közben Bella egy ismeretlen eves. 6:45: Német hírek. 7: Hírek. 10:15: Beethoven F.dur vonósnyegyes. 10:45: Brno.

RÓMA 12:40: Szórákzóató zene. 1:50: Gramofon. 5:15: Kamarazene. 6:40: Gramofon. 6:50: Gramofon. 7: Szórákzóató zene. 8:40: Vigjáték. 10: A Tamburini zongoratanúvész hangverseny. 10:45: Táncezene.

STUTTGART 6: Eberszö. 6:30: Köln. 5:30: Königsberg. 10: Boroszló. 12: Lipose. 4: Deutschlandsender. 6: Híres zeneszerzők indult. 6:45: Kamaratós. 8:10: A szaxofon hangjáték 95. születésnapja alkalmából. Adolf Sax 1814-ben született és 1841-ben találta föl a szaxofont. 8:45: Csajkovszkij-hangverseny. 10:40: Szórákzóató zene Hamburgból. 12: Éjszakai hangverseny.

Szerda

november 18

VARSO 6:30: Lemezek. 12:08: Szalonitós. 3:15: Szalonitós. 4:30: Szalonitós. 5:15: Noren éneklenczék. 5:30: Beethoven: Esz-dur hegedű- és zongoraszonáta. 7:30: Kis rádiózenekar. 8: A rádió szimfonikus zenekara és énekeskar. Drzewiecki zongoratanúvész és Janowski énekes. 10:45: Táncezene.

BEOGRAD 6:30-7:30: Torna, reggeli hangverseny, éltrend, időjárás, műsorolvasás, hírek. 11:45: Műsorolvasás. 11:50: Vízilásjelentés. 11:59: Pontos idő. 12: Oplendai harangzó, majd a rádiózenekar hangverseny. — 1. Weber: Peter Schmolli, nyitány; 2. Beethoven: Prometheus megteremtése; 3. Schubert: Szerenád; 4. Mendelssohn: Nászinduló; 5. Bochetini: Menuett; 6. Poncehelli: Gioconda, oratórium. — Közben. 12:35: Reklámok. 13: Rádiónapló. 13:15: Gilbert-Sullivan: A gondolat, részletek (hanglemez). 13:45: Pontos idő, hírek, tószó. 16:55: Pontos idő, műsorolvasás. 17: Dr. Milan Petrovics egészségügyi előadása. 18: Miroslav Binicki dalokat énekel

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

1. Borsza: Szeh dus dan; 2. Krsztly: Szorvi Halkunni; 3. Lodka: Tanna noty; 4. Marin Kovics Iz grada u grad; 5. Binicki: Posia Banka; 6. Krsztly: Csekanje; 7. Zajc: Napev proszajkine iz opere „Pan Twardowski”; 18:30: Német nyelvoktatás (dr. Eberhard Tangl). 19:30: Reklamok és lemezek. 19:15: Rádiónapló. 19:30: Jugoszláv nemzeti óra, Lamartine uja Szerbían keresztmetszetben, dr. Pavle Jelfics előadása. 19:50: Népdalok, Ruzsica Kaucsis és tanbuzzenekar. 20:30 Gramofonlemez. — 1. Prokofjeff: D.dur klasszikus szimfonia; 2. Prokofjeff: Balletszvit; 3. Prokofjeff: Három narancs ezerelem; 4. Prokofjeff: C.dur hangverseny; 5. Szerjabin: Prometeusz. 21:35: Lucienne Boyer énekel (hanglemez), nyolc francia dal. 22: Pontos idő, hírek, utána tánclemez. 23 óráig.

LUBLJANA 12: Gramofon. 1:15: Gramofon. 8: Operaközvetítés. A műsor nem jelzi a címét.

ZAGREB 12: Éltap. 12:10: Híres énekesek lemezei. 12:40: Hírek, tószó. 1: Beethoven: C.dur zongoraverseny. 5: Dalmítai negyedóra. 5:15: Zenés műse. 5:30: Gyemektóra. 6:55: Irodalmi felolvasás. 7:30: A nemzeti óra. 7:50: Operamutató. 8: Opera Ljubljánból. A ezlekekben hírek.

BECZ 7: Torna. 7:25: Gramofon. 11:25: Asszonyok órája. 12: Delli hangverseny. 2: Paul Bendel énekel gramofonlemezeken. Loewe-hallgatók. 4:05: Gramofonhangverseny. 5:05: A mai osztrák zene keresztmetszete. 6:35: Tudományos előadás. 7:25: Pucóhiti: Bohémélet e. operájának közvetítése. 8: Staatsoperból. 9:55: Szórákzóató zene. 10:20: Hangverseny. 11:45 Jazz.

BERLIN 6: Reggeli hangverseny. 8:55: Közvetítés Potsdamból. 12: Delli hangverseny. 2: Szórákzóató zene. 4: Deutschlandsender. 6: Elhalt emléklenczék. — 1. Schilling; 2. Perrot; 3. Killa Niklas; 4. Siegfried Wagner; 5. Gottard Binderagel; 6. Orgona. 7:15: Bach- és Mozart-művek gramofonon. 8: Hangverseny — Wolf, Brahms-művek. 9: Szórákzóató zene. 10:30: Köln.

BUDAPEST I. 6:45: Torna. Utána: Hanglenczék. 7:20: Éltrend. 10: Hírek. 10:20: „A teher indánok” (Földolvasás). Ira: Matolay Tibor. 10:45: A délkáti vármegye. (Földolvasás). Ira: Hanvas József. 11:10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Időjárásjelentés. 12:05: Hanglenczék. 1: Weber: Ab vücs vadász, nyitány (Berthi állami op. zenekara vezényel). 2: Verdi: a) Trubadur, ária (Nemeth Márta); b) Rigoleto, ária (Gard Huseb); c) Aida, a II. felv. zárójel. (Szini. zene- és énekar, vez. Meyrowitz). 3. Gounod: Faust, Ekszerzaria (Fiedvig Debicska). 4. Wagner: Részlet a „Nürnbergi mesterszínházok”-ból (Paul Köster). 5. Weber: A búvós vadász, ária (Nazarono de Angehs). 6. Saint-Saens: Samson és Delila, bakkantáia (Fliadelfiai szimf. vez. Stokowski). 7. Delibes: Coppelia-keringő (Galli-Curet). 8. Rauband: Marul, ária (Georges Thill). 9. Pucóhiti: Tosca és imája (Elsabeth Granewald). 10. a) Volkmann: Szerenád, keringő; b) Rimszkij-Korszakov: A dongó (Chicago) szimf. zenekar, vez. Stock. 12:30: Hírek. 1:30: Pontos időjelzés, időjárás- és vízilásjelentés. 1:30: Alföldi Magyar Zenei Szimfonikus Zenekara. Vezényel Melles Béla. 1. Lejár. Mutató istenek, nyitány. 2. Liting: Indus szvit. 3. Fall Leó: Édes öregem, keringő. 4. Toselli: Szerenád. 5. Feigel: Grandioso egyveleg. 6. Pécsi József: Magyar induló. 7. A Nyírsg. Fodor Ferenc és öccszenekara. 8:50: „A Nyírsg.” Fodor Ferenc dr. egyetemi tanár előadása. 9:20: Rigó Magda énekel, zongorakísérettel. 7:50: „Lappárta.” Nemeth Károly vidám eszeveges. 8:20: Az Operaház tagjából alakult zenekar. Vezényel Markus Dező. 1. Mozart: Szoktotes a szerályból, nyitány. 2. Massenet: Thais, Meditáció. 3. Goldmark: Sába királyánye. 4. II. felvonás előzenéje. 4. Erkel: Hunyadi László, nyitány. 5. Wagner: A nőmbergi mesterdalnokok, a III. felvonás előzenéje, husok táncja és a mesterdalnokok bevonulása; b) Tannhäuser, nyitány. 9:40: Hírek, időjárásjelentés. 10: A rádió külügyi negyedórája. 10:15: Tánclenczék. 11: Hírek francia és olasz nyelven. 11:05: A rádió szalonzenekara. 0:05: Hírek.

BUDAPEST II. 6:20: Olasz nyelvoktatás. (Gál-terem Bonaventura). 6:55: Kurina Simi és öccszenekara. 7:20: Fenn a Párlófán. Papp Károly előszólása. 7:50: Hanglenczék. 1. Rossini: A szevillai borbély, nyitány. (Newyorki filharmonia, vez. Toscanini). 2. Homizetti: A kegyencsütnia, vez. Toscanini). 3. Verdi: a) ária az I. felv. ária (Anday Prokaj). b) Rigoleto, lovasgála, Berthi filharmonia, vez. Meyrowitz). 5. Weber: Oheron, Oheron ária (Nemeth Márta). 6. Kienzi: A biblis ember, Máttyás ária (Richard Tanber). 7. Massenet: Heroldás, ária (Bertha Maria). 8. Debussy: Menuett, gordonkaszó (Casals). 9. Sullivan: Detvorkhenge Ton, ária (Aramesco). 10. Napravnik: A filomije dala a „Don Juan” e. operából (Mifanói Scala zenekara, vez. Panizza).

BUKAREST 5:15: Gramofon. 6:15: A francia operáról, zenei példakkal. 7:35: Aida, Verdi operájának közvetítése.

DEUTSCHLANDSENDER 11:30: Brahms: Kantáté; Nenia. 12: Szórákzóató zene. 2: Tarkatáré; Nenia. 12: Szórákzóató zene. 6: Liszt: Dante-óra. 4: Szórákzóató zene. 6: Liszt: Dante-szonáta. 6:30: Lemezek. 7:15: Nelissen-Hazken: Pálusi haláltánc; Rádiónapló. — Sobanski dalalvai. 8: Nagy rádiózenekar — Bach: H-moll ezvit; Pfitzner: Csellóverseny; Liszt: Tasso, Berlioz: Farsztikus szimfonia. 10:30: Bach: C-moll passacaglia orgonán. 11: Lemezek.

HAMBURG 6: Berthi hangverseny. 9: Közvetítés Steinhil. 10:30: Orgona. 12: Saahrückeni közvetítés. 3: Hangverseny Brébárból. 5:25: Hókkimétközés. 4: Deutschlandsender Hangjáték. 8: Hangjáték. 9:15: Körtások. 10:30: Éjszakai muzika. Kölnből.

73851

MANZ KÖNYV. ES PAPIKEREKEDÉS. Noviszád, Kralja Petra II ul. 47. (Futási kiadó). Sztóki Ha azt kívánják, hogy gyermekük iskolájukat a legnagyobb megelégedésre válasszák, úgy küldje, vagy vezesse el hozzá, ahol rendelkezésre állnak a legújabb lektimereket kiszolgálásban részvétel.

Egy db ezüst cukortartó, TAUSH JANOS EKSSZERESTŐL

Noviszád, Kralja Petra 10, ahol óriási választék van ékszerekben, ezüst árukban, órákban és látszerészeti cikkekben.

DERNER tüvekereskedésből

Dezső bácsi postája

Gyerekek I

A Tündérország multvasárnapi számának „Megfejtés” szelvényéből hiányzott az oszlopfejtés, azonosívtam nem volt hiba, a hibakereső pályázat színiára. Így tehát ezúttal elfogadjuk a külföldi papíron beküldött megfejtéseket is. Maskorban — mint már megírtam — csak az olyan megfejtéseket fogadjuk el, amelyekben az újságból kivágott „Megfejtés” szelvényen küldenek be. A hibakereső pályázatról ezen a vasárnapon senki sem kapott pontot.

Upól figyelmeztetek benneteket, hogy a megfejtéseket legkésőbb este tíz óráig juttassátok el a szerkesztőségbe, mert a később érkezettek nem vehetjük figyelembe. Ugyancsak legkésőbb este tíz óráig kell megírni azt is, hogy ha valaki kevesebb pontot kapott, mint amennyi szerinte neki járna.

Beck Pistike. Kedves Pista komám, baj van a rejtélybekerítés körül. Pontosan megírtod, hogy „pontok este 5 óra 47 perc 5 másodperc” dobjad be a Tündérország postaszekrényébe a megfejtést. En pedig megírtam, hogy éppen 24 órával, vagyis 1440 perccel, vagyis 86.400 másodperccel később el, mert a megfejtéseket este tíz óráig kell megküldeni. Még szomorúbb a dolgom, hogy még pontok este 5 óra 47 perc és 5 másodperc után sem találtak meg a leveleket, pedig azóta — számítod ki — hány óra, hány perc és hány másodperc telt el.

hü maradtál ahhoz a szöveghez, amely nekünk a legszébb és legkedvesebb a világon. Szeretettel várom további irásaidat. Quaiser Ilona. Igazad van Huskám abban, hogy mostanban bizony kevés a mese a Tündérországban. De csak kártyásonyig lesz ez így, mert akkor befejeződik a rejtélybekerítés, s nem kell oly sok hely a megfejtők nevének és a pontok számának megírására. Káthrer Ilke. Örömmel látom, hogy meggyógyultál, mert még a viceelre is van kedved. Azt írod: „A vasárnapi Tündérországban az a hiba, hogy nincs benne hiba”. Ha nem tudtam rólad, hogy szánuldas vagy, azt hiszem, hogy anyukád, vagy apukád segített neked ezzel a viccnel. Igen is, anyukája is, no és a Dezsőbácsi is köszöni a sok üdvözlőt és öcsköt, s hasonlóval viszonozza. Igen kisasszony egyébként tegnap új felfedezést tett. Mikor tanulásra sormentettük, kijelentette, hogy ő nem tanulni akar, hanem tudni. Csak azt felejtette el megmondani, hogy miként kell ezt csinálni? Balázs Piri György. Megkaptam komoly levelet, amelyben oly szép újsí hangulattal írtál le. Ugy látom nagyon megkomolyodtál Gyurka komám, de remélem kapok én még vidámabb levelet is tőled olyankor, amelyekben oly jól mutatam tavaly is, meg még régebben. Ladoczi Gabi és Jancsi. Köszönöm kedves meghívásotokat, de ma vidékre utazom. Azután meg „rámpusztára” invitáltok, ami kissé veszélyes dolog. Mert a rámpusztól könnyen jöhetnek támadhat, s aztán kirugjuk a víz oldalát, olyan esztendőst táncolunk. Farkas Zsuzsi. Az Irenke mostanában tényleg nem ír a Tündérországba, ami nem eszota, mert — mint te is írod — rengeteg a tanulni való. De azért bizony olvassátok szorgalmasan. Legközelebb, ha Szomborba jövök, meg is kérdem tőle.

Márkus Jenő. Kedves komám Márkus, leveled egy árkus, hogyne fogadták el rejtélybekerítéset. Csak küldj minél többet és minél jobbat. Gépben azt nem ígérhetem meg, hogy közlöm a rejtélybekerítést, mert régebben is küldtek be mások és a sorrendet be kell tartani. Sereg Imre. Nagy boldogsággal olvastam leveledben, hogy a mi vidékünkől annyira távol is szeretettel olvasod a Tündérországot. Meggöggben örülök annak, hogy anyanyelvödet nem hanyagbolod el, mint annyian sokan mások. Azt hiszen nemcsak én, de te is büszke leszel még rá, hogy

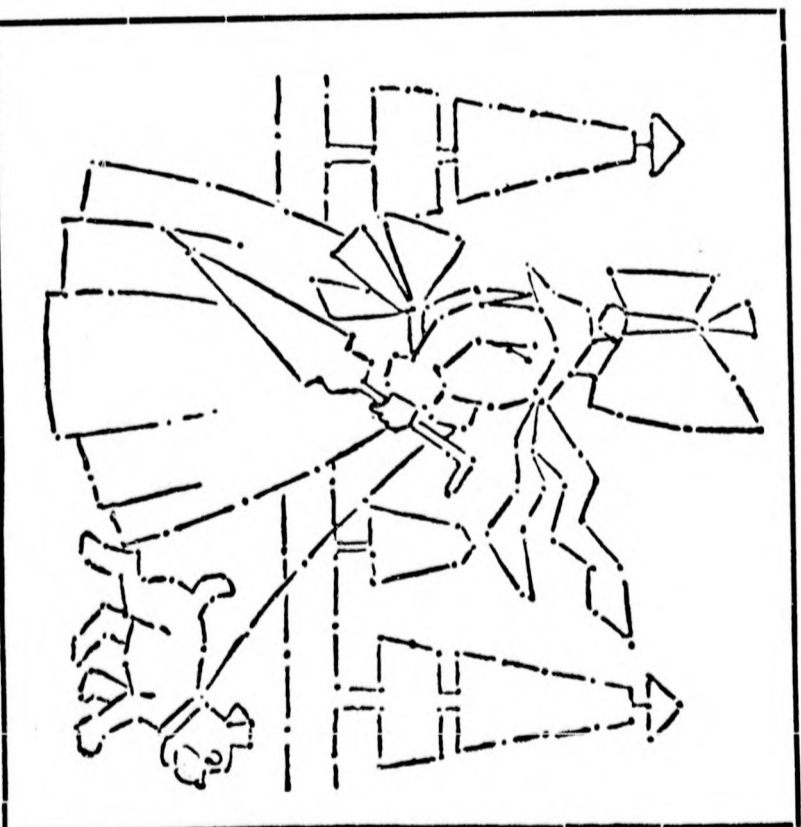

Noviszád, 1936. november 15

A Részletl díjazás vasárnapján INGYEN melléklete — Szerkesztő: Dezső Bácsi

Kifestő- és rézimunka-pályázat

(Fessétek ki, azután színes selyemfonállal varrjátok ki ezt a kis képet)

Fessétek ki a képet izlésték szerint. A festményt azután küldjétek el a Tündérország szerkesztőségébe. Aki a legszebb festményt küldi be, 1 doboz cukorkát kap a noviszádi Wahl léle „Confiserie” üzletéből. A petrovgrádi nyertes pedig az ottani Rufi cukorkaüzlet sokkoládéját. A festményt és rejtélybekerítést beküldők között azonos kivül még több jutalmat sorosolunk ki

A beküldő neve és címe: _____

Rejtvények,

Játékok, mókák és egyéb huncutságok

Megjötték a Tündérország nov. 8-i számából

Betűrejtvények. 1. Lópók. 2. Kegyelem. 3. Kötés. 4. Költemény.

Kockarejtvény. 1. Mama. 2. Amor. 3. Mola. 4. Arak.

Fogyőrejtvény. 1. Kakas. 2. Apus. 3. Kup. 4. As. 5. S.

Téglalaprejtvény. Bátoran előre bizzál Istenben

Névjegyrejtvény. Nyul.

Vízszintes sorok: 1. Kukorékol. 8. Iró. 9. Ate. 10. Regős. 13. Ek. 15. Sós. 16. Te. 17. Lent falun. 18. El. 19. Tur. 20. RD. 21. Notaa. 23. RAO. 25. Lel. 27. Erénydíja.

Függőleges sorok: 1. Kikeletre. 2. Ur. 3. Kor. 4. Rigófáty. 5. Kas. 6. OT. 7. Levendula. 10. Esto. 12. Cs. Ara. 14. Kel. 16. Tur. 21. Noé. 22. Ali. 24. Ar. 26. Ej.

A hibakereső pályázati megjötte

A multheti Tündérországban hiba nem fordult elő!

A rejtvényeket egészben, vagy részben megfejtették, szép testményt küldtek be:

A nevek után levő számok a pontokat jelentik.

- Adamezki Jenő 7, Apfel Gyula 10, Andaházy Tibor 33, Aleksander Evke 10, Apró László 33, Ács Károly, Gabi 6 Irénke 27, Ackerman Miklós 38, Alexy Greta 33, Antics Olga 33, Apró Erzsébet 8, Abraham Vikike és Ineke —, Bence Mariska 10, Bakovics Feri és Márta 32, Baksa Juliska 10, Borbély Juliska és Faragó Pesti 30, Bletterer Józsa 24, Balla Ilonka 18, Ballók Magdi 32, Buttás Gizella 32, Beskei Oszkár —, Bragyova Manci 24, Bragyova Jolán 11, Bozsádi Tereska —, Brucker Lidi 19, Brúles Tamás —, Brucker Lidi 13, Balázs Piri György 28, Bacsas Pista 28, Borzicski Vladimír 23, Borovics József 28, Balog Laci és Emike 10, Brezovác Márta és Irén 33, Balogh Eszterike 25, Balogh Dezsőke 24, Balla Irén —, Bolfik Gyuri és Józsi 15, Balogh Kálmán 32, Bucanjos Tomislav 19, Benkő Vilmos 14, Bacsó Borbála 25, Bozsai Olga és Sinisa 34, Bencsics Miroslav —, Boros Otília 24, Bánvai Lajos 18, Barna Magda —, Barcal Laci 13, Baksa Juliska —, Brezovác Gyurka —, Bodó Etelka és Miska —, Báró Ferenc —, Bódi László és Emma 14, Bart Anna —, Báhl Oli 7, ifj. Báhl Karesi 7, Balint Juliska —, Csizmar Manci 33, Csizmar Juliska 33, Csauth Annuska 32, Csaszár Erzsike 32, Csipő Ida, Irén és Vali 33, Csaszár Matilka 31, Czocekk Rudi és Antika 31, Czocekk Aranka —, Csabrádi Boriska 5, Drégely Ilonka és Katica 19, Darabos Katica 33, Detár Józsi és Péter 33, Dujnovics János 33, Darabos Magda 33, Dániel Ősi és Gizi 19, Drenyák Imre és László 33, Drobnya Misi 32, Droppka Pisi —, Droppka Lajos —, Dobos Katóka 14, Ebinger Oszkár 36, Ebinger Erhard 30, Eimann Gizi 33,

- Móric Lidácska és Juliska —, Masity Angela 13, Németh Józsi 33, Németh Manci 33, Nyírő György 34, Nyírő Ilonka 19, Németh Nándor 32, Nagy Sándor 33, Nagy János 11, Nagyhegyesi Janni 31, Németh Böcsi 13, Nagy Pipike 19, Nemes Manci —, Oravec Mariska, Hermina és Irénke —, Oláh Rózsi 27, Orendi László és Ottó 13, Papp Vera —, Pálcsó Veronka 32, Peterka Eva 33, Pichler Erzsike és Ősi 33, Péter Károly 33, Pál László 13, Péter Ilonka —, Pölhe László 33, Pál László és Lajos 25, Pilecz Rudi és Gitta 11, Papp György 33, Palkovics Manci 32, Papp Zsófia 32, Puhaliák Ilonka —, Parrag Lajoska és Pesti Erzsike —, Paczik Irénke és Elluska 14, Rees Terke 32, Radakovics testvérek 23, Reiter József 33, Rékás László 18, Réth Dezső 8, Rajla Sanyi és Laci 30, Römer Mária, Teréz és József 32, Radék András 32, Rotter Annuska 29, Raics Pipike —, Szöllősy László —, Szamoda Magdi 11, Szálty Katica —, Schubert Magda 33, Szilák Cili, Duci, Rifi Csafi 3, Szabó Kati és Hilda 30, Somogyi Pista 30, Sipos Kati, Tilda és Mariska 23, Schmidt Mariska 24, Szalay Marica 32, Szénassy Sanyi 30, Somogyi Laci —, Szabó Ottó és Vali 33, Sereg Imre 16, Spiller Károly és Elza 33, Simovics Feri 33, Szilák Károly 19, Szelecki Mária 33, Sipos János 33, Sipos Gizella 33, Sörös István 31, Szura Babus 33, Szegedi Bözsi 19, Svidrán Bözsi 17, Szilka Olga —, Standhaft Leonka —, Soos Jani és Maca 33, Stern Tibor —, Sánta Margit 7, Szécsényi Kati és Pini —, Selyem Emma —, Schindler Jenő 14, Szucs Ilonka 14, Schindler László és István 14, Stefánides Géza 14, Szöllősy Mirka —, Szilágyi József Vladimir —, Tóth Feri 9, Takácsi Gábor 33, Tóth Józsi —, Takács Katica és Tereska —, Török Mariska, Janka és András 26, Tibay Mariska 27, Torna Hedike és Milla 9, Tóth Boriska és Feri 32, Tobolka Anci 33, Tóth Ilonka 12, Tóth Béla 12, Tandory Dezső 24, Tóth Imre —, Tóth Mariska és Józsi —, Tóth Gizi 11, Tokody Gyurka —, Turuc Margitka 14, Urschel Ottó 17, Varga Ferike 29, Vida István —, Varga Mariska és Irénke —, Valentini Juliska, Katica és Janika —, Vekó Feri 25, Vukovics testvérek 33, Veveser Kati 25, Vörös ándor —, Vig Palika 13, Weber Márta 32, Wagner Boriska 33, Wagner Irénke 27, Zsolnar Irénke 27, Závodsky Lajos 18, Vékás László 14.

A sorshuzárnál Horváth Juliska és Terikének (Teodora Pavlovicsa 19) kedvezett a szerencse a **Wahl-féle dessert cukorkára** szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Németh Bözsi (Stajnoje Glavasa 28) a **Hang cukrázda** öt süteményre szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át.

Eck Rudolf (Bogorod 18) a **petrovgradi Petriovitch-Ruff** eszokoládéjára szóló utalványt az ottani szerkesztőségben vegye át. Kovács Irén (Nov. Radonicsa 18) a **Pacik-féle fetelep** 50 kg. fajára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át.

Bucsanik a golya koma kifestésének nyertes Szöllősy Katica (Giri i Metod 20) a **Hang cukrázda** öt süteményre szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Csipő Ida, Irén és Vali (Mucsenka Arona Zagorice 1) a **Foto Iván** fényképesítőre szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át.

Vörös Sándor (Graskova 33) a **Perepatics Bácsi** ajándékját kapja. Jámor Mária, Szentia, könyvjuttatmányt postán küldjük el.

BETŰREJTŰVÉNYEK

1-1 pont

1. Takács Gabo

2. Lukinich Frigyes

DN 2 2 4
MI 101 4

E PUTTY

3. Komardmi Gazsi és Juiska

4. Csergő Magduska

á íp

Ne neked velő

KOCKAREJTŰVÉNY

1 pont

Közlő: Gyurcsik Pirike

- 1. Sivatalg hajója
- 2. Leány név
- 3. Ilyen író is van
- 4. Nem második

FOGYŐREJTŰVÉNY

1 pont

Közlő: Urbán Gyuszi

- 1. Ravasz állat
- 2. Falon jár
- 3. Kicsinyítő szó
- 4. Magtuhangzó

RACSREJTŰVÉNY

2 pont

Közlő: Stefánides Géza.

Függőleges sorok: Messze. 2. Nemet, 3. Alatt íszkel a teeske. 4. Leány név. 5. Kövér embernek van. 6. Jugoszláv folyó. 7. S sel férfi név. A vastagon rajzolt sor egy világhírű zeneeszerző nevét adja.

OSZLOPREJTVÉNY

2. pont
Közli: Závodszi Lajos

1. Nagy város
2. Nemzet
3. Tanc
4. Nomsad nép
5. Orosz nép
6. Ferfi név
7. Izraelia pap nevével
8. Ferfi név
9. Egy ársai állam
10. Ferfi név

A vastagon rajzolt sor egy ország.

KERESZTREGJTVÉNY

5 pont
Közli: Hermann Józsi, Noviszád

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31	32	33	34	35	36

Visszintes sorok: 1. Jakab egyik fia. 4. Gazdasági épület. 7. Vigó számszám jele. 8. Gazdasági eszköz. 10. Kicsinyítő kiegészítő. 11. Nagy szög. 13. Női becenév. 15. THE. 17. Kínzás. 18. Házi állat. 19. Velemény keverve. 21. 2. számú máh lakás. 24. Vissza fokozat. 26. IZA. 27. Egész. 28. 0. har. 29. Anyadiszó.

Függőleges sorok: 1. Borzivó. 2. Tavobólis.

10 ducrétek karácsonyra lenyűgöző gépet kérnek — Kapható:
BARIA I DRUG, NOVISZÁD, DUNA-VISZKA UL. 17
Tel.: 1020 szakkülföldben

Nelly néni meséje:

A Varga fiúk szerencséje

Összeletta ő is tündérvadát és megmondta nekik, hogy új tervet dolgozott ki, mert az ellenfél ugyancsak erősen készülődik a védekezésére. Tehát hallják a terveit. Ha felhős lesz az idő, utának indulnak majd. Addigra minden tündér készre el a nyílt.

Nemsokára felhő borította az eget. Összpáim éppen a királyfiat beszélgette, az emberei pedig díszbe öltözve várják, hogy a királyfi személtarlison feleljen.

Egyeztetve csak valami mozgást észleltek a jevegében. Odanéznének, hat egy gyönyörű tündérvad beszél a felhőkben és lassan leereszkedik éppen a vár udvarára. El sír lejték az egész vár udvarát. Oly szép látványt nyújtott, amikor a jevegében úszott a tündérvad. — mosléle ősszpáim, hogy megfellelkezők a tündérek gonosz céljaitól és ellenséges szándékaitól. Csak amúltk és bámulták őket.

Amikor magukhoz tértek, már mosolyogva vette őket körül a tündérek serege és azt mondta a tündérfiúnak a királyfihoz fordulva:

Behozgyátok, hogy keresztulviszunk amit akarunk, remélem szívesen látot vendégek vagyunk?

Ha szándékuk jándhatu és nem rejt alátomos terveket magukban, akkor legyen tüközölő a szépséges királyi udvar, mondta a királyfi és kinyitotta előtte a díszterem ajtaját.

Ere a királyfi se szó, se beszéd, bevonult a terembe tündérvad, egyenesen a trónra tart, ahol azelőtt a megfellelkező királyi szobák úln, felel és kezli osztozgatni a parancsokat.

Mire mi az ámulattal magunkhoz térünk, mesléte ország, akkor már ő javában mindnyájunk fölött uralkodott.

Most pedig, mondta ősszpáimnak, vezessétek elém a királykisasszonyt! Látni akarom, vezeó olyan szép, mint én vagyok.

Csak egy világszép lehet a világnak. A másikkak pusztulni kell, és né maradjak.

Ezt a képséket nem teljesítik — mondta a királyfi, mert ebben a palotában csak a királyfiak van jog a parancsolni, a hatalkodni pedig megakadályozzuk gonoszietek elkövetésében. Mert a szándéka csak az lehet.

Ezenen meg a szintekomban senki se tudat megfogadni és senki nem is fog tudni. Ezt kibőbőben tapasztalhatók, mondta gunyosan a királyfi és közlével az ajtó felé mutatott, ahol éppen akkor jelent meg a szépséges királykisasszony.

Áldog míg a királyfiat vihákoszt, fókban mert a tündérvad, hogy kulassék át a palotát és vezessék elje.

Most jöhat ill vagy szép királyfi! Létem, még szebb vagy, szívszóra nálamal.

Most fölkeresem magát a királyfi, jöhat el köznök, legyen együtt a eskü.

Ezzel megindult az ajtó felé. De a királyfi birtehen elje futott és elzárta előtte az utat. Meg akarta akadályozni, hogy a királyfi el jusson.

De erre megjelent az ajtóban, maga a szononru király.

Ki meri haborgatni hazám nyugalmát? Ki meri engedély nélkül állítani otthonom kiszaké? Erre a gonosz királyfi mosolyogva megkapja magát:

„En felséges király.”

Hol voltak embereim, gyoh parancsom nem teljesíthették?

Mind itt voltak a vár udvarán és várják, míg megérkezünk, mondta gunyosan mosolyogva a tündérfiúnak.

Bizony felség, várják a jövődi királyfiat. Csak egyedül felségem nem bírja szívesen királyi menyét.

Mely esodálkozással fordult a király a fia felé:

„Hogyan, összesokkóvés? Errefel men szől eddig sommi a fánna, a fiók egyedül előtem lett elzárva?”

Nem felséges apám, a királyfi terfál. A királyfi legjobban engem lepett meg.

En nem óhajtom ezt a házasságot. Mert, ha esodászip is a királyfi, a jelke tud és gonosz marad mindig, mert gyűlölet és áhókosság a szívanyja. Nekem pedig csak a szépség meg a jószág imponál.

Ere a királyfi rávetette szemét az oldalra mellet álló királyi-könyra, mikor látta, hogy az maga a megfellelkező szépség, előntötte a szonriegység, elővette nyílt és a királyfiat szívében lát.

Levi Nem zavarni most már senmi a felségen nyugalmát.

A királyfi meg akarta vélelmezni, fessélet a gyilkos nyíl elől, hozzáfutott, hogy — állta: ez utat a királyfi előtt, de már későn volt, mert egy gonosz tündér a nyílvál hátáról őt ölte meg.

Mindöz pillanatok alatt történt. Csak a szononru király maradt életben. Ő nem bántottak.

Mire emberei fegyvert rántottak, akkor már a tündérvad a levegőben úszva, hazafelé vonult, csak a kavargás hallatszott odaj, meg a királyfi átkar:

Nem akartál felvadásni szononru király? Most még szépszóra légy szononru! Két százdoban áll legyen átok a palotán.

A szononru király pedig összesokkótt a barátai sálya alatt. Még a fák, virágok sí megajnáltak őt. Minden egyeszhaborult. A fák lehajoltak hantakart, bevetel a hanattól feketék lettek. Mindenkéi sítarta a királyfi. Minket csak az bátor, most be ősszpáim, hogy nekünk, akik nem várhatk meg a várt a tündérvad elől, saba es teti szononruvási.

Pedig mi voltunk a hibásak.

Egy napon, sok időre rá, magához hivatott a király.

En elköltözöm ebből a szononru világból, mondta, ahol nekem csak szerencsés meg óhat jutott, de én azért szerettem ezt a szononru világot. Neked adom. Viseld neki gondját. De a palotát megszerve ellenül, mert nem bírád elviselni az átk sálya. En megöttem alatta és nem bírom már tovább.

(Folytatjuk)

73851

A Reggeli Ujság divatmelléklete

(UNGAR WILLY SKICCEI)

Készüljön fel a téli sportokra

Nagy hiba mindent a legutolsó napra hagyni, mert a nagy életségben ezt vagy azt a szükséges dolgot már nem tudjuk beszerezni s elveszítjük a téli sport első, legkedvesebb napjait...

A téli sportruhák célja elsősorban nem az, hogy divatosak legyenek, mert a sportot önmagáért üzzük és nem a divatbemutatókért, másrészt azonban minden nő arra törekszik, hogy a napidivat kipróbált újdonságait a sport terepre is átvigye s ezzel bebizonyítsa, hogy a divat minden ágában otthonosan érzi magát.

Ezen a téren tehát főleg a tartózkodás, az önmérséklet az, ami vonzó hatást kelt s némely asszony egyetlen helyes ötlettel, például egy jól megválasztott sállal vagy övvel, többet ér, mint az, aki minden áron divatos és feltűnő akar lenni. Eppen ezért, mivel gondosan kerülni kell minden túlzást, az első pillanatra szinte egész jelentékteleneknek látszanak a sportdivat idejéi újdonságai, de végeredményben mégis azt bizonyítják, hogy ezen a téren is van egynémely lényeges változás.

Itt van például a si-kosztüm tunikakabáttal, amelyet ugyan a napidivatból vettek át, de mégis jól beleillik a sportkeretekbe. Ez annyiban praktikus, mert alatta a sportoló nő nyugodtan viselheti a flanell-bluzt, pullovert stb., amelyeknek a tunikakabát csak kiegészítője, hosszabb turák és időváltások esetére. (Lásd az első modellt). Megfigyelhetjük továbbá, hogy a hosszú szu si-nadrág helyét a háromnegyedes nadrág foglalja el, ez pedig vízhatlan lábszárvédőben folytatódik, ami részint praktikusabb, mint a hosszú nadrág, részint jobban is fest. A si-ruhát oldalt csomóba kötött gyapjúsál s ugyanebből az anyagból készült kendő teszi teljessé, amit parasztkendő- vagy turán-módra kötünk a fejünkre.

Arról, hogy a koresolyapályára mi-

kép kell öltözködni, minden nőnek más a véleménye, amelyek azonban abban az egyben megegyeznek, hogy csakis kabátruha jöhet szóba, amely a szabad mozgást lehetővé teszi. Középső modellünk ilyen kabátruhat ábrázol, amely a jégpályán igen jól mutat prémel szegélyezett sőszkabáttal és ugyancsak prémmel szegélyezett harangformájú divat-szoknyával.

A ródlipályán is elsősorban a prak-

tikus irányelvek mérvadóak. A régi nadrágszoknya nem vált be s ezért a női nadrág most teljesen egyezik a férfiak ródli-nadrágjával, felvarrt zsebekkel és félmagas ródli-csizmával. A sportszerű ingbluz felett rövid, vízhatlan káro-szővetből készült és oldalt csukott kabátkát viselünk. Egy jó sál és ellenzős sapka feltétlenül szükséges ahhoz, hogy a ródli-öltözékünk teljes legyen. (Lásd a harmadik modellt).

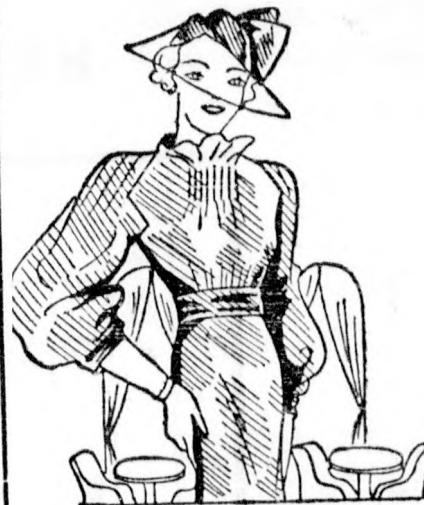

Divatos gyapjúruha

borvörös színben, vadbőr-övvel és sportkalappal, amelynek szalagja a ruha övével egyezik.

A „Säumchen”

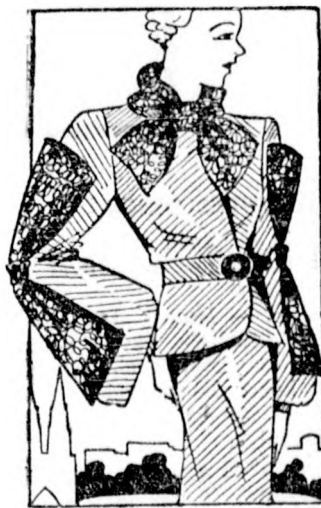
kedvence dísz mindazoknak, akik elvetik az idősebb díszeket s a ruhát annak saját anyagából akarják díszíteni. A „Säumchen”-díszek nem hangosak,

nem vásáriak, hanem nyugodt előkelőséget kölcsönöznek. Képzünk tea-ruhát mutatunk be, amelynek ujjain, tölszerű gallérján és övén megfigyelhetjük a „Säumchen”-díszítés néhány jellegzetes motívumát.

A szörme-csokor

az idén mintaszerű dísz a télikabátnak és kabátruha. A csokorhoz hasonlóan a kabátujjakon is ilyen csokor-motívumokat látunk. A szövetnek és prémnek, ami a színt illeti, ösz-

hangban kell lennie, hogy ne legyen kiabáló. Fekete és barna kombináció a legsikeresebb és legkedveltebb, mert ez a színösszeállítás nem okoz nehézséget, míg a divatezínekkel erősen zavarba jönnék.

A családi csatársor

Ki ne ismerné Dixie Dean-nek, az Everton világhírű csatárának nevét? Szóval ez a Dixie Dean nemcsak kiváló gólyáros, de rendkívül szimpatikus családapa is, ki mintaszerű családi életet él, mivelhogy nincsen más szenvedélye, mint a futball.

Dixie Dean urnak három fia volt. Az egyik meccs félidejében hírnök jó s pihogva szól: Örülj Dixie, a feleségednek ismét fia született.

Dixie gondterhesen összeráncolta a homlokát, gondolkodott egy pillanattig, majd hirtelen mosolyra derülve kijelentette: — Még egy fiú és készen van a saját csatársorom.

